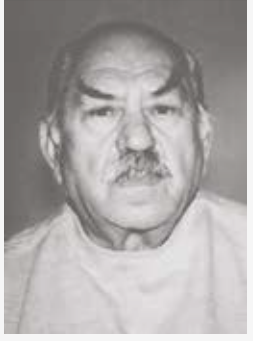

SULTANI

Galatasaraylılar Derneği ücretsiz yayını

Ramo Sağlık
Merkezi Gururla
Hatırlatır
“Bir Kaşe Al
Geçer!”

PROF. DR.
M. REŞAT DABAK İLE
RÖPORTAJ

Bir Cumhuriyet
Projesi: Olimpik
GS'liler Paris'te
İZZEDDİN ÇALIŞLAR

İçinden Tramvay Geçen
91. Geleneksel Pilav
Günümüz
MURAT GÜN

“Galatasaray’a hizmet
hepimiz için onurlu
bir görevdir”

PROF. DR.
NURPERİ GAZİOĞLU İLE
RÖPORTAJ

“Avukatlar tarihin
hiçbir döneminde
köle kullanmadılar...”

VECİHİ TOKUÇ İLE
RÖPORTAJ

“Benim en büyük
motivasyon kaynağım”

BUSE BURDURLU İLE
RÖPORTAJ

“Hayatı Mektepsiz,
Mektebi denizsiz
düşünemeyiz”

BERK KUTENGİN İLE
RÖPORTAJ

İstanbul ve Balık
ARED PONTİOĞLU

“Hayatıma yön veren
kolektif bilincin
tohumları
Mektep'te atıldı”

NUR GER İLE
RÖPORTAJ

Türkiye'nin İlk Online
Sanat Galerisinde
Onun İmzası Var

ŞEBNEM ALP ALKIN
İLE RÖPORTAJ

“Türkiye'nin
yaşlı-taşralı-
erkek karakteri
değişecek”

PROF. DR.
ALİ ERGUR İLE
RÖPORTAJ

“Mektepteki her adım
bana terapi gibi
geliyor”

MEHMET ALİ
TANRIKULU İLE
RÖPORTAJ

Karabatak
Dergisi
MORİS YAŞA

Mehmet
İnsan Tunay'ın
Ardından

Reklamcılık Tarihinin
Mektepli Şövalyesi:
Süheyl Gürbaşkan

NURTEN YALÇIN ERÜS

Yemeksepeti

**Keyfin
yerine gelsin!**

Görseller reklam amaçlıdır. Sağlığınız için yağ, tuz ve şeker kullanımını azaltınız.
Bilgi için yemeksepeti.com

**Hemen
indir!**

SULTANİ DERGİ • KASIM 2024

- 2 Başkanın Mesajı — FİDEL BERBER
- 4 İçinden Tramvay Geçen 91. Geleneksel Pilav Günümüz — MURAT GÜN
- 8 Cemiyet'ten Haberler — DİLEK ÇAM
- 26 "Bir kaşe al geçer!" — PROF. DR. MUSTAFA REŞAT DABAK İLE RÖPORTAJ
- 32 "Galatasaray'a hizmet..." — PROF. DR. NURPERİ GAZİOĞLU İLE RÖPORTAJ
- 36 Bir Cumhuriyet Projesi: Olimpik GS'liler Paris'te — İZZEDDİN ÇALIŞLAR
- 44 Reklamcılık Tarihinin Mektepli Şövalyesi: Süheyl Gürbaşkan — NURTEN YALÇIN ERÜS
- 50 Türkiye'nin İlk Online Sanat Galerisinde Onun İmzası Var — ŞEBNEM ALP ALKIN İLE RÖPORTAJ
- 54 "Hayatıma yön veren kolektif bilincin tohumları Mektep'te atıldı" — NUR GER İLE RÖPORTAJ
- 60 "Avukatlar tarihin hiçbir döneminde köle kullanmadılar..." — VECİHİ TOKUÇ (112) İLE RÖPORTAJ
- 66 "Derneğimize ve Mektebimize faydalı olmak..." — BUSE BURDURLU İLE RÖPORTAJ
- 68 "Hayatı Mektep'siz, Mektep'i denizsiz düşünemeyiz" — BERK KUTENGİN İLE RÖPORTAJ
- 74 İstanbul ve Balık — ARED PONTİOĞLU
- 80 "Mektep'teki her adımım bana terapi gibi geliyor" — MEHMET ALİ TANRIKULU İLE RÖPORTAJ
- 84 Batıya Açılan Pencerenin Kırık Camlı Çerçevesi: "Karabatak Dergisi" — MORİS YAŞA
- 86 "Türkiye'nin yaşlı-taşralı-erkek karakteri değişecek" — PROF. DR. ALİ ERGUR İLE RÖPORTAJ
- 94 Mehmet İnsan Tunay'ın Ardından...
- 101 Nesilden Nesile Taşınan Galatasaray Adabı: Nur Danişmend — BURAK PUHALOĞLU
- 102 Kaybettiklerimiz
- 104 Mektepli Bulmaca — ALİ NEJAT ALPAT

Sultani Dergi
web sitemizde

KAPAK FOTOĞRAFI: Mektebimizin 1950 mezunlarından Dr. Süheyl Gürbaşkan (Aile arşivinden).

SULTANİ Galatasaraylılar Derneği ücretsiz yayını. YAYIN TÜRÜ: Yaygın Süreli. İMTİYAZ SAHİBİ: Galatasaraylılar Derneği adına Fidel Berber (123), Başkan.

YÖNETİM YERİ: Galatasaraylılar Derneği, Çalıkuşu Sokak N°7 1. Levent Beşiktaş 34330 İstanbul - www.galatasaraylilardernegi.org.tr

YAYIN YÖNETMENİ: Nurtan Yalçın Erüs (125) - YAYIN KURULU BAŞKANI: Berk Kutengin (123) - EDITÖR: Filiz Gümüş - GÖRSEL YÖNETMEN: Ahmet Başar (122)

GRAFİK TASARIM: Mehmet Akif Atasoy - FOTOĞRAFLAR: Ulaş Beşoklar ("Bir Kaşe Al Geçer!"), Utku Yonarsoy (İstanbul ve Balık), ilgili yazarlar ve GS Müze arşivi. İLLÜSTRASYON: Özkan Acar (Başkanın Mesajı)

HER HAKKI MAHFUZDUR. Dergideki yazı, fotoğraf ve diğer görsellerin izin alınmadan veya kaynak gösterilmeden her türlü ortamda çoğaltılması yasaktır.

REKLAM KOORDİNATÖRÜ: Dilek Çam / Telefon: 0212 270 19 08 / E-posta: dernek@galatasaraylilardernegi.org.tr

BASKI: Özgün Basım Ltd., Seyrantepe İstanbul, Sertifika N° 48150

Başkanın Mesajı

Sevgili Galatasaraylılar, İlk göreve geldiğimizde yenilediğimiz **Sultani Dergi**'nin, 17. sayısı ile sizlere ulaşıyor olmaktan büyük bir gurur ve mutluluk duyuyorum. Dile kolay, hemen hemen 6 yıla yakın bir zamandır bu değerli görevi icra ediyor, Cemiyetimize ve camiamıza katkı sunmaya çalışıyoruz. Dergimiz aracılığı ile yapılan çalışmaları, bu süreçte camiamız için üreten, emek veren değerli Galatasaraylıları da sizlere sunmaya gayret ediyoruz. Galatasaray için her birimizin imkân, beceri ve yetkinliklerimiz dahilinde yapacak birçok şeyi olduğuna gönülden inanıyorum. Cemiyetimiz bunlara aracılık etmek için mevcut. Dolayısıyla her birinizi her zaman olduğu üzere birlikte olmaya, katkı sunmaya davet ediyorum.

Öncelikle sizlere bu sayımızla ilgili kısa bilgiler vermek istiyorum. Bizlerin zamanında okulumuzda revir olan bölüm elden geçti ve "*Ramo Sağlık Merkezi*" olarak güncellendi. Sayın Müdürümüz **Prof. Dr. Reşat Dabak** ile burayı gezdiğimde, gözlerim doldu çünkü daimî yatılı olarak 1983-1991 yılları arası okuyan ben, sık sık buraya gelirdim. Bodrumlu'nun İstanbul sınavı deyin isterseniz ama özellikle kış ayları, Rahmetli "*Ramo*" ile

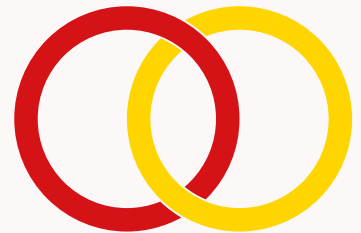

çokça zaman geçirdiğimiz doğrudur. Geçirdiğimiz diyorum çünkü biz Galatasaraylılar, hastalığı da yalnız geçirmezdik o yüzden en az bir-iki kişi beraber kalırdık revirde. Asıl konuya dönecek olursam, o zamanki şartlar ile bugün gördüğüm modern yapı -ki bunu abartmıyorum, bugün en ileri hastanede göreceğiniz bir yapı sağlanmış durumda- sadece Türkiye'de değil, dünyada eğitim denince en köklü kurumlar arasında olan Galatasaray'a ve Galatasaray öğrencilerine yakışır bir durumda. Bu vesile ile emeği geçenlere çok ama çok teşekkür ediyorum. Ve Galatasaray'a katkı sunmanın hem çok farklı yolu olduğunun hem de bunun çok anlamlı olduğunun altını çiziyorum.

Pilav günümüzde, tüm Galatasaray için kıymetli olan ve tüm kurumlarımızın ortak belleği konumundaki Galatasaray Müzesi'nde bir sergi yapmayı da gelenekselleştirmeye başladığımızı görmekten de büyük

bir memnuniyet duyuyorum. Bu sene de Sevgili **İzzeddin Çalışlar** Ağabeyimizin katkılarıyla, "*Galatasaray'dan Beş Halkaya*" sergimizin açılışını gerçekleştirdik. Türkiye'nin Olimpiyat hedefindeki ilk adımların sahiplerinin, Galatasaraylılar olması bizleri şaşırtmadığı gibi çok da

BİR GALATASARAY MÜZESİ SERGİSİ GALATASARAY'DAN BEŞ HALKAYA

TÜRKİYE'NİN OLİMPİYAT HEDEFİNDEKİ
İLK ADIMLAR 1905 - 1936

gururlandırdı. Galatasaray Müzesi ile ilgili çalışmalarımızda desteklerini ve katkılarını hiçbir zaman esirgemeyen **Galatasaray Spor Kulübü** Başkanı Sn. **Dursun Özbek**'e ve değerli Müze çalışanlarımıza da teşekkür etmek istiyorum.

Çok coşkulu ve dolu dolu geçen Pilavımızla ilgili haberleri ve görselleri bu sayımızda bulacaksınız. Bu sene bir yenilik olarak Beyoğlu'ndaki tramvayları Pilav günümüze özel görsellerle giydirdik ve tüm gün boyunca İstiklal Caddesi'ne o günün "**Galatasaray Lisesi Pilav Günü**" olduğunu duyurduk.

Daha önceki sayılarımızda olduğu üzere bu sayımızda da Yönetim Kurulu üyelerimize yer verdik. Bunu yapmamızın ve önemsememizin altında birkaç neden yatıyor. Öncelikle iki sene boyunca, gönüllü olarak Galatasaray'ı en iyi şekilde temsil etmek üzere işlerinden ve ailelerinden fedakârlık eden bu değerli Galatasaraylıları, daha iyi tanımamızın gerekli olduğunu düşünüyorum. Ayrıca onları daha iyi tanıyarak, Galatasaray'ın onlara kattıklarını anlamak ve bugün bu görevleri ifa etme motivasyonlarını kavramak; Cemiyetimizin devamlılığı için çok önem teşkil etmektedir. Çok köklü bir kurum olarak bunu sağlam bir şekilde devam ettirmek, her birimizin sorumluluğundadır.

Dernekte etkinliklerimiz hız kesmeden devam ediyor. Malum yaz ayları lokaldeki yoğunluk azalsa da farklı ve geleneksel etkinliklerimizi yapmaya devam ediyoruz.

"Geleneksel Bodrum Buluşması", Aşıyan da **Tevfik Fikret**'i Anma Töreni, eylül başı "**Sultani Balo**", eylül ortası "**GS Trofe**", kasım başı **İstanbul Maratonu**'na katılım ve 10 Kasım'da Atamızı Selanik'te ziyaret gibi faaliyetlerimizi,

Galatasarayımıza yakışır biçimde gerçekleştirdik.

Bu sene başladığımız, Derneğimiz ve **Galatasaray Üniversitesi Sürekli Eğitim Uygulama ve Araştırma Merkezi** (GSÜSEM) iş birliği ile düzenlenen eğitim programlarımızın ikincisini, Sn. **Prof. Dr. Ali Ergur** ile gerçekleştirdik. Geçtiğimiz günlerde de Cemiyetimizde bir araya gelerek, ilk iki programı tamamlayan üyelerimize sertifikalarını törenle teslim ettik. Sevgili büyüklerimiz **Prof. Dr. İpek Merçil** ve **Prof. Dr. Ali Ergur**'un yanı sıra GSÜSEM Müdürü **Prof. Dr. Murat Engin**'in de katıldığı törenimiz, çok keyifli bir buluşmaya dönüştü. "**Hayat boyu eğitim**" sloganını Derneğimiz aracılığı ile üyelerimizle buluşturmaya devam edeceğimizi de bu vesile ile iletmek isterim. **Cemiyet Akademisi** yeni eğitim programları ile devam ediyor, kaçırmamak için lütfen sosyal medya ve duyurularımızı takip edin.

2024 yılının güzel haberlerinden birisi de 118. dönem mezunlarımızdan Sn. **Prof. Dr. Daron Acemoğlu**'nun, **2024 Nobel Ekonomi Ödülü**'ne layık görülmesi idi. Galatasaraylılar Derneğimizin "**Geçmişten Geleceğe**" uzanan değerlerini ifade eden ve Türk bilim, sanat ve

kültür dünyasına bir armağan olan **Galatasaray Ödülü**'nü kazanan ilk kişi olan Daron Acemoğlu'na, kendisinin ekonomi alanındaki çalışma ve başarılarından dolayı 2012 yılında bu ödülü takdim etmenin haklı gururunu da yaşadığımızı belirtmeliyim. Sevgili Daron Acemoğlu'nun bir konferans için geldiği İstanbul'da ayağının tozuyla mektebi ziyaret etmesi, Müdürümüz ve kardeşlerimizle bir araya gelmesi; biz Galatasaraylıların mektep aidiyetini sembolize etmesi adına, eminim her birimizi çok mutlu etti. Ayrıca Mektep'te okuyan kardeşlerimize sağladığı motivasyonun meyvelerine, umarım yakın bir gelecekte hep beraber şahitlik ederiz.

Camiamızın en kıdemli üyesi Sevgili **Fuat Diriker** Ağabeyimizi, 106. yaş günü vesilesi ile evinde ziyaret ettim. Derneğimizden, Mektep'ten, kurumlarımızdan haberleri kendisine ilettim. Ve tüm Galatasaraylılar adına doğum gününü kutladım. Kendisi de teşekkürlerini ve sevgilerini iletti. Her gün Galatasaray'ı düşündüğünü ve aldığı güzel haberlerin kendisini sağlıklı ve mutlu kıldığını söyledi. Dernek olarak 20-106 yaş aralığında bir üye profiline sahip olmanın ne kadar değerli olduğunu çok iyi biliyoruz. Bu sebeple de yaptığımız tüm çalışmalarda her birinize en uygun şekilde hitap etmek için çok çalışıyoruz. Buna rağmen eksikliklerimiz mutlaka oluyor. O sebeple büyük bir aile olarak gördüğümüz Galatasaray için sizlerin de desteğini rica ediyorum. Bize ulaşmanız gerçekten çok kolay. Her önerinize açığız. Bunu derken Galatasaray'ın fikri hür değerinin yaşatılmasını önemsiyoruz. Önerilerinizle birlikte yapılabilirliği konusunda da fikirlerinize ihtiyacımız oluyor. Hatta yapım aşamasında da olmanız çok değerli olabiliyor. Sözün kısası, beraber biz çok güzeliz.

Bir sonraki sayımızda buluşana kadar, Cemiyet'e gelin, Derneği takip edin, iletişimde kalın, sağlıklı ve hoşça kalın...

Sevgi ve saygılarımla

Galatasaray Müzesi Beyoğlu

İçinden Tramvay Geçen 91. Geleneksel Pilav Günümüz

Sevgili Abla, Ağabey ve Kardeşlerim,

Cumhuriyetimizin 101. yılında 91. yaşını kutlayan Pilav organizasyonumuz için her zaman olduğu gibi büyük bir hevesle yola çıktık. Beyoğlu ve İstiklal Caddesi'nin ikonik sembollerinden biri olan tarihi tramvay da 2024 yılı Pilavımızın logosunda Lise kapımızla birlikte yerini alarak bize ilham verdi. Pilav süslemeleri ile daha da güzel görünen kırmızı tramvay, gün boyunca İstiklal Caddesi'nde turlarken bir yandan da Pilav kutlamamızı Lisemizin dışına, caddemize taşıdı.

Pilav 2024 için hedeflerimiz ve hayallerimiz, her zamanki gibi çok büyüktü. Son yıllarda giderek artan bir coşkuyla kutladığımız Pilavın, mezunlarımız için eski dostlarla hasret giderme vesilesi olmasının yanı sıra kültür, sanat ve spor etkinlikleriyle Lisemizde keyifli zaman geçirilen bir gün olmasını hedefledik.

Her zaman olduğu gibi güne Taksim Atatürk Anıtı'na çelenk koyma töreni ile başladık. Mezuniyetlerinin 50. yılını kutlayan 106 devresinin de katılımıyla renklenen tören, Ulu Önder Mustafa Kemal Atatürk ve silah arkadaşlarının anılması ve saygı duruşuyla sürdü. İstiklal Caddesi'nde toplu yürüyüşün ardından, Galatasaray Müzesi'ne geçtik ve 2024 Olimpiyatları ile ilişkilendirdiğimiz *"Galatasaray'dan Beş Halkaya: Türkiye'nin Olimpiyat Hedefindeki İlk Adımlar (1905-1936)"* sergisini ziyaret ettik.

Günün belki de en heyecan verici kısmı olan Pilav Töreni, her zaman olduğu gibi adını efsane müdürümüzden alan Tevfik Fikret Salonu'nda gerçekleşti. Açılış konuşmalarının ardından, 2024 yılı

Taksim Atatürk Anıtı'na çelenk koyma töreni - SOLDAN SAĞA: Arın Alagün (124), İhsan Mannaslar (138), Hasan Cenk Buyurgan (123), Fidel Berber (123), Nurperi Gazioğlu (109), Nurten Yalçın Erüs (125), Eray Yanbol (126), Berk Kutengin (123), Murat Gün (127)

Galatasaray'a Hizmet Ödülleri Sayın Kırkor Döşemeciyan (90), Sayın Hayrettin Kozak (96) ve Sayın Dağhan Baydur (100)'a, Divan Kurulumuz tarafından verildi. Törenin son kısmına, mezuniyetlerinin 50. yılını kutlayan 106 devresi ile devam ettik ve kendilerine büyük bir coşkuyla beratları takdim edildi.

Törenin akabinde büyük bir özenle hazırladığımız yemekhanelere geçtik. Pilavlarımızı kaşıklarken bir yandan da mezunlarımız için birçok aktiviteyi başlattık. Galatasaray Spor Kulübümüzün kazandığı çok değerli şampiyonluk kupalarının da sergilendiği ön bahçemizde; Galatasaray Eğitim Vakfı, Galatasaraylılar Yardımlaşma

Vakfı, Lise Öğrenci Kulüpleri (Edebiyat Kulübü Yalım Dergisi, Robotik, Galeta Gazete ve Fotoğrafçılık Kulübü), Mekteb-i Sultani Denizcileri, LesPatis ve Mentorluk Komitesi açtıkları stantlarda mezunlarımızla buluştu.

Geçen sene de olduğu gibi Lisemiz Edebiyat Kulübü öğrencileri ile Özdemir Asaf (74) Ağabeyimiz anısına düzenlediğimiz “Şiirini Kap Gel” etkinliği ve Tango Kulübü öğrencileri tarafından hazırlanan “Koridorda Dans” gösterisi çok ilgi gördü. Öte yandan bu sene başlattığımız “Sınıfta Tiyatro: Tek Büyük Galatasaray” etkinliğimiz de kardeşimiz Ali Yiğit Pekyener (153) tarafından Sobit Anfisi’nde gerçekleştirildi.

Sponsorlarımızın ikram ve tanıtım çalışmaları ile renklendirdiği Pilav etkinlikleri sürerken, Sultani Turnuva final müsabakalarında futbol, basketbol ve voleybola ek olarak 2024 yılında ilk kez başlattığımız tenis turnuvalarında da çekişmeli müsabakaların ardından şampiyonlar belli oldu; ilk üçe giren takım ve oyuncularına madalyaları verildi. Öğretmenler balkonuna konumlandığımız DJ’in tüm gün yayın yaparak renklendirdiği Pilav günümüzü Cumhuriyet ve Galatasaray şarkılarına bayraklarımızla eşlik ederek tamamladıktan sonra, kutlamalara Nevzade ve elbette Cemiyetimizde devam etmek üzere okuldan ayrıldık.

Harika bir Pilavın sonunda heybeme birkaç güzel anı daha koyarken, Galatasaray Lisesi mezunu olduğum için ne kadar şanslı olduğumu, ne kadar gurur duyduğumu bir kez daha iliklerime kadar hissettim. Ülkemize her

"Galatasaray'dan Beş Halkaya: Türkiye'nin Olimpiyat Hedefindeki İlk Adımlar (1905-1936) Sergisi. Galatasaray Müzesi

alandaki katkı sağlayan ve binlerce mezun veren bu kurumun bir parçası olmak, müthiş bir ayrıcalık!

Bu vesileyle Pilavımıza destek vererek yanımızda olan altın sponsorlarımız Yüce Auto ve Point Hotelle; gümüş sponsorlarımız GSYİAD, GSStore, Sixt Rent A Car ve Oğuz Beki Bireysel Emeklilik ve Fon Yönetimi'ne; bronz sponsorlarımız Atölye Eğitim, Eti, HDI Sigorta, Metin Öztürk, Tatil Sepeti, Uludağ, Yeditepe Üniversitesi ve Yemek Sepeti'ne şükranlarımızı sunuyoruz.

Öncelikle ve tüm kalbimle bütün bunların gerçekleşmesi için ev sahipliğinde her türlü desteği veren Lise Müdürümüz Prof. Dr. Reşat Dabak (117) Ağabeyime teşekkür etmek isterim. Kazandığımız 3 şampiyonluk kupasını Lisemize getirerek mezunlarımızla buluşturan Galatasaray

Spor Kulübü'ne, her zaman olduğu gibi harika bir Pilav sayısı için Sultani Dergi'ye emek veren başta Nurten Yalçın Erüs (125) olmak üzere herkese, Lisemizin kapısı ve ikonik tramvay ile “Pilav 2024” logomuzu tasarlayan Ahmet Başar (122) Ağabey'e, enfes lezzetiyle çok övgüler alan Pilav menüsünü hazırlayan Elma Catering'e, ayran desteğini esirgemeyen Süttaş'a, maddi sponsorluğunun yanı sıra ürün desteği veren Eti ve Uludağ'a, aynı bağış destekleriyle güneşten korunmamızı sağlayan Snot Şemsiye'ye, ambulans hizmetini sağlayan Liv Hospital'a, sosyal medya içeriklerinde ve bahçedeki etkinliklerde çitayı bir üste taşıyan White Bee'ye, dekorasyon ve markalama işlerinde destek veren STH Turizm'e, ses ve müzik işlerini yapan Solfaresi'ne, organizasyon öncesinde ve sırasında her türlü desteği sağlayan Galatasaray Lisesi Dahiliye Şefliği ve çalışanlarına yürekten teşekkür ederim.

Son olarak da başta Başkanımız sevgili Fidel Berber Ağabeyim olmak üzere, tüm Yönetim Kurulumuza ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Her zamanki gayretli çalışmaları için Etem Ağabey ile Çağrı, Ruhan ve Sema Hanımlara da şükranlarımı sunuyorum. Ama en büyük teşekkürü Pilava katılarak bu güzel günü anlamlı hale getiren mezunlarımıza ve yakınlarına, öğrenci kardeşlerimize ve tüm Galatasaray camiasına sunmak isterim.

Yaşasın Cumhuriyet,
Yaşasın Galatasaray.

Pilav Töreni, Tevfik Fikret Salonu

Yeni Škoda Kodiaq

Hayaller Bir Araya Geldi
Gerçeğe Dönüştü

Š K O D I A

www.skoda.com.tr

f X /SkodaTürkiye

Škoda Kodiaq için ortalama yakıt tüketimi 6,0 - 6,4 litre/100 km,
CO₂ salımı 138 - 165 g/km değerleri aralığındadır. Reklamdaki araç özel
aksesuar ve donanım içerebilir.

XuiceAUTO

Cemiyetten Haberler

Derneğimizde tüm faaliyetlerimizin temel amacı birbirimizle olan bağımızı kuvvetlendirecek fırsatlar yaratmak ve her etkinlik aracılığıyla bir araya gelme imkanlarımızı çoğaltmak. Cemiyetten Haberler bölümümüzde dönem boyunca yürüttüğümüz etkinlikleri özetliyoruz...

2024 – 2025 yılı etkinliklerimizden haberdar olmak için: Resmi Sosyal Medya Adreslerimiz:
Instagram: @gscemiyet
X: @GSCemiyet
Linkedin: Galatasaraylılar Derneği
Youtube: @GalatasarayliarDerneği

İLETİŞİM

Dilek Çam - Etkinlik ve İletişim Koordinatörü
Tel: 0212 270 1908
E-posta: dilek@gsd.org.tr

21 MAYIS 2024

19 Mayıs'ı Mektepli kardeşlerimizle kutladık

19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı'nı Dernek Lokalimizde, Mektepli kardeşlerimizin gurur veren başarı hikâyelerini dinleyerek kutladık. Ulusal ve uluslararası platformlarda; spor, bilim ve sanat alanlarında Mektebimizi ve Türk gençliğini üstün başarıyla temsil eden 10 kardeşimiz, 124. dönem mezunlarımızdan **Arın Alagün**'ün moderatörlüğünde, konuğumuz oldu. Kardeşlerimizin umut ve gurur veren başarı hikâyelerini dinlediğimiz, onları daha yakından tanıyarak Atamızın gençlere armağanı olan bayramımızı coşkuyla kutladığımız muazzam bir akşam geçirdik.

Bodrum Halikarnas Şubesi ilk Olağanüstü Genel Kurulu gerçekleşti

22 MAYIS 2024

Galatasaraylılar Derneği Bodrum Halikarnas Şubesi'nin ilk Olağanüstü Genel Kurulu Başkan Fidel Berber'in katılımıyla, 22 Mayıs Çarşamba günü Hakan Aykan Kültür ve Sanat Merkezi'nde gerçekleştirildi. Tek listeyle seçime gidilen genel kurulda, ilk yönetim ve denetim kurulları oluşturulurken, Şube Yönetim Kurulu Başkanlığı'na 94. dönem mezunlarından **Gündüz Nalbantoğlu** seçildi.

Başkan Fidel Berber, açılış konuşmasında münferit açılan derneklerin, sürdürülebilir bir yapıya sahip olamadıklarını ve bir zaman sonra kapandıklarını belirterek tek çatı altında olmanın önemini vurguladı. Şubeleşmeyle birlikte tek aida ve ortak yönetim sistemi üzerinden aidiyet duygusunun güçlenerek devam edeceğinin altını çizen Berber, en kısa sürede Bodrum'da Galatasaraylıların buluşacağı bir lokal için de gerekli çalışmalara hız vereceklerini ifade etti.

28 MAYIS 2024

24. Şampiyonluk Kupası Cemiyet'te

27 Mayıs Pazartesi günü, 24. kez şampiyon olan Galatasarayımızın kupası gelenek olduğu üzere yine evimize, Cemiyetimize geldi ve tüm Galatasaraylılar tarafından coşkuyla karşılandı.

Süper Kupayı da kazanarak, bizlere kısa zaman arayla çifte kupa mutluluğu yaşatan takımımızın bu büyük başarısında emeği geçen **Galatasaray Spor Kulübü Başkanı Dursun Aydın Özbek**'i, Yönetim Kurulu'nu, teknik heyeti, futbolcuları ve Galatasaray camiamızı gönülden tebrik ederiz.

9 HAZİRAN 2024

“Galatasaray’dan Beş Halkaya” Sergisi

9 Haziran sabahı Taksim'deki Çelenk koyma töreninin ardından ilk durağımız, arşivinde Olimpiyat izlerini taşıyan Galatasaray Müzesi oldu. İzzeddin Çalışlar küratörlüğünde, Ahmet Başar ve Burak Puhaloğlu tasarımıyla hayat bulan, Türkiye'nin olimpiyat hedefindeki ilk adımlarını anlatan “Galatasaray’dan Beş Halkaya” sergisinin açılışını gerçekleştirdik. Türkiye'nin Olimpiyat hedefindeki ilk adımları atanların çoğunun Galatasaraylı olduğunun altını çizen sergi yüz yıl önce yine Paris'te düzenlenen 1924 Olimpiyatları'na katılan ilk Türkiye kfilesindeki Galatasaraylıları da andı. Bilgi ve belgeleriye sergiye katkıda bulunan Haluk Oral, Koray Gürtaş (122), Mehmet Şenol ile serginin yapımını gerçekleştiren Galatasaray Müzesi Müdürü Çağlar Şavkay (105) ve müze uzmanları Damla Bıçakçı, Melis Erbak, Duygu Erözbek, Gözde Koç'a teşekkür ederiz.

2024 "Galatasaray'a Hizmet Ödülleri", sahiplerini buldu. Divan Kurulumuz tarafından bu yıl ödüle layık görülen isimler, derneğimizin eski başkanlarından Hayrettin Kozak (96), Kırkor Döşemeciyan (90) ve Dağhan Baydur (100) oldu.

Vural Günel (87) Ağabeyimiz yaş kütüğüne çivi çakarken.

"Sultani Turnuvası" kapsamında futbol, basketbol, voleybol, tenis final maçları oynandı ve kupalar sahiplerini buldu.

9 HAZİRAN 2024

"Pilav 2024"

Türkiye'nin en köklü eğitim kurumlarından Galatasaray Lisesi'nin "Geleneksel Pilav Günü", lisenin binlerce mezun ve öğrencisini, bu yıl 9 Haziran'da Beyoğlu'ndaki tarihi binada bir kez daha bir araya getirdi. Galatasaraylı abla, ağabey ve kardeşlerimize kavuştuğumuz; kültür, sanat, müzik ve spor dolu bir günde, eşsiz bir Pilav Günü gerçekleştirdik. Pilav Günü, Galatasaray'ın 24. Lig şampiyonluğunun coşkusuyla da birleşince, çok renkli ve eğlenceli görüntülere sahne oldu.

Lise bahçesine kurulan özel stantta Şampiyonluk Kupalarımız sergilendi.

POINT HOTEL
TAKSİM

25 HAZİRAN 2024

Dernek ve Kulüp Üyelikleri için Özel Buluşma!

13. Sınıf'a yeni katılmış 156 devresi kardeşlerimiz, Dernek ve Kulüp üyeliklerinde ihtiyaç duydukları referanslara ulaşmalarını sağlamak amacıyla, 25 Haziran 2024 Salı günü abla ve ağabeyleriyle bir araya geldi. Dernek Lokalimizde gerçekleşen buluşma sonrasında 13. sınıfa katılan kardeşlerimizi, akşam yemeğinde ağırladık.

“Geleneksel Bodrum Buluşması - Pilav Günü”

21 TEMMUZ 2024

Derneğimiz tarihinde resmî olarak kurulan ilk şube olan Galatasaraylılar Derneği Bodrum Halikarnas Şubesi tarafından düzenlenen “Geleneksel Bodrum Buluşması - Pilav Günü” etkinliği, bu yıl 21 Temmuz akşamı Bodrum Ortakent Çakır Bahçe’ de gerçekleştirildi. Üyelerimiz ve ailelerinin geniş katılım gösterdiği etkinliğimiz, her yıl olduğu gibi bu yıl da büyük bir coşkuyla ev sahipliği yaptı. 24. Şampiyonluk Kupamız ve Süper Kupa’nın da mekanda yerini almasıyla taçlanan gecemiz, üyelerimiz için geç saatlere kadar bir şölen havasında geçti.

19 AĞUSTOS 2024

109. ölüm yıl dönümünde Aşıyan Müzesi’nde Tevfik Fikret’i andık

Galatasaraylı olmasıyla gurur duyduğumuz Ağabeyimiz, Unutulmaz Müdürümüz Tevfik Fikret’i aramızdan ayrılışının 109. yılında, Aşıyan Müzesi’nde bulunan kabri başında düzenlediğimiz törenle andık. 19 Ağustos Cumartesi günü düzenlenen “Tevfik Fikret’i Anma Günü”, değerli Ağabeyimizin kabrine çelenk koyma töreni ile başladı. Törende konuşan Dernek Başkanımız **Fidel Berber**, Tevfik Fikret’in öngörülleri, şairliği, ressamlığı, fikir insanlığı gibi çok yönlü özelliklerinden söz ederek, sözlerini şöyle sürdürdü: “119 numarası ile Mektebimizden mezun olan Tevfik Fikret ile aynı koridorda yürümüş ve aynı sıralarda oturmuş olmanın, daha da önemli yüzlerce yılı aşmış eğitim felsefesi ve aydınlanma ocağı olan Galatasaray Lisesi’nden mezun olmanın onuru ve sorumluluklarını çok iyi biliyoruz. Bize yakışan ilime, irfana, bilime açık, aydınlık bir Türkiye için çalışmaya devam etmektir.”

Eti Sarı Bisiklet ile tam 10 yıldır **Sağlık için hareket, hareket için bisiklet!**

Eti Sarı Bisiklet ile sağlıklı bir yaşam için gündelik hayatta **"hareket"** kavramını toplumun her kesimine yaymak için 10 yıldır aralıksız çalışıyor, Türkiye'de hareketli yaşama liderlik ediyoruz.

Binlerce ilkokul öğrencisine bisiklete binmeyi öğretiyor, geridönüşüm kampanyalarıyla sürdürülebilirliğe katkı sağlıyoruz.

Kadınlar için bisiklet eğitimleri düzenliyor, semt pazarlarından üniversite kampüslerine kadar hayatın her alanına bisikleti dahil ediyoruz.

**Eti Sarı Bisiklet ile pedallar sağlık için dönsün,
mutluluk hep sürsün!**

7 EYLÜL 2024

Sultani Balo'yu tarihi atmosferde düzenledik

Gelenekselleşen “*Sultani Balo*”muz, bu yıl 7 Eylül akşamı Binbirdirek Sarnıcı’nın görkemli tarihi atmosferinde gerçekleştirildi. Galatasaraylılığın, kardeşliğin ve dayanışmanın gururunun doyasıya yaşandığı balo, Mekteplilerimizin hafızalarında eşsiz bir anı daha yarattı. Balo organizasyonu ile halen lisemizde okuyan kardeşlerimiz yararına verilen “*Yatılılık Bursu*” için de 1.000.000 TL katkı sağlanmış oldu.

SLKT

ASALETİNLE KÜKRE

2024/25 SEZON FORMALARI

GSSTORE

13-15 EYLÜL 2024

“GS Trofe 2024” ile Mekteb-i Sultani ruhu bir kez daha denizlere taşındı

13-15 Eylül tarihleri arasında düzenlenen “GS Trofe 2024, Bozukkale – Çiftlik” organizasyonunu, unutulmaz anılarla geride bıraktık. 29 tekne ve 128 Galatasaraylı denizcinin yer aldığı GS Trofe 2024; kardeşliğe ve dostluğa atılan yeni bir imza oldu. Lise Müdürümüz Prof. Dr. M. Reşat Dabak'ın da katılımıyla onurlandırdığı organizasyonla, Mekteb-i Sultani ruhunu denizlere taşıırken; dayanışma ve kardeşlik duygularımız bir kez daha güçlendi. Her bir anı, bir sonraki Trofe için heyecanımızı artırdı.

KATILIMCILAR: MAMİTA: TAMAY KURAL (93), AYTEN KURAL ,
MA VİE: BURHAN RAMAZANOĞULLARI (93), ERKAN RAMAZANOĞULLARI ,
KAANADA: HAMDİ YASAMAN (98), PINAR SÖYLEMEZ (118), DERYA FIDAN (101),
MİNE FIDAN , ANOUK: EKREM İNÖZÜ (101), VEDAT YAPANAR (101),
KORAY ÇITAK (102), DRACO: YALÇIN ALGANER (100), HALUK DOĞANÇAY (101),
ŞÜKRÜ BEKDİK (102), SAFİNAZ: ALİ FEYZİOĞLU (105), SABRİ ERGÜNEY (105),
KENAN BALKAN (105), KEMAL ERGEZEN (105), VEDAT BİLGE (105),
ALPER ERGEZEN (140), LUNA: CEM DEMİRAY (106), SELMA DEMİRAY ,
ŞEBNEM DEMİRAY, SIMON GRIFFITH , BLUE CAT: MERT ÖKTER (107),
HİCRAN ÖKTER (109), CAN BAŞAR (108), GAYE BAŞAR ,
LA BOHEME: NESİMİ UÇKUNKAYA (108), ÇİĞDEM UÇKUNKAYA (109), YAĞMUR
UÇKUNKAYA , MEHVEŞ: ERCÜMENT ERDEM (112), GALİP YORGANCIOĞLU (112),
ENDER BERKE (112), KNIDOS: UĞUR GÜRLER (112), EROL KARAKAŞ (112),
İLKER KURAL (112), SERDAR KAHRAMAN (112), MÜMTAZ ARDALI (112),
SIESTA: ALİ ÖĞÜDÜCÜ (113), İREM ÖĞÜDÜCÜ , ATILLA SUYOLCU (113),
ŞEBNEM KARAUÇAK (113), ARCHIMEDES: SELÇUK TİFTİK (113), GÜVEN AYKAC (113),
PERA: EREN GÜRA (114), YEŞİM GÜRA, BURHAN OZAN (114), RENGİN OZAN ,
TRUE BLUE: COŞKUN KUTBAY (114), TİJEN KUTBAY , MEFTUN KUTBAY ,
METİN KAYADENİZ, DİDAR KAYADENİZ, GURUR DENİZ: YÜCE UYANIK (114),
ŞENNUR UYANIK , İSTAVRİT: İZZEDDİN ÇALIŞLAR (115), SANER GÜLSÖKEN ,
YASEMİN CHICHEPORTICHE (115), EMİNE SAYÜ (115), ŞULE ŞAMLI (115),
CÜNEYT KESKİN (115), FİDEL BERBER (123), AFFOLA: AHMET DİKENCİK (117),
HÜSNÜ FARUK AKALIN (117), ARGUN ERKAYA (117), ALİ AĞAÇKESEN (117),
REŞAT DABAK (117), MERT ATEŞ (117), EMİR DİKENCİK , DEFNE: TURGUT İNAL (117),
GÖKHAN BİNGÖL (117), AHMET SAVAŞ (117), MEHMET İPEKDOKUYAN (117),
TAMER GÜNALP (117), CELINE 3: MEHMET DEDEOĞLU (117), OKTAY GÖZÜDÖK (117),
CEM YELKOVAN (117), DERYA SABAZ (117), DENİZHAN EGE (117),
BIG BOSS: SEÇKİN ARIKAN (117), HAKAN TURAN PALA (117), REHA KESKİN (117),
SİNAN BUDAK (117), SERHAT CEVHER (118), SHQIPTAR: SERDAR ANIL (118),
CİHAZ TOKGÖZ (118), MEKE: KEREM KEREMLİ (120), İDİL KEMERLİ , IŞIK YÜCEORAL
(119), CEYLAN YÜCEORAL , DORIS: CUMALİ BİLMECE (119), ALİ AKKIN (120),
ERKUT SAĞLAM (154), ÖMER GİRGİN (155), KEREM TÜZEMEN (125),
LOTUS: MEHMET EREM (120), GÜNDÜZ NALBANTOĞLU (94), ERCAN TANRIKUT (120),
HALDUN MENGÜ (120), MURAT KURAN (120), BAYBİSH: ÖZLEM TÜZÜNER ,
ÖZKONUKSEVER (121), BORA ÖZKONUKSEVER (121), ORHAN MURAT GERMEN (121),
MURAT DALDAL (121), SEMA DALDAL , HANDAN PEŞKİRCİOĞLU , SEMA AYATAR ,
VAMOS: BERK KUTENGİN (123), DEVRİM İLDİRİ (123), ALPER AMUCA (123),
MEHMET DİRİK (123), HÜSEYİN YILMAZER (123), SEMİH ANALI (123),
MARE MAGICO: OĞUZHAN PALA (123), HÜSEYİN TAŞER (123), TUĞÇE AKDUR (123),
EDİP EĞİLMEZ (123), HASAN CENK BUYURGAN (123), MURAT YÜRÜR (123),
BOĞAÇ GÖNCÜ (123), GSL DENİZCİLİK VE YELKEN KULÜBÜ ÖĞRENCİLERİ :
UĞUR PAŞA (157), KAAAN CİVAN (157), APLER ATLI (158), YAĞIZ OLGUN (158),
YUSUF EMRE KIZIKKAYA (158),

Davetlisiniz...

GS Trofe 12-14 Eylül 2025

Mekteb-i Sultani Denizcileri Grubu tarafından organize edilen "GS Trofe 2025", teknesi olan veya olmayan tüm Galatasaraylılara açıktır. Katılmak isteyenler; isim-soyisim telefon ve devre bilgileriyle berk.kutengin@bnktextile.com mail adresi üzerinden Berk Kutengin (123) ile iletişime geçebilir.

28 EYLÜL 2024

“Galatasaray Tarihi” Konulu Divan Toplantısı

“Galatasaray Tarihi” başlıklı özel gündemli Divan toplantısı, 28 Eylül 2024 Cumartesi günü Divan Kurulumuz yönetiminde, Derneğimizde gerçekleşti. Galatasaraylılar Derneği Divan Kurulu Başkanı **Reha Bilge**’nin (104) “Galatasaray’ın 1481 ve 1868 dönemi”; **Melih Şabanoglu**’nun (112) “Galatasaray Spor Kulübü 1905” ve **Prof. Dr. Ali Ergur**’un (117) “Galatasaraylılık Kavramının Tarihsel Seyri, Kesitler ve Süreklilik” başlıklı sunumlarını gerçekleştirdikleri toplantıda, **Galatasaray Yardımlaşma Vakfı**’nın yeni mütevelli üyelerine, beratları da takdim edildi.

26 EKİM 2024

“Cumhuriyetimiz 2. Yüzyıla Başlarken Dünya Nereye Gidiyor?” gündemiyle toplandık

“Türkiye Cumhuriyeti’nin 2. Yüzyılı Başlarken Dünya Nereye Gidiyor” başlıklı özel gündemli Divan toplantısı, 26 Ekim 2024 Cumartesi günü Divan Kurulumuz yönetiminde Derneğimizde gerçekleşti.

İkisi Fransız basın mensubu 4 konuşmacının hazır bulunduğu toplantıda, ilk konuşmacı Jeune Afrique Dergisi Yazı İşleri Müdürü **Josephine Dedet**, “Türkiye, Fransa ve Diğer Büyük Güçler Arasında Afrika’nın Yeni Gündemi” üzerine dikkat çeken bir sunum gerçekleştirdi.

Galatasaray Üniversitesi Öğretim Üyesi **Ali Faik Demir**’in (120), “Dünyadaki Jeopolitik Gelişmeler ve Türkiye’nin Türk Dünyası ile İlişkileri” hakkındaki konuşması, dinleyicilerde yeni ufuklar açtı.

Le Figaro Gazetesi’nin Yazı İşleri Müdür Yardımcısı **Yves Threard** da “Günümüzde Fransız Dış Politikasının Etkisi” ni derlediği konuşmasında öne çıkan yeni gelişmeleri aktardı.

Son olarak söz alan Emekli Büyükelçi **Uluç Özülker**’in (93), “21. Yüzyılda Dünyanın Yeni Dinamikleri ve Türkiye” başlıklı, ilginç anekdotlarla zenginleşen konuşması, salonda büyük ilgi gördü.

BİRİKİMLERİNİZ CUMHURİYET VARKEN DEĞERLİDİR

Yaşasın
Cumhuriyet

OĞUZ BEKİ
BİREYSEL EMEKLİLİK & FON YÖNETİMİ

0 222 230 13 31
0 545 424 26 26

@oguzbekisigorta

info@oguzbekisigorta.com

oguzbekisigorta.com

25 EKİM 2024

Lisemizde Cumhuriyet Bayramı törenine katıldık

Cumhuriyetimizin 101. yılını, 25 Ekim'de Lisemizde değerli kardeşlerimizle birlikte kutladık. Okul müdürümüz Sn. **Prof. Dr. M. Reşat Dabak**, Galatasaraylılar Derneği Başkanımız Sn. **Fidel Berber** ve Galatasaray Eğitim Vakfı Başkanı Sn. **İnan Kıracı**'ın katılımıyla gerçekleşen törenimizde, günün anlam ve önemine ilişkin konuşmalar yapıldı. Ardından kardeşlerimizin sergilediği birbirinden güzel performanslar, ilgiyle izlendi.

29 EKİM 2024

29 Ekim Cumhuriyet Resepsiyonumuzda coşkulu buluşma

Galatasaraylılar Derneği olarak, Cumhuriyetimizin değerlerine olan inancımızı ve bağlılığımızı, Cumhuriyetimizin 101. yılı vesilesiyle 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı'nda gerçekleştirdiğimiz "Cumhuriyet Resepsiyonu" ile bir kez daha yürekten paylaştık. Dernek Lokalizmizde düzenlenen ve Liseli kardeşlerimizin birbirinden etkileyici dans gösterileriyle taçlanan resepsiyonda bir araya gelen üyelerimiz ve dostlarımızla, Atatürk'ün izinde, aydınlık yarınlara olan inancımızı pekiştirdik.

31 EKİM 2024

Cemiyet Akademi Sertifika Töreni

Galatasaraylılar Derneği tarafından, Galatasaray Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi (GSÜSEM) iş birliğiyle Cemiyet Akademi kapsamında gerçekleştirilen iki eğitim programını başarıyla tamamlayan üyelerimize, 31 Ekim'de düzenlenen törenle sertifikaları teslim edildi. Törene Galatasaraylılar Derneği Başkanı **Fidel Berber**, GSÜSEM Müdürü ve Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dekanı **Prof. Dr. Murat Engin** de katıldı. Üyelerimize belgelerini “Cumhuriyetin 100. Yılında Türkiye’de Kadın Hareketinin Tarihi” eğitimini veren ve **Prof. Dr. İpek Merçil** (118) ve “Küreselleşmeyi Anlamak” başlıklı eğitimi veren **Prof. Dr. Ali Ergur** (117) takdim etti.

3 KASIM 2024

İstanbul Maratonu’nu bu yıl ilk kez kurumsal kategoride koştuk

Galatasaraylılar Derneği olarak, her yıl düzenli katılım sağladığımız İstanbul Maratonu’nu, Cumhuriyetimizin 101. yılında da büyük bir coşkuyla koştuk! 3 Kasım’da gerçekleştirilen ve bu yıl ilk kez kurumsal kategoride yer aldığımız maratonda, Derneğimizi gururla temsil ettik. Bizimle koşan tüm üyelerimize ve destekçilerine teşekkür ederiz.

8 KASIM 2024

Selanik Ziyareti

Ulu Önderimizi 10 Kasım öncesi, evinde bir kez daha saygı, minnet ve özlemle andık. T.C. Selanik Başkonsolosluğu ve Ata’mızın doğduğu evi ziyaretimizi, Sayın Başkonsolosumuz Serkan Gedik’in nazık ve içten ev sahipliği ile gerçekleştirdik. Sayın Başkonsolosumuza sıcak ev sahipliği ve ilgisinden dolayı içtenlikle teşekkür ediyoruz. Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da Galatasaraylılar olarak attığımız her adımda, Ulu Önderimiz Atatürk’ü hatırlamaya ve yaşatmaya devam edeceğiz.

5 KASIM 2024

Nobel ödüllü Daron Acemoğlu, İstanbul'daki ilk ziyaretini Galatasaray Lisesi'ne yaptı

Aldığı Nobel Ödülü ile hepimizi gururlandıran, Galatasaray Lisesi 118. dönem mezunu **Prof. Dr. Daron Acemoğlu**, bir konferans için geldiği İstanbul'da ayağının tozuyla 5 Kasım'da Mektebimizi ziyaret etti. Lise Müdürümüz **Prof. Dr. M. Reşat Dabak** ile görüşen ve ardından 12. sınıf kardeşlerimizle bir araya gelen Daron Acemoğlu'na, kardeşlerimiz büyük ilgi gösterdi. Daron Acemoğlu'nun ödül sonrasında Türkiye'de ilk ziyaret ettiği yerin Mektebimiz olmasının sadece kardeşlerimizi değil; kardeşliğin başladığı yer olan ortak yuvamızın değerini bilen tüm 13. sınıfları mutlu ettiğine yürekten inanıyoruz.

TEKNOLOJİ TEKNOSA'DA

 teknosa.com 0850 222 55 99

 [instagram.com/teknosa](https://www.instagram.com/teknosa) [facebook.com/teknosa](https://www.facebook.com/teknosa) x.com/teknosa

TEKNO

Sınırsız Galatasaray Sohbetleri

Salı akşamlarının vazgeçilmez kültür buluşması haline gelen Sınırsız Galatasaray Sohbetleri etkinliğimiz soluksuz devam ediyor. Bu sohbetlerle farklı alanlarda isim yapmış birbirinden değerli isimleri Dernek Lokalizinde üyelerimizle buluşturmanın heyecanını yaşıyoruz.

6 HAZİRAN 2024

Mekteb-i Sultani Denizcileri, dünya turunu tamamlayan Fatih Aksu'yu ağırladı

Kendi teknesi ve imkânlarıyla dünya turunu tamamlayan 22. Türk denizcisi **Fatih Aksu, Mekteb-i Sultani Denizcileri'nin** organizasyonu ile Dernek Lokali'nde eşsiz yolculuğuna dair tecrübelerini, bizlerle ve genç denizcilerle paylaştı. 6 Haziran akşamı düzenlenen sohbette, dünyanın çevresini dolaşan ve ardından gelen kuşaklara öncülük eden ilk Türk denizcisi **Sadun Boro** Ağabeyimizi de anma fırsatı bulduk.

14 EKİM 2024

Yaver Zeytinoğlu ile “Pilava Kaşık Sallayanlar”

Dernek Lokali'nde düzenlediğimiz “Sınırsız Galatasaray Sohbetleri”nin 14 Ekim'de konuğu, “Pilava Kaşık Sallayanlar” kitabının yazarı **Yaver Zeytinoğlu** (97) oldu. Yönetim Kurulu Üyemiz **Nurten Yalçın Erüs** (125)'ün moderatörlüğünde gerçekleştirilen sohbette; Zeytinoğlu ile Eskişehir'den İstanbul'a, İstanbul'dan Ankara, İzmir, Bursa ve nihayetinde Brüksel'e uzanan yaşamının her anına etki eden Mektep ve Mektepliler konuşuldu. Zeytinoğlu ile başrolde daima Mekteplilerin olduğu; hariciye, turizm, basın, iş dünyası gibi farklı alanlarda dolu dolu yaşanmış bir yaşama tanıklık ettik.

21 EKİM 2024

Nedim Sipahi'den “Okyanus Yarışları ve Tarihçesi”

Dernek Lokali'nde “Sınırsız Galatasaray Sohbetleri”nin 21 Ekim'de konuğu, **Nedim Sipahi** (112) oldu. Mekteb-i Sultani Denizcileri'nin aralarında bulunduğu dinleyiciler, Sipahi'den “Okyanus Yarışları ve Tarihçesi”ne ilişkin değerli bilgiler edindi.

4 KASIM 2024

Prof. Dr. İpek Merçil, “Kadına Yönelik Şiddet ve Flört Şiddeti”ni anlattı

Galatasaray Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi **Prof. Dr. İpek Merçil** (118), Cemiyet Lokali'nde 4 Kasım'da düzenlediğimiz toplantıda, kadına karşı artan şiddet olayları ve özellikle de flört şiddeti olarak tanımlanan, toplumsal yaşamda yükselen tehditler hakkında son araştırmalara dayalı dikkat çekici bir sunum gerçekleştirdi. Yönetim Kurulu Üyemiz Avukat **Vecihi Tokuç** (112)'un moderasyonu üstlendiği toplantıda, kadına karşı şiddet ve flört şiddetinin ardındaki sebepler, çok yönlü olarak ele alındı.

11 KASIM 2024

Dr. Pınar Saip ile “Sürdürülebilir Bir Sağlık Sistemi Nasıl Olmalı?”

Sınırsız Galatasaray Sohbetleri'nin 11 Kasım'daki konuğu Türk Tabipler Birliği 2. Başkanı **Prof. Dr. Pınar Saip** oldu. Yönetim Kurulu Üyemiz **Prof. Dr. Nurperi Gazioglu** (109)'nun moderatörlüğü ile gerçekleşen toplantı, hem hastalar hem sağlık çalışanları için sürdürülebilir bir sağlık sisteminin nasıl oluşturulabileceği üzerine, kapsamlı bir bilgi arşivi oluşturdu.

Erken Rezervasyon

Fırsatları Başladı!

%50'ye
Varan İndirimler

%25
Ön Ödeme
Fırsatı

72 Saate
Kadar Kesintisiz
İptal Hakkı

Vade Farksız 9 Aya Varan Taksit,
En Fazla Otel ve Ödeme Seçeneği

ÜSTTE: 1- Barış Manço ve Ramo, 2- Ramo 1957
3- Ramo ve İskender Çayla. Brüksel,
4- Ramo'nun revirdeki ilk yılları

SAĞDA: Crash cart, acil durumlarda hızlı müdahale için gerekli ilaçlar ve tıbbi malzemeler bulunduran taşınabilir bir ünitedir.

Ramo Sağlık Merkezi Gururla Hatırlatır “Bir Kaşe Al Geçer!”

Mektepte yolu revire düşüp de eşsiz kahramanımız Ramo’nun “Bir kaşe al geçer” sözünü anımsamayan var mı? Bize her daim şifa olan yuvamız Mektebimizde Ramo’nun adı, bir tıp merkezi standardında yenilenen revirimizde sonsuza kadar yaşayacak. Kendisi de tıp profesörü olan Lise Müdürümüz M. Reşat Dabak’ın (117) girişimi ve Sedat Artukoğlu (115) Ağabeyimizin desteğiyle, iki ay gibi kısa bir sürede fiziki ve teknik olarak modern imkânlarla kavuşturularak yeniden düzenlenen revirimizin adı artık Ramo Sağlık Merkezi olarak anılacak. Biliyoruz Ramo, kardeşlerimizi uzaklardan seyrediyor; konuşamasa da işaret ediyor revir duvarına özenle yerleştirilmiş o söze: **“Bir kaşe al geçer!”**

Fotoğraflar: Ulaş Beşoklar (125) Kasım 2024

Ramo Sağlık Merkezi, nam-ı diğer revirimiz kendisi de bir tıp doktoru olan Lise Müdürümüz ve onun çağrısını yanıtırsız bırakmayan 115 devresinden Sedat Artukoğlu’nun desteğiyle tam bir tıp merkezi hüviyeti kazandı.

Ülke ve dünya gündeminden, eksik ve yanlış yapılanlardan, yapılmayanlardan, çözümsüzlüklerden sıkıldığımızda; yüzümüzü Lisemize dönüp, kardeşlerimizin gelecek umutlarına ortak olmak, onların iyilik hallerine destek vermek, hepimiz için iyi bir şifa yöntemi olabilir. Zira göreve gelen her Müdürümüz gibi mevcut Müdürümüz, Kıymetli Ağabeyimiz Prof. Dr. M. Reşat Dabak’ın da

Lisemizdeki eğitim ve öğretimin yanı sıra fiziki şartların geliştirilmesi yolunda da çok önemli projeleri var. Kurumlarımızın ve Mekteplilerin katkısıyla bu projelerin teker teker hayata geçtiğini görmek, hepimiz için çok büyük mutluluk. Sultani olarak, okulumuzdaki güzel gelişmeleri sizlerle paylaşmayı sorumluluk biliyor ve bu sayımızda “Ramo Sağlık Merkezi”nin hikâyesini gururla sunuyoruz. Yeni sayımız için Müdürümüz Prof. Dr. M. Reşat Dabak ve Sedat Artukoğlu ile Mektepte bir araya geldik; büyük bir özenle yenilenen revirimizle ilgili detayları dinledik. Sedat Ağabeyimiz bize Ramo Sağlık Merkezi’nin teknik özelliklerini anlattı. Müdürümüzü yakalamışken, “*Mekteb-i Tıbbiye*” mirasımızdan başlayarak; Galatasaray, Ramo ve tıp üzerine de sohbet ettik.

SULTANİ DERGİ — Sevgili

Müdürümüz, öğrencilik yıllarınızdan anımsadığınız, revir ve Ramo hatıralarınızdan bahseder misiniz?

PROF. DR. MUSTAFA REŞAT DABAK —

Öğrencilik yıllarımda revir oldukça küçük, biraz da kasvetli ve bakımsız ama eski olmasına rağmen her zaman okulun sıcaklığını hissettiğim bir yer olarak aklımda kaldı diyebilirim. Ramo, revirin heybetli ve bir o kadar da öğrenciyi seven sorumlusu idi. Kendisi revirde yatar, orada bizlere elinden geldiğince hizmet vermeye çalışırdı. Revirde yatan öğrencilerin dışarı çıkmasına kesinlikle izin vermez, yemeğimizi oraya kadar getirir, orada

Revirde kız ve erkek öğrencilere özel odalar hazırlanarak, tüm mefruşatta renklerimiz hakim olduğu tasarımlar tercih edildi.

SOLDA: Hasta muayene odaları tam donanımlı cihazlarla yenilendi. SAĞDA: Ramo Sağlık Merkezi'nde 122 devresinden Dr. Özlem Sarıkaya gönüllü olarak görev yapıyor. Prof. Dr. M. Reşat Dabak da zaman zaman öğrenci kardeşlerimizi muayene etmek için beyaz önlüğünü giyiyor. Fotoğrafta 19 yıldır ilk görev yeri olan Lisemizde çalışan hemşire Muazzez Tuna Boğa ile Üniversitemizden Mektebimize geçiş yapan hemşire Halil Develioğlu bir arada.

yememizi sağlar, biraz şımarıklık yapacak olursak hemen kendine özgü tavrıyla gerekli uyarıları yapardı.

S.D. — Okul yıllarındayken tıp kariyeri aklınızda mıydı? Mekteb-i Tıbbiye mirasımız sizi nasıl etkiledi?

R.D. — Doğrusunu söylemek gerekirse okulda çok da çalışkan bir öğrenci değildim ve aklımda hiçbir zaman tıp eğitimi almak yoktu. Ama üniversite sınavına gireceğim dönemde sevgili annemin telkin ve isteği sonrasında tıp fakültesini yazdım. Sonrasında da mesleğimi her zaman gururla ve büyük sevgiyle, keyifle icra ettim. O zamanlar Mekteb-i Tıbbiye mirasımız beni çok etkilememiş olsa da okula müdür olup okulumuzun tarihini tekrar incelediğimde, bu topraklar üzerinde bir tıp mektebinin geçmiş dönemde mevcudiyeti beni hakikaten çok etkiledi ve mesleğime olan bağlılığımı daha da körükledi.

S.D. — Nasıl bir süreç ve planlamayla yeni revirimize kavuştuk?

R.D. — Okulumuza müdür olarak atandığım zaman, tabii ki bu görevin büyük gururu ve sorumluluğu içinde okulumuzda neler yapmamız gerektiğini düşündüm. Benden önceki Sevgili Müdürümüz Murat Kardeşimin, mecburiyetten dolayı ihtiyaçları karşılamak amacıyla revirin yerini değiştirmiş olduğunu fark ettim. Tabii ki bu bir mecburiyet sonucu olmuştu. Revirimiz çoğu okulda bulunan revirlerden daha iyi durumdaydı ama bize daha da yakışır bir düzene kavuşmamız gerektiğini düşündüm. Ayrıca okulumuzun anane ve kültürüne uygun olarak eski yerine almam gerektiği fikri de bende oluştu. Bu fikri etrafımdaki diğer Galatasaraylılarla paylaştığımda çok olumlu tepkiler aldım. Bütün bu sürecin sonunda reviri eski yerinde ve daha modern bir şekilde kurmaya karar verdim. Bu kararı alırken, mesleğimin de farklı bir duyarlılık sağladığını belirtmem sanırım yerinde olur. Kararı aldıktan sonra aklıma ilk gelen kişi daha önce de okulumuz revirinin kurulmasına destek vermiş olan Sedat Artukoğlu (115) oldu. Devre arkadaşı, İskender Çayla ağabeyimi aradım. Sağ olsun hemen Sedat Ağabey ile temas kurmamı

sağladı. Sedat Ağabey de inanılmaz hızlı bir reaksiyonla revirin eski yerine taşınması ve yenilenmesi işini üstlendi. Buradan kendisine tekrar teşekkür etmek isterim. İki ay süren bir çalışmayla, eski yerinde her şeyiyle yenilenen pırıl pırıl modern bir revire kavuştuk.

S.D. — Ramo Tıp Merkezi ismi baştan belli miydi? Nasıl karar verdiniz?

R.D. — Revirimizin yeniden yapılanması fikri ile eşzamanlı olarak gelişti diyebilirim. Revire ve okulumuza uzun yıllar emek vermiş olan Ramazan Yılmaz'ın (Ramo) adını burada yaşatmanın, ona olan sevgi ve minnet duygumuzun bir göstergesi olacağını ve okulumuzun kültür ve anelerine

yakışacağını düşündüm. Kararımda ne kadar haklı olduğumu, revir açıldıktan sonra aldığım inanılmaz tepkilerle çok daha iyi anladım.

S.D. — Kardeşlerimiz çok şanslı. Hem revirimiz yenilendi hem ağabey ve müdürleri tıp doktoru...

R.D. — Yeni revirimiz hakikaten çok modern ve işlevsel bir şekilde hazırlandı. İlk müdahale odası, kız ve erkek gözlem odaları, hemşire odaları, doktor muayene odası ve küçük bir mutfak olmak üzere, her şeyi içinde barındıran adeta bir küçük tıp merkezi olan bir mekâna dönüştü. Revirimizde değerli kardeşlerimiz, öğrencilerimiz hemşire ve Sevgili Kardeşim Dr. Özlem Sarıkaya(122) tarafından ve zaman zaman da benim tarafımdan doktor muayene hizmeti alabiliyor.

S.D. — Son olarak "Bir kaşe al geçer" sözü sizin için ne ifade ediyor?

R.D. — Benim dönemim, benden önceki dönemler ve benden sonraki bir dönem, Ramo ve revir sözcüklerinin özetiydi; "Bir kaşe al geçer". Sevgili Ramo bizim dönemlerde okumuşların hepsinin aklına kazımıştır bu söz. Bizim okul yıllarımızda "kaşe" adı verilen çok büyük ve yutması zor olan ilaçlar vardı. Allah rahmet eylesin; Sevgili Ramo ne olursa olsun, hepimize bu kaşelerden verirdi. Şimdi Ramo'yu görmemiş olan kardeşlerimiz, bu sözü bilmiyorlardır ama onlar da bu vesileyle öğrenmiş olacaklar.

Bekleme alanındaki kapıya asılan not, revirde oluşan konfor alanının özeti gibi:
Lütfen revirde yatmak için ısrarcı olmayınız!

“Modern bir tıp merkezi kimliğiyle hizmet vermesini hedefledik”

G alatasaray Lisesi Ramo Sağlık Merkezi Yenileme Projesi’ni, sağlık sorunu yaşayan öğrenci kardeşlerimize basit müdahalelerin yapılabilmesi ve gözlem altında tutulabilecekleri işlevsel bir sağlık alanı sağlamak amacıyla hayata geçirdiklerini; böylelikle merkezin hem öğrencilerin hem de sağlık personelinin ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde yeniden düzenlendiğini belirten **Sedat Artukoğlu** (115), revirimizin son haliyle ilgili aşağıdaki bilgileri verdi:

- Merkezimizde farklı ihtiyaçları karşılayan, kız ile erkek öğrencilere özel iki revir odası, WC’ler, iki hemşire odası, bir poliklinik, acil müdahale odası, mutfak ve ecza-tıbbi malzeme odası yer alıyor.
- Kız ve erkek öğrenci revir odalarının zeminlerinde antibakteriyel PVC kaplama tercih ettik. Yatak başı ünitelerini yeniledik, hastane standartlarında hasta yatakları ekledik. Ayrıca medikal perdeler, aydınlatma ve hemşire çağrı sistemleri de işlevselliği artırmak amacıyla güncellendi. Öğrenci revirlerine ait WC’lerde duvar seramikleri, vitrifiye, bataryalar ve kabin sistemleri (cubicle) tamamen yenilendi; hijyen koşullarının sürdürülebilmesi ise önceliğimiz oldu.
- Acil müdahale odasında, hastane standartlarında bir müdahale alanı oluşturduk. Zeminde antibakteriyel PVC kaplama yapıldı. Acil durumlarda ihtiyaç duyulacak malzemelere kolay erişim sağlamak amacıyla medikal dolap ile vital sign monitörü eklendi. Vital sign

Yenilenen revirde Lise Müdürümüz Reşat Dabak ve Sedat Artukoğlu ile yaptığımız görüşmeye İskender Çayla da eşlik etti.

monitörü, hastaların kan basıncı, nabız, oksijen saturasyonu, solunum hızı ve vücut ısısı gibi yaşam bulgularını sürekli olarak takip eden bir cihaz olup; acil müdahalelerde sağlık personelinin hasta durumunu anlık izleyebilmesine imkân sağlamakta. Ayrıca acil müdahale odasında yer alan medikal pandant lambanın halojen ışık sistemi modernize edilerek, LED ışık sistemi ile revize edildi.

- Merkezde bulunan mevcut crash cart’ı da yeniledik ve kapsamlı bir bakımdan geçirdik. Crash cart, acil durumlarda hızlı müdahale için gerekli ilaçlar ve tıbbi malzemeler bulunduran taşınabilir bir ünitelidir. İçeriğinde adrenalin, atropin, amiodaron gibi ilaçların yanı sıra entübasyon seti, defibrilatör, oksijen maskesi, aspirasyon cihazı ve çeşitli tüpler gibi malzemeler bulunur. Crash cart’ın düzenli bakımı, acil müdahaleler sırasında hızlı erişim ve

kullanıma hazır durumda olmasını sağlamak açısından son derece önemli.

- Sağlık personelinin verimli bir ortamda çalışabilmesi için iki hemşire odası ve bir poliklinik odasını da yeniledik. Ahşap görünümlü LVT zemin kaplaması, çalışma masaları, muayene sedyeleri ve lavabolarla donattık. Ayrıca tıbbi duvar termometresi, oftalmoskop ve otoskop içeren duvar paneli de Ramo Sağlık Merkezimizde yerini aldı.
- Bekleme alanında, kardeşlerimizin muayene öncesi bekleyebileceği oturma birimi konumlandırdık ve bu ortama su sebili koyduk. Ayrıca öğrencilerin gözlem sürecinde yemek ve ilaçlarını rahatça alabilmeleri için dört kişilik yemek masası ve dolaplarla donatılmış bir mutfak alanı da oluşturduk.

CHECK-UP İLE YENİ YILA SAĞLIKLA GİRİN

*Yeni Yılın Size Sağlık, Mutluluk ve
Huzur Getirmesini Diliyoruz*

Yeni yılın keyfini sağlıklı çıkarmak için Liv Hosptial Check-up
Kliniği'ndeki rutin kontrollerinizi ihmal etmeyin!

Check-up Kliniği'nden bilgi ve randevu için:
444 4 548

“Galatasaray’a hizmet hepimiz için onurlu bir görevdir”

Türkiye’nin akademisyen ilk kadın beyin cerrahı olan **Prof. Dr. Nurperi Gazioğlu** (109), ulusal ve uluslararası seviyede beyin ve sinir cerrahisinin duayenleri arasında yer alıyor. Biz Mektepliler, onun yurtiçi ve yurtdışından aldığı ödülleriyle gururlanmakla kalmıyor; Mekteplilerin ihtiyacı olan her durumda onun daima bizimle olduğunu bilmenin güvenini de yaşıyoruz. Tıp etiğinin çokça tartışıldığı bugünlerde, yıllardır çizgisini hiç bozmadan insanı önceleyen tavrını koruyan Gazioğlu, İtalyan Nöroşirürji Derneği’nin “Socio Benemerito Madalyası”nın da sahibi. Yoğun hekimlik mesaisinin yanına, iki dönemdir Cemiyet Yönetim Kurulu üyeliğini de ekleyen Prof. Dr. Nurperi Gazioğlu ile dergimiz için Mektep’ten bugüne, yaşamını ve yaşama kattıklarını konuştuk.

SULTANİ DERGİ — Sizi yakından tanımak isteriz. Mektep öncesinden başlayalım. Nasıl bir ailede büyüdünüz? Galatasaray’a adım attığınız ilk günleri nasıl hatırlıyorsunuz?

NURPERİ GAZİOĞLU — Annemin ailesi Edirneli. Anneannem Bulgaristan’dan göç etmiş. Babamın ailesi Konya eşrafından Nakiboğlu ailesinin evlatları. Annem Gönül Kıvanç Toker ve babam Erdoğan Toker İstanbul’da Fransız liselerinde okumuşlar. Babam banka müdürlüğünden emekli olduktan sonra Nakiboğlu Vakfı’nın mütevellisiydi. Ailemde Galatasaray Lisesi mezunu yoktu. Mektebe ilk Ortaköy’de, harika bir konumdaki şimdi Galatasaray Üniversitesi olan eski binada başladım. Yetiştirici E sınıfında, klasik sistemle eğitim veren **Mme İlac-Acundegir** ilk hocamdı. İlk dersine hepimize “Comment t’appelles-tu?” diye sorarak başlamıştı. Okula, yakın çevredeki arkadaşlarla birlikte özel servisle giderdik ve çok eğlenirdik.

S.D. — Nasıl bir öğrenciydiniz? Tıp bilinçli bir tercih miydi sizin için?

N.G. — Çalışkan sayılabilecek bir öğrenciydim. Fransızca, matematik ve felsefe gibi sevdiğim derslerde çok iyi; tarih, coğrafya, edebiyat gibi derslerde zayıftım. Ama yine de son sınıfta Almanca dil dersi dışında hiç bütünlemeye kalmadım. Birkaç kez teşekkür belgesi almış olsam da iftihar listesinde değildim. Yabancı dile karşı çok ilim ve yatkınlığım vardı. Lisede okurken İtalyan Kültür Merkezi’nin dil kursunu bitirdim ve iki kez İtalya’dan burs alarak Perugia ve Siena’daki dil okullarına gittim. Üniversitedeyken de İspanyolca kurslarına devam edip çok iyi dereceyle diploma aldım. Lise yıllarımda felsefe dersinde psikolojiye ilgi duymaya başladım. Fransız Kültür Merkezi’nin kütüphanesinden, Freud ve diğer yazarların kitaplarını alıp okurdum. Liseyi bitirince bir yıl İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Psikoloji Bölümü’nde okudum. O yıl sınıfı iyi dereceyle geçen tek öğrenci olduğum halde psikolog değil, psikiyatrist olmamın daha doğru olacağını sandığım için okuldan ayrılıp tıp fakültesine başladım. Ailemde hekim olmadığından dolayı tercihim aslında çok bilinçli sayılmazdı.

S.D. — Fakülteden mezun olduktan sonra zorunlu hizmet için dönem itibarıyla oldukça zorlu bir coğrafyaya, Güneydoğu’ya gittiniz. Nasıl bir Türkiye ile karşılaştınız orada?

N.G. — Ben İstanbul’da doğup büyümüş; Şişli, Beşiktaş ve Beyoğlu ilçelerinin dışına fazla çıkmamış;

10- A sınıfı, Ortaköy, 1974.

ailesinin tek evladı, tabiri caizse tam bir apartman çocuğuydum. Güneydoğu illerini hiç bilmiyordum. Mecburi hizmet de ben fakülteye başladığımda yoktu. Sonradan kondu. Ailemin yanından ilk kez ayrılıyordum ve Siirt Sason Merkez Sağlık Ocağı tabibi olarak görev yapacaktım. Sağlık ocağının lojmanına yerleşirken ilçede görev yapan herkesten çok destek gördüm. Oranın gerçekleri çok farklıydı. Yatılı bölge okuluna geçici olarak askeri tabur yerleşmişti. Geceleri silah sesleri olağandı. Terör nedeniyle komşu ilçedeki doktor arkadaşım öldürülmüştü. Aşiretler arasında kan davası yaygındı. Birçok otopsi, bir kez de fethi kabir yaptım. Duygusal açıdan yıpratıcıydı. Aileler çok çocuklu, genellikle eğitimsiz ve bakımsızdı. Kadınlar Kürtçe veya Arapça konuştukları için ya eşleri ya da okula giden çocukları aracılığıyla

dertlerini anlatırlardı. Rahmetli Ferit Edgü'nün "*Hakkari'de Bir Mevsim*" romanını okuduğumda ve Nuri Bilge Ceylan'ın "*Bir Zamanlar Anadolu*" filmi izlediğimde, o günleri tekrar yaşamış gibi oldum.

S.D. — Oradaki tecrübeleriniz ve gözlemleriniz, başta toplumsal cinsiyet eşitliği ve eğitim olmak üzere bugün zaman ve kaynak ayırdığınız alanlarla ilgili hassasiyetlerinizde belirleyici oldu mu?

N.G. — Mecburi hizmet, benim uzmanlık eğitimime başlamamı iki yıl geciktirdiği için hiç memnun olmadığım bir görev olsa da bana çok farklı bir deneyim ve özgüven kazandırdı. Ne kadar farklı ve korunmuş bir çevreden geldiğimi, şansımı algılamamı sağladı. Toplumsal cinsiyet eşitsizliği algısı bende bundan sonra oluştu.

Nurperi Toker, 1971.

Endoskopik operasyon sırasında, 2013.

Ne Galatasaray'da okurken ne de doktor olarak kadın/erkek eşitsizliği gibi bir derdim olmamıştı. Çok doğal olarak kendimi eşit görürdüm. Ama sonra benim ortamımın gerçeğiyle, Türkiye genelinde durumun aynı olmadığını fark ettim. Adli tıpta beyin cerrahisi uzmanı üye olarak ek görev yaparken, kadınların ve özellikle çocukların istismarına karşı daha farklı bir duyarlılık kazandım. Bu süreçte Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği, Sokak Çocuklarını Koruma Derneği gibi STK'larla tanışıp çalışmaya başladım.

S.D. — Beyin cerrahisinde Türkiye'nin ilk kadın akademisyenisiniz.

Böylesine erkek egemen bir alanda, bu farkı nasıl yaratabildiniz? Şimdi bu açıdan durum nasıl cerrahide?

N.G. — Ailemde ve Galatasaray Lisesi'nin karma eğitiminde aldığım temel formasyon beni hazırladı diyebilirim... Beyin cerrahisi, hem fiziksel hem duygusal dayanıklılık ve yoğun çalışma gerektiren zor bir meslek ama mesleğin kadını-erkeği olmadığını düşünüyorum. Zorsa herkes için zor. Bu doğal yaklaşımımla uzmanlık eğitimime İstanbul Üniversitesi Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Nöroşirürji Anabilim Dalı'nda başladım. O dönemde uzmanlığa başlamak için kliniğin yazılı sınavı

ve mülakatına girmeniz gerekirdi ve çoğu klinik kadınları almazdı. Yine şanslıydım çünkü benden önce iki kadın doktor aynı bölümden uzman olmuştu ve hocalarım, kıdemlilerim, meslektaşlarım çok değerli, medeni insanlardı. Özellikle dört hocamı anmak isterim: Bana çok güvenerek yol göstericim, nikah şahidim olan, çok erken kaybettiğimiz Prof. Dr. Ertuğrul Sayın, öğrenciliğimden beri ilgi ve desteğini esirgemeyen Prof. Dr. Ali Çetin Sarioğlu, Rahmetli Prof. Dr. Nejat Çıplak ve Anabilim Dalı Başkanımız; bana karşı her zaman toleranslı ve yüceltici davranan Prof. Dr. Cengiz Kuday. Ayrıca 1959 yılında uzman olmuş Türkiye'nin ilk kadın beyin cerrahı, yakın zamanda kaybettiğimiz Op. Dr. Aysima Altınok; hanımefendiliğiyle, çalışkanlığı ve azmiyle camiada saygın bir yer edinmiş ve bizlere de öncü olmuştu. Ben de 2000 yılında, 9 yıllık evli ve 2 çocuklu olduğum halde doçentlik sınavına başvurma cüretini, cesaretini gösteren ilk kadın uzman oldum. İtiraf etmem gerekir ki sınava hazırlık süreci çok yoğun çalıştığım, stresli bir dönemdi. Burada eşim **Prof. Dr. Ertuğrul Gazioğlu** (GSL 111) ve ailelerimizin desteği ve anlayışına da teşekkür borçluyum. Bugün uzmanlık eğitimine giriş, merkezi sınavla olduğu için artık geçmişe göre daha kolay. Doçentlik sınavları da kalktı, doçentliğe yükseltilme dosya üzerinden olduğu

için o da kolaylaştı. Giderek artan sayıda kadın akademisyenler yetişti. Yine de beyin cerrahlarının ancak yüzde 5-6'sı kadın ve maalesef zaman zaman mobbingin de cam tavanın da varlığı hissedilmekte.

S.D. — Bu çok özel meslekte karşılaştığınız, yaşadığınız, etkilendiğiniz, içinden Mektepli birinin-birilerinin geçtiği unutamadığınız bir anınızı bizimle paylaşabilir misiniz?

N.G. — Galatasaray mezunları birbirini her meslekte bilir. Şimdiye kadar Galatasaray Lisesi'nden toplam 15 beyin cerrahı yetişmiştir. Çoğuyla tanışıyorum. GSL 110 devresinden **Prof. Dr. Pamir Erdinçler** ile aynı klinikte yıllarca birlikte çalıştık. Daha sonra Liv Hospital Vadi İstanbul Hastanesi'nin beyin cerrahisi kliniğinde yine iki Galatasaray Liseli meslektaşım; **Prof. Dr. Tufan Hiçdönmez** (111) ve **Dr. Öğretim Üyesi Ozan Başkurt**'la (142) ekip olarak çalıştım.

S.D. — Bir beyin cerrahının yaptığı işi diğer tıp branşlarından ayıran nedir? Ameliyat anında deneyimli bir tıp profesörü ne hisseder, o ana nasıl odaklanır?

N.G. — Beyin cerrahisinin teorik eğitimi uzun ve zordur. Beyin, omurilik ve periferik sinirlerin anatomisi, fizyolojisi, patolojilerinin

Nurperi Tokar (Gazioğlu) Galatasaray Lisesi mezuniyetinde Ülkü Özatay'dan plaketi alırken, 1977.

Soldan sağa: Mutena Demireğen, Handan Şenulubaş, Zeynep Günal, Feride Yalkın, Nesibe Birecikli, Gülden Tümcen, Ahmet Ocaklı Yüce, Nurperi Tokar (Gazioğlu). Galatasaray Lisesi, 1975.

Nurperi Gazioğlu, Prof. Dr. Necmettin Pamir'den Avrupa-Asya Nöroşirürji Akademisi üyeliği belgesini alırken.

yanı sıra cerrahi yaklaşımların teknik bilgisini içerir. Bunun üzerine bir de cerrahi yetkinlik için el becerisini geliştirecek pratik uygulamalar eklenir. Genellikle mikroskop veya endoskop kullanılır. Dolayısıyla çalışılan sahaya değil ekrana veya okülere bakarak, cerrah ellerini görmeden ameliyatı gerçekleştirir. Yaklaşım tekniğine göre bazen anatomiye tersten bakılır. Kafa tabanına bazen aşağıdan, bazen yukarıdan, boyun omurlarına bazen önden, bazen arkadan yaklaşılr. Yani anatomiye her yönden hâkim olmak gerekir. Ameliyatlar birçok cerrahi branştakinden daha uzun sürer. Stresli ve hatanın kalıcı sakatlık veya ölüm gibi çok ağır bedellerinin olduğu bir branştır. Acillerde çok hızlı ve doğru kararlar alınmalıdır. Dolayısıyla çalışkanlık, adanmışlık, ciddiyet, sorumluluk sahibi olmak, fiziksel ve duygusal açıdan dayanıklı olmak gerekir. Ameliyat öncesi hastayı iyice inceler, MR ve BT'lerini titizlikle değerlendirir, kafamda ameliyatın simülasyonunu yaparım. Ameliyat sırasında yaşanabilecek zorlukları, tehlikeleri öngörmeye çalışır, ona göre önlem alırım.

S.D. — Sağlık sistemimizin pek çok açmazı olduğu bilinen bir gerçek. Şansınız olsa neleri değiştirdiniz? Hekim adaylarının gönül rahatlığıyla

mesleklerini icra edebilmeleri için hangi şartları sağladınız?

N.G. — Öncelikle aile hekimliğini ve koruyucu hekimlik hizmetlerini, aile planlamasını güçlendirir, kamu hastane ve üniversitelerini desteklerdim. Özel sektöre başvuracaklar için ise kamudaki maliyet ölçüsünde hastaya destek verir, gerisini kendisinin karşılamasını sağladım. Hekimlerin öncelikle can güvenliğinin sağlanması lazım. Şiddetin önlenmesi için güvenlik önlemleri ciddiye alınmalı. Hastalara en az 15 dakika zaman ayıracak şekilde randevular ayarlanmalı, hekimler yardımcı personellerle desteklenmeli. İş güvencesi ve çalışırken de emeklilikte de onurlu bir yaşama imkân verecek ücretlendirme de diğer önemli konular. Yasal olmayan reklamlar yoluyla haksız rekabet ve şarlatanlık ciddi denetlenmeli, cezalandırılmalı, yanlış yönlendirmelerin ve sağlıktan gerçekçi olmayan beklentilerin kıskırtılmasının önüne geçilmelidir.

S.D. — Tıp, Mekteplilerin oldukça iddialı olduğu bir alan. Galatasaray Liseli Tıp Doktorları grubunuzdan bahsedebilir misiniz?

N.G. — Meslektaş ve Mektepli olarak birbirimizi genellikle tanırdık. Ancak grup olarak bir araya gelmemiz, göğüs hastalıkları uzmanı Dr. Ayşe Fidan

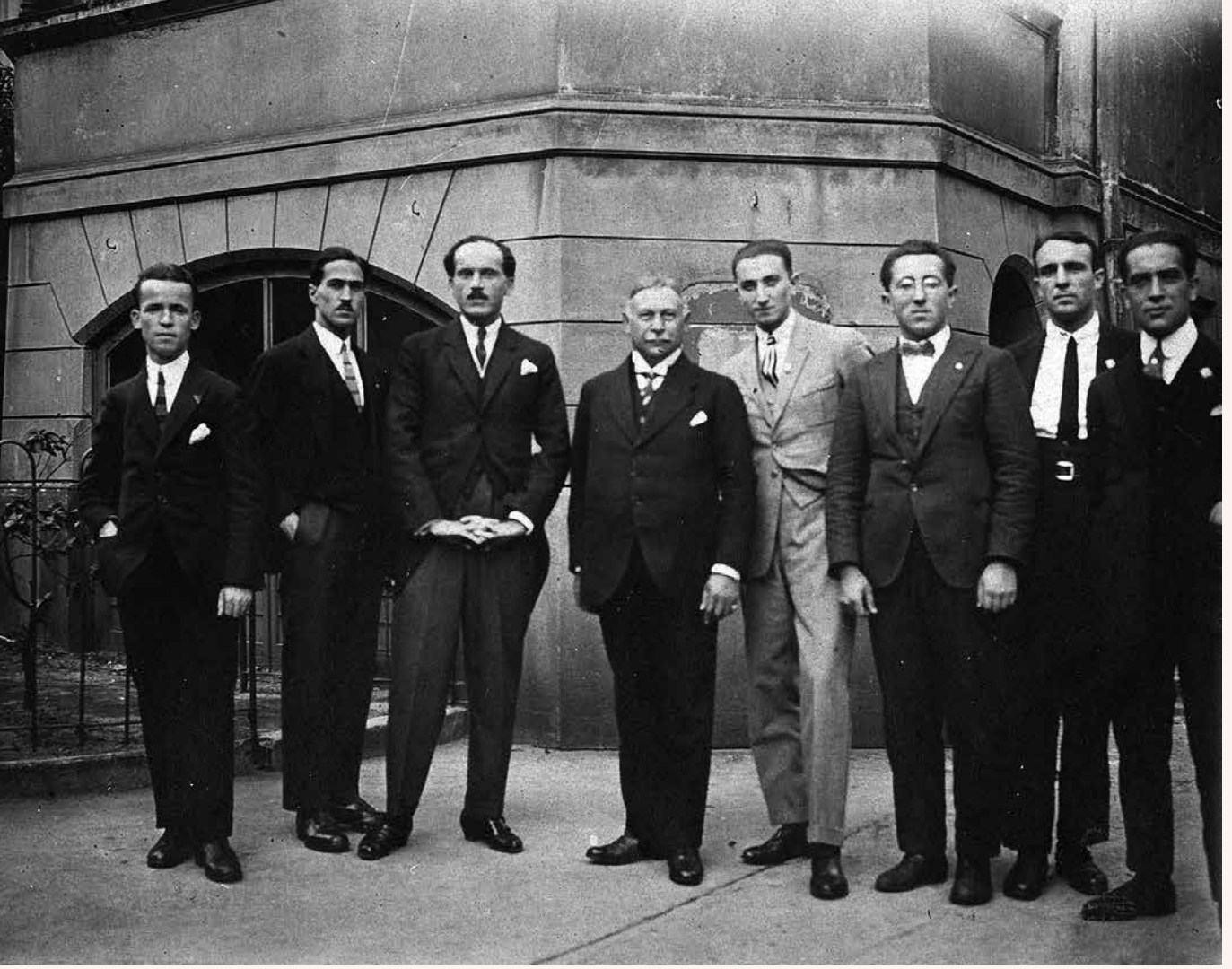
Baturalp'in kurduğu whatsapp grubu sayesinde olmuştur. Tek gruba yetmediği için iki grup oluşturuldu. Benim içinde olduğum grupta

394 üye var. Lise müdürümüz Prof. Dr. Reşat Dabak da grubumuzda. Çeşitli vesilelerle bir araya geliyoruz. Hatta bir logomuz ve rozetimiz bile var.

S.D. — Derneğimizde iki dönemdir yönetim kurulu üyesi olarak önemli sorumluluklar üstlendiniz. Camiaya katkı sunmak üzere üstlendiğiniz bu görevi yaşamınızda nereye koyarsınız, sizin için ne değer ifade etmekte?

N.G. — Benim için Galatasaray en önemli kurumsal aidiyetlerimden biridir. Mektepli olmakla her zaman gurur duydum. Hangi dönemden olursa olsun her Galatasaraylıyla çok rahat ve samimi diyalog kurabilmek büyük bir zenginlik. Fidel Berber'in başkan olduğu son iki dönem yönetim kurulunda, özellikle sağlıkla ilgili konularda elimden gelen her türlü katkıyı sunmaya çalıştım. Umarım başarılı olmuştur. Galatasaray'a hizmet, hepimiz için onurlu bir görevdir.

EN ÜSTTE: 1924 Paris Olimpiyatları'nda Türkiye kafilesi başkanı Ali Sami Yen (soldan üçüncü) ve modern Olimpiyatlar'ın kurucusu Baron Pierre de Coubertin (soldan dördüncü).
SAGDA: Paris Palais Galliera

Bir Cumhuriyet Projesi: Olimpik GS'liler Paris'te

Bazı fırsatlar kaçmaz. İzzeddin Çalışlar (115-116) İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nin Paris Olimpiyatları sırasında Palais Galliera'da düzenlediği "House Istanbul" etkinliğinde Türkiye'nin Olimpiyatlar tarihiyle ilgili bir sergi küratörlüğü teklifi alınca, bu yüz yıllık maceradaki Galatasaraylıların payını olimpiik literatüre katma fırsatını en iyi şekilde değerlendirdi. Spor tarihimizin bu safhasının onlara değinmeden aktarılamayacağı gerçeği ile hem büyük ilgiyle karşılanan bir işe daha imza attı hem de Türkiye'nin Olimpiyat macerasını Galatasaray merceğinden Sultani için kaleme aldı.

Baron Pierre de Coubertin'in uluslararası bir spor organizasyonu fikri, 13 ülkenin katılımıyla Uluslararası Olimpiyat Komitesi'ni doğurmuş ve ilk Olimpiyatlar antik döneme atıfla, 1896'da Atina'da düzenlenmişti. Organizasyonun ilk mottosu "*Citius, altius, fortius*" (Hızlı, yüksek, güçlü) sözcükleriydi. Her ülkenin bayrağındaki ortak renkleri taşıyan ve beş kıtayı simgeleyen halkalar ise 1920'de kullanılmaya başlandı. Pierre de Coubertin daha önceleri Osmanlı Devleti'ni sisteme katmak istediye de sadece reayadan bireysel katılımlar görülmüştü. Coubertin'in 1906 ya da 1907'deki İstanbul ziyaretindeki mihmandarına özel davetiye çıkarması üzerine Olimpiyatlar'a katılan ilk Osmanlı sporcusunun Tatavla Heraklis Jimnastik Kulübü'nden **Aleko Munos** olduğu sanılıyor. Birçok kaynak Aleko'nun Mektebi Sultani öğrencisi olduğunu yazıyor. 1908 Londra Olimpiyat Oyunları resmi raporunda Türkiye'den yarışan sporcu sayısı bir olarak gösterilmiş ama iki isme yer verilmiş; diğeri Kenan adlı bir güreşçi ama müsabaka yapamamış. Cumhuriyet öncesinde Osmanlı reayasından başka bireysel katılımlar da görülüyor. Sergide 1912 Stokholm Olimpiyatları'na katıldığı bilinen Papazyan ve Mıgıryan'a da yer verildi. Ulusal bayrak taşınasalar da göğüslerinde Osmanlı hilaliyle yarıştıkları kayıtlarda geçiyor.

Atatürk'ün 1923'te kurduğu Türkiye Cumhuriyeti için öngördüğü çok boyutlu çağdaşlaşma atılımında siyasi, iktisadi ve sınai reformların yanında, toplumun her alanda evrensel kültürle buluşması da hedeflenmişti. "*Sanatsız kalmış bir ulusun hayat damarlarından biri kopmuş demektir*" ve "*Ben sporcunun zeki, çevik ve ahlâklısını severim*" özdeyişleriyle simgelenen spor ve sanat kurumları, yeni anayasal parlamenter devletle eşzamanlı yapılandırıldı.

Bu hikâyenin başrol oyuncusu kuşkusuz **Selim Sırrı Tarcan**. Coubertin, Osmanlı Devleti'nin Milli Olimpiyat Komitesi'ni kurmasını ondan istemiş. Bu yetkilendirme de 1908'de Uluslararası Olimpiyat Komitesi (IOC) üyesi olmasına ve IOC resmî yayın organı *Revue Olympique*'de "*Athlétisme Ottoman*" başlıklı bir yazı yayımlanmasına bağlanıyor. Aynı yayın, Ocak 1909 sayısında, Selim Sırrı'nın 15 Aralık 1908 oylamasında Türkiye'nin ilk IOC temsilcisi olarak seçildiğini duyuruyor. IOC'nin 59 numaralı üyesi olmasının yanında Asya kıtasından ilk üye sıfatını da taşıyor. Üyeliği 1930'a kadar sürmüş ama üstlendiği ulusal katılım kararı çıkarma görevi ancak 1922'de TBMM Hükümeti sayesinde yerine getirebilmiş. Beş yıl boyunca Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi'nin (TMOK) başkanlığını da

1, 4, 5 Paris Palais Galliera ve sergiden görüntüler. 3 Semih Türkdoğan ve masaj yapan Danyal

Selim Sırrı Tarcan

yaparak genç Türkiye Cumhuriyeti'nin oyunlarda temsil edilmesinde itici güç olan önder o. Coubertin'in Olimpiyat anılarında, ondan şöyle bahsettiğini görünce, sergi salonunun duvarına yazdırdım: “*Selim Sırrı Bey, Türkiye'nin Uluslararası Komite'de sahip olduğu ilk temsilcidir. Kendisi Osmanlı İmparatorluğu'nda beden eğitimi düzenleme çabalarıyla, bizimkine benzer pozisyonda bir subay ve sporcudur.*”

IOC 1919 yılında Türkiye'yi Büyük Savaşın diğer mağluplarıyla birlikte ihraç ettiyse de Selim Sırrı Tarcan'ın Coubertin ile kurduğu yakın ilişki sayesinde, 1921'de yeniden üyeliğe kabul etti. Bu gelişme olimpik hareketin yeniden doğacak olan Türkiye'de yine Selim Sırrı Tarcan önderliğinde sürmesini sağladı. Galatasaray Pilavı buluşmalarının da değişmez konuşmacılarından olan Tarcan, 1950'deki Pilav'da genç Galatasaraylılara idealizmden bahsederken sözlerini şöyle bitirmiş: “**Ben idealime eriştim. Siz de yüz sene yaşayarak idealinizi tahakkuk ettirmek için hareket edin.**”

Bernard Lewis, “*Modern Türkiye'nin Doğuşu*” adlı kitabında, “*Milli Mücadele, Anadolu bozkırlarında olduğu kadar Galatasaray Lisesi'nin karanlık koridorlarında kazanılmıştır*” derken, kuşkusuz Galatasaraylıların

anonim çabalarından bahsediyordu. Bu mücadele, savaş alanlarından ibaret değildi. Aynı zamanda çağdaş uygarlık düzeyine ulaşma mücadelesiydi ve Tanzimat'la başlayan batılılaşma hareketini, 1. Dünya Savaşı sonrası daralan imparatorluk coğrafyasındaki toplumun geneline yayma idealiydi. Bu düşünce Jöntürk'lerde, İttihat ve Terakki'nin erken döneminde, Meşrutiyet girişimlerinde ve Osmanlı modernizminin nadir kurumlarından Galatasaray'da yeşermişti. Sadece fikri düzeyde değil, ilk beden eğitimi faaliyetleri ve farklı spor dallarında da ilk hareketlerin ortaya çıkışı, bir tür istibdada karşı isyan gibiydi. Galatasaray'ı “*Batıya açılan pencere*” nitelendirmesiyle bağdaştıran, yapıtları ve kişiliğiyle Cumhuriyet'i kuran kadroları etkileyen **Tevfik Fikret**, saraya ait okulun müdürlüğünü yaparken, saraya karşı kültürel bir kale oluşturmuş; o kurumsal kültürde sporu da önemsemişti.

Ali Sami Yen, konuşmalarında Abdülhamit'in ajanlarına rağmen gizli gizli futbol oynamaya başladıklarından bahseder. Bu yüzden Galatasaray Spor Kulübü'nün tarihi aynı zamanda Türkiye ve Avrupa'nın da spor tarihinin parçası niteliğindedir. Cürel ve Moiraux'yla başlayan Faik

Üstünidman ve Selim Sırrı Tarcan'la süren spor geleneği, okuldan doğan bir spor kulübü yaratmış, aynı kurumdan Milli Mücadele'nin İstanbul'daki destekçisi **Abdurrahman Şeref** ve Atatürk'ün yaşamı boyunca “*resmî basın müşaviri*” niteliğinde olan **Ruşen Eşref Ünaydın** gibi kişilikler de çıkmış ve Cumhuriyet'in ilk adımlarından itibaren camiadan birçok kişi kurucu kadroda yer almıştı.

Nitekim Cumhuriyet tarihi boyunca, Galatasaraylı üyesi olmayan çok az hükümet kabinesi görülmüştür. Dış politikanın uygulayıcısı olan diplomatlar, medyanın önde gelenleri ve kültürel yaşama damga vuranlar, Galatasaray'ın erken Cumhuriyet'le ilişkisinin bir kanıtıysa; spor kulübünün ülke çapında yaygınlaşması ve uluslararası alanda ülkeyi temsil etmek için yaptıkları da bu ilişkinin diğer bir yönünü gösterir. Sonuçta Türkiye'nin Olimpiyat Oyunları'ndaki ilk resmî temsili, yeni rejim henüz ilk yaşını doldurmamışken; 1924 yılında Paris'te olmuştur.

Paris'teki “*Yüz Yıllık Hayal*” sergisinde özel bir yer hak eden ikinci kişilik Selim Sırrı ağabeyinden 12 yaş genç olan Ali Sami Yen'di. 1905'te ilk Türk futbol kulübünü kurmasının yanında, 1923 başında ilk merkezi spor örgütlenmesi olan İdman Cemiyetleri İttifakı'nın

Baron Pierre de Coubertin İstanbul'da, Ali Sami Yen ve Galatasaraylı genç sporcularla.

kurucu başkanlığına atanması, hükümetin spor politikalarını yürütmekle görevlendirilerek; 1924 Paris Olimpiyatları'na katılacak ilk ulusal kafilenin başkanlığını üstlenmesini getirdi.

1923 tarihli "*Spor Alemi*" dergisinin kapağında, İngiliz işgaline son verme göreviyle İstanbul'a gelen Refet Paşa ile birlikte fotoğrafının yer alması bile, bir belge niteliği taşıyor. 1927-1930 arasında TMOK başkanlığı yaparak, bu oluşumdaki Galatasaray devamlılığını sağlayan aktör de o oldu.

Başında olduğu İdman Cemiyetleri İttifakı'nın önemini anlamakta fayda var. 1924'te spora dair bir yasal düzenleme yoktu ve spor yönetimi düzenlemelerinin hemen hemen tamamı ve Beden Terbiyesi Kanunu'nun temelini İdman Cemiyetleri İttifakı'nın koyduğu esaslar oluşturdu.

Ali Sami Yen'in az bilinen özelliklerinden biri de spor literatürüne hâkimiyetiydi ve Fransa'nın spor örgütlenmesini kaynak almış; birçok yazılı kaynağı da Türkçe'ye kazandırmıştı. Sporu örgütleme çabalarındaki en yakın yardımcısı da altı devre küçüğü **Yusuf Ziya Öniş** olacaktı.

1924'te Paris'te düzenlenen 8. Olimpiyat Oyunları'na katılan 44 ülke arasında Türkiye'nin de yer alması, dönemin şartlarında ancak siyasi iradeyle olabilirdi. Hükümetin katılım kararı üzerine yapılan seçmeler sonucunda ilk Türk Olimpiyat kafilesi belirlenmiş ve beş branştan (atletizm, futbol, güreş, halter, bisiklet) 32 sporcu Paris'e gönderilmişti.

Sergiyi hazırlarken bu sayıyı doğrulamak oldukça zor oldu. 1924 Olimpiyatları'ndaki sporcu sayısı kaynaklarda farklı görünüyordu ve bu muğlaklığın farklı nedenleri

vardı. IOC verilerine göre, yarışmalara katılan Türk sporcu sayısı 22 olarak gözüküyor, Türkiye'deki dönemin kaynakları ise gönderilen sporcu sayısını 40 veya 42 olarak gösteriyordu. Eskişehir'de yapılan seçmelerle belirlenen ve kampa alınan sporcu sayısı 42'ydi. Gazeteler, kampa katılıp memur ve öğrenci olduğu için izin alamadığından gidemeyenler olduğunu yazıyordu ama bunların sayısını vermiyordu. Rakamlar arasındaki fark iki nedenden doğuyordu: Olimpiyatlar'a gidip müsabakalara katılamayanlar ve bisikletleri zamanında gelmediği için yarışamayanlar...

Sporcular Paris'e iki katile halinde gitmişti. İlkinde 17 sporcu dört refakatçi vardı. Bir sporcu zaten yaşamakta olduğu Berlin'den Paris'e gelmişti. İkinci katilede ise 23 sporcu vardı ve refakatçi sayısı belli değildi. Toplam sporcu sayısı kırk olmasına karşın, beş atlet kategorileri belirlenmediğinden, üç bisikletçi de malum sebepten dolayı elemelere katılamadı. Bu yüzden sergi metinlerinde 32 rakamını kullandım.

Burhan Felek'in anılarına göre deniz yoluyla giden katile, bir yük şilebine binip; tavuk kafesleri arasında 10 günde Marsilya'ya ulaşmıştı. Günlerce çiğ baklavayla, tuzlu balık haşlaması yemişler; zaman zaman aç kalmışlardı. Galatasaray'ın da antrenörü olan **Billy Hunter**, güvertede koşu ve kondisyon idmanları yaptırmıştı ama Vieux Port'a indiklerinde perişan haldeydiler. Üstüne 14 saat tren yolculuğu yapıp, Gare de Lyon'a vardılar.

Paris, Palais Galliera

Ali Sami Yen'in, Coubertin imzalı Uluslararası Olimpiyat Komitesi Diploması

Paris metrosu kafiye Olimpiyat Köyü'ne götürdü. Dört odalı ahşap kulübelerden birine yerleşip önündeki direğe bayrağı çektiler. Ertesi gün Concorde Meydanı'ndaki IOC merkezine gidip Coubertin'i ziyaret ettiler. Futbolcular ilk maçı Çeklerle Saint Quintin Stadı'nda oynayıp 5-2 kaybetti. İkinci kafilenin gelmesini ve açılış törenine katılmayı beklemeye başladılar. Ali Sami Yen başkanlığındaki ikinci kafiye, bir pansiyona yerleşti ve tören sonrası ilk kafiye yurda döndü. 53 devresinden futbolu tercih etmiş komple atlet **Aslan Nihat (Bekdik)** hariç! O gelmişken Paris'in tadını çıkarma niyetindeydi.

IOC kayıtlarında adları geçen 49 devresinden **Unvan Tayfuroğlu** disk atmada, 50 devresinden **Rauf Hasağası** 100 metrede, 53 devresinden **Mazhar Nazım Resmor** 200 metrede, 54 devresinden **Ali Gençay** futbolda, 55 devresinden **Seyfi Cenap Berksoy** güreşte, **Vildan Aşır Savaşır** uzun atlamada bu ilk deneyimi yaşayan diğer Galatasaraylılardı. Hiçbir branşta ilk turu geçen sporcu olmadığı gibi, bazıları da bilemediğimiz nedenlerden dolayı yarışmadı.

Sergi dijital görsel ağırlıklı olarak tasarlansa da birtakım özel koleksiyon parçaları ve replikalar da yer alıyordu. Bunlar incelendiğinde Olimpiyat tarihine dair bazı ayrıntılar saptanabiliyordu. Örneğin Türk Milli Futbol Takımı'nın Galatasaraylı oyuncusu **Vahyi Oktay**'ın pasaportunda, seyahat vizesinin herhangi bir ülke tarafından değil; doğrudan "1924 Paris Olimpiyatları" tarafından verildiği görülüyordu. Yine ona ait 1948 Londra Olimpiyatları'na

katılanlara verilmiş bir kart ve kent planından; katılımcıların toplu taşıma araçlarını ücretsiz kullanabildiği anlaşıyordu.

Öğrencilik yıllarımdan kalma pul koleksiyonumdaki Olimpiyatlar temalı Türk ve yabancı posta pullarını da sanki burada sergilenmesi için saklamıştım! 1924 Olimpiyatları'na giden ilk grubun Paris'te çekilen ve dönüşte bir grup sporunun Edirne'de çektiği fotoğraflarla Ali Sami Yen ve Rauf Hasağası'nın Coubertin imzalı katılım diplomaları, Galatasaray Müzesi arşivindeydi. Müze arşivinin serginin geneline birincil kaynak olmasının birçok sebebi vardı.

1924'teki açılış töreninde ulusal bayrağımızı taşıyan Unvan Tayfuroğlu, adı bir yıldır "Galatasaray Lisesi" olan okulun mezunuydu. Tayfuroğlu, 1922'de iki kez 400 metre rekoru kırmış; disk atmada Türkiye rekortmeniydi. **Ömer Besim Koşalay**, Galatasaray'da sol açık oynarken 1922'de atletizme geçip, 1500 metrede Türkiye rekoru kırmış; 1924'ten sonra 1928 Olimpiyatları'na da katılmış; spor yaşamında rekor kırma rekoruna sahipti. Hemen hepsinin ardında bıraktığı anılar da Eski Postane binasının dolaplarında duruyordu. O dolaplardan çıkan plaketterden 1924 katılımcılarının elli yıl sonra yeniden onurlandırıldıklarını da öğrendim ve sergiye kattım.

Serginin hepi-topu bir ayda hazırlanması gerekiyordu. Daha dar bir anlatım olsa da Galatasaray Müzesi'nde benzer temalı "Galatasaray'dan Beş Halkaya" sergisini **Koray Gürtaş** ve **Ahmet Başar** kardeşlerimin katkısıyla yeni açmıştık. Hazırlık sırasındaki en büyük keşif; 1924 Olimpiyatları'na

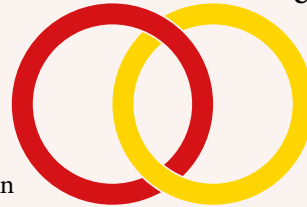

SOLDA: Ömer Besim Koşalay. **SAĞDA ÜSTTE:** Üner Teoman Ulupınar. **SAĞDA:** Fahrettin Ardan.

katılan Galatasaraylı atletlerin, İstanbul'un oyunlarda Avrupa ve Asya'yı aynı anda temsil eden tek kent olmasından dolayı 1950'li yıllara kadar, sarı ve kırmızı Olimpiyat halkalarını, formalarına taşıdığını fark etmek oldu.

Bu artık IOC yöneticileri ve sergiyi gezen efsanevi **Sergey Bubka** tarafından da biliniyor. Bir son dakika keşfi ise **Dağhan Baydur**'un dayısı 67 devresi mezunu **Fahrettin Ardan**'ın, 1936 Berlin Olimpiyatları'na dair fotoğraf albümü oldu. Geleceğin ünlü maden mühendisliği hocası Galatasaray'dan sonra kazandığı bursla, Münih Yüksek Mühendislik Okulu'na gitmiş; yaz tatilinde de Berlin Olimpiyatları'nı izlemişti. Fotoğraf çekme merakının eseri olarak da Türkiye'nin Olimpiyat madalyasına ulaştığı ilk oyunlarda çektiği karelerden bir albüm yapmıştı. Hiç gün yüzüne çıkmamış bu albüm de tabii ki sergideki yerini aldı.

1924 ve 1928'de hiçbir başarı gösteremedikten sonra, olimpiik branşlarda Balkanlar ve Avrupada başarıya odaklanan Türkiye'deki spor eğitiminin, her düzeydeki okullarla tabana yayılması ve güreş, binicilik ve okçuluk

gibi geleneksel branşlarda modernizasyona gidilmesi de içerikte yer alıyordu. Olimpiyatlar'da madalya kazanmış tüm sporcularımız, adları ya da görüntüleriyle anıldı, oyunlara katılan ilk Türk kadınları olan **Suat Aşeni Fetgeri** ve **Halet Çambel** ile Galatasaray Lisesi Müdürü **Ali Teoman**'ın geçenlerde kaybettiğimiz kızı **Üner Teoman Ulupınar**'a ayrı bir yer verildi.

Serginin son cümlesi, İstanbul'un 2027 Avrupa Oyunları'nın ev sahibi seçilmesi ve kentin ilk madalyaların 100. yılında 2036 Olimpiyatları'nı düzenlemeye hazır olduğuydu.

Paris günlerinde House İstanbul'un gördüğü ilgi sergiye de yansıdı. Açılış sabahı ilk ziyaretçi 112 devresinden **Nelli House**'du. İşin en güzel tarafı, gönüllü mihmandarlar arasında Paris'te okuyan 147 ve 149 devresinden kardeşlerimizin de olmasıydı. Yine devreler arası buluşmalar yaşandı, anılar paylaşıldı. Akşamları da haliyle **Aslan Nihat**'ın izinden gidildi!

SIXT

**DOĞRU KİRALAMA
BUNA DENİR!**

SIXT.COM.TR

Reklamcılık Tarihinin Mektepli Şövalyesi:

Süheyl Gürbaşkan

Türkiye'de sinema ve televizyon reklamcılığını başlatan Süheyl Gürbaşkan'ın belki de işinde yakaladığı mutluluğun önüne geçen en büyük hadise kızının doğumuydu. Süheyl Ağabeyimiz, eşi Güler Hanım ve kızı Birce ile.

Mektebimizin 1950 mezunlarından Dr. Süheyl Gürbaşkan bir hayata birden çok hayat sığdırıp, aceleyle yaşayıp, çok iş başarıp, erken gidenlerden. 1959 yılında, 28 yaşında kurduğu İstanbul Reklam ile Türkiye'de sinema ve televizyon reklamcılığını başlatan isim olarak reklamcılık tarihimize adını büyük harflerle yazdıran Gürbaşkan, kendi başına bir 'école' oldu, nevi şahsına münhasır renkli kişiliği ve reklamcılık dünyasına kazandırdığı ilklerle anıldı.

Kişiliği kadar renkli gözlük ve saatlerini, ince zevkinin ürünü antika eşyalarını ve Türkiye Güzellik Kraliçesi eşi Güler Hanım ile o zaman sadece 12 yaşında olan biricik kızı Birce'yi geride bırakarak 1992'de, henüz 61 yaşındayken bu dünyaya veda etti. Mektepli olmaktan her zaman gurur duyan, reklamcılık dünyasının unutulmaz ismi Süheyl Gürbaşkan'ın hikayesinin ana başlıklarını, vefatından 32 yıl sonra kızı Dr. Birce Gürbaşkan Akyüz'ün arşivinden yararlanarak Sultani'nin sayfalarına taşıyoruz.

“ Uzun yıllar neşe ve sevincimi artıran, kederimi paylaşan şen ve iyi kalpli arkadaşlarım... Herkese yakın, cananına canını feda eden mert yürekli asil dostlarım... İlmi, fazileti, cesareti gösteren muhterem ve değerli hocalarım... Bir yerde, bir arada, bir şartlar içinde yetiştiğim aziz kardeşlerim, selam sizlere! Sevgiyi ruhuma ilk duyuran sevgilim. Bin bir mücadeleye, zafere, şerefe koşan benim güzel sarı kırmızı renklerim... Gözlerime nur, kalbime iman aşılayan aziz yuvam. İstikbali, hayat yolunu çizen dürüst kılavuzum. Vazife aşkını, bayrağa ibadeti öğreten mukaddes milli tapınağım. Vatan muhabbetini veren küçük vatanım Galatasaray, selam sana! ”

Galatasaray Lisesi, 1118 numaralı Edebiyat B sınıfı öğrencisi Süheyl Gürbaşkan, 1950 yılında hazırladıkları mezuniyet kitabında işte böyle seslenmiş devre arkadaşlarına ve aziz yuvası olarak tanımladığı okuluna. Liseli bir öğrenciyken cümlelerinde kendini gösteren dil ve üslup hakimiyeti yıllar sonra ona bir meslek armağan edecek olsa da sıfırdan başladığı reklam sektöründeki görkemli yükselişini açıklamaya yetmeyecekti. İlkokul yıllarından başlayan okuma merakı, bütünü olduğu kadar detayı da görebilme yeteneği, dünyada olup biten yeniliklerden daima haberdar olma azmi, çalışmayı bir tür eğlence olarak görebilme becerisi ama en çok da yaşama, inceliklere, güzelliklere tutku derecesindeki bağlılığı onun reklam dünyasındaki haklı şöhretinin bileşenleriydi.

Lise yıllarından itibaren şıklık onun için her şeydi. Şık giyinmeyi sadece karşısındakine değil kendine de saygı olarak göürdü. Özel dikim takım elbiselere merakı vardı. Lise yıllarında, arka bahçede...

Gürbaşkan'ın sektöre duyduğu heyecanın en kuvvetli yansıması, büyük bir konkurla yapımı gerçekleşen İstanbul Reklam Sitesi idi. - Fotoğraf: Tarih Vakfı Arşivi

Mektepteki yılları ve arkadaşları onun hayatının en değerli parçasıydı.

Bir subay çocuğu olan Süheyl Gürbaşkan, okulda başarılı bir öğrenci. O dönem Mektep mezuniyetinde uygulanan bitirme ve olgunluk sınavlarından pekiyi derecesiyle geçecek kadar... Mektepten mezun olduktan sonra, en çok istediği bölüm olan hukuk için İstanbul Üniversitesi'nin yolunu tutar. Hiç ders ve dönem kaybı olmadan, dört yılda fakülteyi bitirir. Üstelik ailesine yük olmadan, kendi harçlığını çıkarabilmek için birden fazla işte çalışarak. Öğrenciyken bir ayağı da Mekteptedir; müdür muavinine muavinlik yaparak hem kalacak yere para vermez hem yemeğini yer hem de yaşamı boyunca gerçek yuvası olarak anacağı Mektebine yeniden kavuşur.

İleride asıl kariyerini yapacağı medya dünyasına Son Saat ve Ekspres gazetelerine yazdığı yazılarla adım atar. İkinci sınıftayken bu işlere bir de radyo muhabirliğini ekler. Naklen yayınlarda, bayramlarda, törenlerde spikerlik yapar; bu alandaki mahareti ona kısa sürede radyo program yapıcılığının kapısını aralar. Şehirde Bu Hafta adlı program ile cazdan tiyatroya, sinemadan konsere şehrin sanat gündeminin nabzını tutar.

Yine ikinci sınıftayken, yani 1951 senesinde ilk kez yurtdışına çıkar. Bu gezinin hikayesi aslında Gürbaşkan'ın ileriki yıllarda, reklamcılığa adım attığında iyice açığa çıkacak cesaretinin de işaretçisidir. Demokrat Parti Eminönü Teşkilatı'nın düzenlediği,

Güney Fransa sahillerini kapsayan seyahate bedava katılabilmek için bir yol arar Gürbaşkan. Partinin kapısını çalar ve *'Vapurda günlük eğlencelik gazete çıkarırım, para da istemem, yemek içmek konaklamak kafidir bana'* teklifini götürür. Teklifi kabul edilince en sevdiği iş karşılığında hayatında ilk kez yurtdışına çıkmış, üstelik de konforlu bir seyahatin keyfini çıkarmıştır.

Bütün bu meşguliyetlerin arasında, arada 'fevkalade talebe' olarak hukuk fakültesini de bitirir Süheyl Gürbaşkan. Yeni hedefi Sorbonne'dur. Gidiş kolay olmaz, askerliği erteleyerek doktora gitmek isteği bir hayal gibi kendisinden uzaklaşırken, imdadına radyo koridorlarında tanıştığı, sonradan Demokrat Parti Milli Eğitim Bakanı olan Celal Yardımcı yetişir. Yardımcı soyadına yakışır bir tavır sergiler, Gürbaşkan'a destek olur. Askerlik ertelenir, yurtdışına çıkış için döviz sorunu da çözülür. Süheyl Gürbaşkan, Marsilya vapuruna biletini alır. Vapura binmeden mühim bir işi çözmesi gerekir; ilk kez göreceği Paris'e şehre yakışan kıyafetlerle gitmesi gerektiğini düşünür. Yapı Kredi'den aldığı yurtdışı öğrenci kredisinin küçük bir bölümünü bavul ve birkaç eşyaya, geri kalan büyük bölümünü ise Beyoğlu'nun meşhur terzi Tüccar Terzi Burhanettin Bükey'e yatırır. İngiliz kumaşından ısmarlama takım elbisesi, Hint ipek sadakor özel dikim gömleğiyle ama ancak üçüncü

mevkiden biletiyle, Fransa'ya hareket eder. Her şeyi tamamdır artık en çok da şıklığı.

Paris yıllarında Rue Faubourg Saint Honore'de, meşhur bir kadın antikerin dükkanında yarı zamanlı çalışır. Satılan ya da satın alınan malların yerine teslimi; evlerden, şatolardan, eski ailelerden alınan eşyaların depolara yerleştirilmesi, müzayede salonlarında satışların izlenmesi, etiketleme gibi antikacılığa dair her işi yapar. Bir yandan harçlığını çıkarmak için çalışırken bir yandan da Sorbonne'da hukuk doktorasıyla yetinmez, ailesine haber vermeden Kriminoloji ve Kriminalistik Enstitüsü'nden de başarıyla mezun olur. Sorbonne'da hukuk doktorası, ardından da kriminoloji doktorasını üstün başarı belgesiyle tamamlayınca; Fransız Hükümeti'nden aldığı en başarılı yabancı öğrenci unvanı karşılığında 5 bin franklık ödül kazanır. Eline geçen parayla İstanbul'a gidip, hayata daha rahat bir başlangıç yapmak fikri Süheyl Gürbaşkan'a göre değildir. Cebine giren bu sürpriz parayı, gözüne kestirdiği antika yazı masasını satın almak için ayırır. Annesinden gelen "Biz subay ailesiyiz. Bizim evde antika yazı masası ne yapsın?" uyarısıyla bu zevkten kendini mahrum bırakır. Yazı masası yerine, son model bir Opel araba alarak İstanbul'un yolunu tutar. Cebindeki son parayı da benzine harcar.

Reklamcılıkta çığır açan işler başarmasının tilsimi okumaya, araştırmaya ve yazmaya olan tutkusunda saklıydı.

Buraya kadarki satırları kızı Dr. Birce Gürbaşkan Akyüz'ün babasının adına, 2017 yılında yayına hazırladığı **Rubikon: Bir Reklamcılık Efsanesi Süheyl Gürbaşkan ve İstanbul Reklam** adındaki kitap, Müge Elden ve Murat Çelik'in Süheyl Gürbaşkan'ın yaşamını anlatan Reklam Ustaları çalışması ve Birce Gürbaşkan Akyüz ile sohbetimizden yararlanarak yazdık. Hikâyenin bundan sonrasını, Türkiye'de Reklama Emek Verenler web sitesinde, 10 Aralık 2008 tarihli, Bülent Şentay imzalı yazıdan okuyoruz:

“ Mayıs 1959... Güneşin ışınlarını cömertçe yeryüzüne göndermeye başladığı bir bahar sabahı İstanbul'da, Çağaloğlu'ndayız. Kebapçı Muzaffer'in karşısında bulunan Yavuz Apartmanı'nın en üst katındaki tek göz odaya çıkıyoruz. Bomboş, küçücük bir yer burası. Daha önce Ulus gazetesinin ardiyesi olarak kullanılmış. Mal sahibi Yavuz Bey ile 28 yaşındaki genç bir adam odanın kira bedeli için sıkı bir pazarlıkta. (...)

Belki de hayatının en unutulmaz anlarından birini yaşayan bu genç adamın adı Süheyl Gürbaşkan. Ankara'da yaptığı askerliğini bitirmek üzere. Gözü reklamcılıkta ve büyük hedefleri var. Odayı bu amaçla "yazıhane" olarak kullanacak. Ne var ki, bir daktilodan başka hiçbir şeyi yok henüz. Ama olsun, kararı karar: Bu iş ya olacak ya olacak! Doğruca Kapalıçarşı'ya koşuyor. Yedek subaylık maaşından kalan son birkaç kuruşu

Kızı Birce ile İsviçre'de.

1960'lı yılların sonunda Babıali Caddesi ile Nuri Osmaniye Caddesi'nin kıştığı köşede, İstanbul Reklam'ın önemli müşterilerinden Arı Mama'nın reklamı.

veriyor, kontrplak ve portatif bir masa alıyor. Apartmanın altındaki manavdan ödünç olarak eski bir iskemle ayarlanıyor. (...)

Sonunda mütevazı ofis hizmete giriyor, sıra müşteri bulmaya geliyor. Çok geçmeden o da ortaya çıkıyor: Bakırköy Özel Kültür Koleji. Okulun sahibi Fehamettin Akıngüç'ün isteği üzerine hemen iki sütuna beş santim boyutlarında, kolejin yaz kayıtlarını duyuran bir ilan hazırlanıyor, ajansın ilk işi olarak gazetelerde yayınlanıyor. İstanbul Reklam bu minik ve derme-çatma yazıhanede 1960 yılı haziran ayına kadar kalıyor; 27 Mayıs İhtilali'nin hemen ardından yeni yer arayışları başlıyor. Süheyl Gürbaşkan hedeflediği noktaya bir an önce ulaşabilmek amacıyla altı-yedi kişilik kadrosunu toparlayıp ayda 1.000 lira kirayla yine Çağaloğlu'nda bulunan Doğanay Hanı'na taşınıyor.

Gürbaşkan o günlerde önceliği sinema reklamlarına veriyor. İlk iş olarak reklama inanmış kişilere gidiyor: Arı Unları-Adil Şatiroğlu, Puro Tuvalet Sabunları-Vedat Özsezen, Arı Bisküvileri-Cemil Akar, Akşam Gazetesi-Malik Yolaç... Onlara tasarılarını ve sinema reklamlarıyla ilgili çalışmalarını anlatıyor. Basının ve radyonun medya olarak belirli bir doygunluğa eriştiğini, geleceğin sinema reklamlarında olduğunu söylüyor.

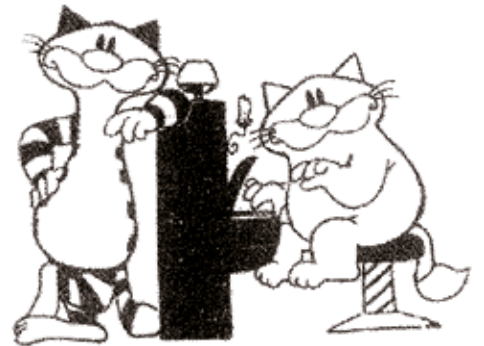
Elini çabuk tutup on sinemayla birden sözleşme imzalayan genç reklamcı bu sinemaları tek tek dolaşarak reklam filmlerini kendi elleriyle dağıtıyor. Önce 22 61 61, ardından da 22 22 22 numaralı telefonlarla "siparişleri" kabul etmeye başlıyor. Bir yandan da Altan Erbulak, Yalçın Çetin, Sezgin Burak, Oğuz Aral,

Eflatun Nuri, Mustafa Eremektar (Mıstık), Nihat Bali, Erim Gözen gibi usta çizerlerle iş birliği yapıyor. Sonuçta, özellikle sinema reklamlarıyla dikkatleri üzerinde topluyor, kısa zamanda büyük paralar kazanıyor.

Gürbaşkan müthiş bir tempo sergiliyor o günlerde; bir saniye bile boş durmuyor. Sık sık Avrupa'ya gidiyor. Her defasında bavullar dolusu kitap, dergi ve belgeyle dönüyor. Gece-gündüz okuyor, araştırıyor. Çünkü ona göre reklamcılıkta başarıya giden yol güçlü bir kültür birikiminden, kendini yenileyebilme yeteneğinden, literatürü titizlikle izleme kararlılığından ve sınırsız bir düş gücünden geçiyor.

Sonrası genelde bilinen bir öykü... Gürbaşkan yine Çağaloğlu'nda, ön yüzü Çağaloğlu'na, yan yüzü Nuruosmaniye Caddesi'ne bakan bir arsa alıyor. 1968 yılında bir mimari proje yarışması açıyor. Türkiye'de ilk kez reklam ajansı olarak tasarlanıp uygulanan İstanbul Reklam Sitesi'ni kuruyor. ”

İstanbul Reklam'ın ikonik işlerinden biri; Pirelli kedileri.

Süheyl Gürbaşkan işinde zirveye ulaşmıştı. Büyük küçük demeden, Türkiye'nin her yerinden markaya hizmet veriyordu. İstanbul Reklam, faaliyetlerine başladığı 1959'dan faaliyetlerine son verdiği 1992'ye kadar toplamda 1580 farklı firmaya reklam hizmeti verdi. Pirelli'nin kedileri; Bir Devlet Bankası, Türkiye Halk Bankası ya da Türkiye Vakıflar Bankası, Güven Kapısı... Dillere dolanan pek çok reklamda onun ve ekibinin imzası vardı.

Gürbaşkan'ın ayakları Türkiye'de, gözü Batı'da idi. Ajansını entelektüel sermayenin merkezi haline getirmişti; onlarca grafiker, tasarımcı, çizer bir arada, büyük bir yaratım ofisine hayat veriyordu. Dünyanın en büyük ajanslarının temsilcilerini ağırlıyor hatta bu isimlere çalışanları için özel eğitimler verdirtiyordu. Gürbaşkan; hayallerinden de öte bir yaşam standardına kavuşmuş, ajansını İstanbul'un en güzel ofislerinden biri haline getirmiş, evine 32 kişilik sinema salonu kurarak evini de ajansa çevirmiş, güzelliklere aşık bir adam olarak aşkı da Türkiye Güzellik Kraliçesi Güler Hanım'da bulmuştu. 1972'de hayatını birleştirdiği eşiyle istedikleri tek şey, bir evlada kavuşmaktı. İhtilal öncesinde kararını verdi; İsviçre'de tedavi olacak ve en azından bir çocuk sahibi olmak için gerekli tüm tıbbi yollara başvuracaktı.

Birce Gürbaşkan Akyüz, iki yaşında babasının kollarında.

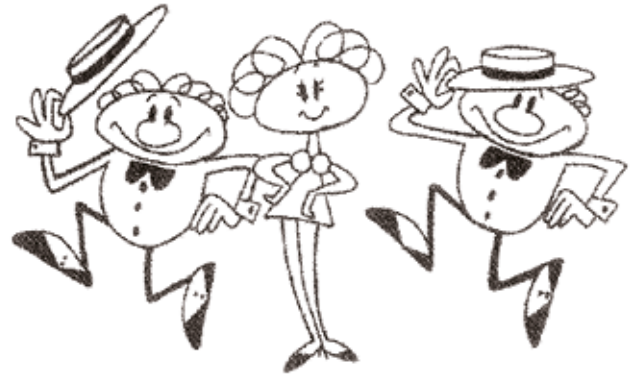
Türkiye'de ihtilal olurken Gürbaşkanlar'ın evinde en hakiki bayram yaşanıyor. Kızı Birce'yi kucağına aldığı andan ondan mutlusu yoktu.

İhtilalle birlikte Türkiye'de çok şey değişmiş, başta da TRT değişmişti. Reklamcılık sektöründe de taşlar yerinden oynuyordu. Süheyl Gürbaşkan'ın İstanbul Reklamının piyasadaki şöhreti yerli yerinde olsa da rekabet şartları değişmişti. Böyle bir ortamda İsviçre ile Türkiye arasında mekik dokuyan Gürbaşkan'ın konsantrasyonu da değişmişti. Kızıyla ilgileniyor, çok sevdiği kitaplarını okuyor, kitap yayınlıyor, kitap çeviriyor, antikalarıyla meşgul oluyor, denize çıkıyor velhasıl yaşamla meşek ediyordu... Ta ki 1991 yılında o amansız hastalığa yakalanıp, 1992'de bu dünyaya veda edene kadar... Giderayak kendisine yakışanı yaptı; "Ben bir reklamcıyım, bunu düşünmemliyim" diyerek, ölüm ilanını kendisi hazırladı. Geride onu daima iyilikle, 'hocamızı' diye hatırlayacak sayısız reklam ustası ve İstanbul Reklam'ın artık hiçbir yerde asılı olmayan tabelasını bırakarak...

Kızı Birce Gürbaşkan Akyüz'ün deyimiyle, yaşasaydı, bugünleri görseydi Türkiye'nin ilk dijital ajansını kuran kişi muhakkak o olacaktı... Kesin olan bir şey var ki; Pilav günlerini kaçırmayacak, tıpkı mezuniyet kitabında yazdığı gibi selam duracaktı sarı kırmızı renklere...

"Galatasaray bu! Her insanı, her yerde, her şekilde kendine bağlıyor... Oranın suyu başka bir lezzet, havası ayrı bir koku, renkleri ruhu serinleten, gözleri kamaştıran, kalpleri esir eden bir ahenk, bir sihir, bir cazibe taşır..."

Süheyl Gürbaşkan, Galatasaray Lisesi 1949-50 Mezuniyet Kitabı

İLETİŞİM ÇÖZÜMLERİMİZ İLE ÖNE ÇIKIN

DİJİTAL MESAJLAŞMA SERVİSLERİ
TOPLU SMS & MMS & OTP
MARKA İŞBİRLİĞİ
MOBİL PAZARLAMA
DİJİTAL PROMOSYON ÜRÜNLERİ
HEDİYE İNTERNET PAKETLERİ
AKILLI YETENEKLER
İLETİ YÖNETİM SİSTEMİ (İ.Y.S)
SOSYAL MEDYA YÖNETİMİ VE REKLAMLAMA
PROFESYONEL ÇEKİM İLE ÖNE ÇIKARMA

POLİ DİJİTAL

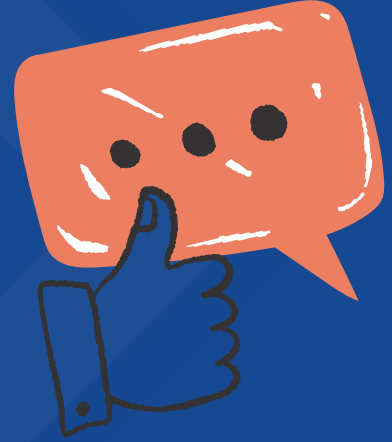
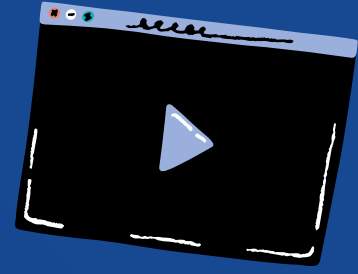
+90 216 517 33 46

www.polidijital.com

gs@polidijital.com

Türkiye'nin İlk Online Sanat Galerisinde Onun İmzası Var

Yolun bir yerinde durup, geldiğimiz yola koca bir çarpı atıp yepyeni bir kariyer yolculuğuna uzanmak fikri hepimizin aklından en az bir kez geçer ama çok azımız bu fikri hayata geçirecek cesareti ve fırsatı buluruz. **Şebnem Alp Alkın** (123) ilaç sektöründe uzun yıllara dayanan pazarlama tecrübesini, Mektep yıllarından bu yana yakından ilgilendiği çağdaş sanata yönelterek, çağdaş sanat eserlerini daha geniş kitlelerle buluşturan e-ticaret platformu “Artnivo”yu, devre arkadaşısı **Alkan Eraltan** ile 2013'te hayata geçirdi. Türkiye'nin ilk çevrimiçi sanat galerisi de olan Artnivo'dan sonra “Listnivo” ile bir yeniliğe daha imza atmaya hazırlanan Şebnem Alp Alkın ile Mektep yıllarında başlayan sanat tutkusunun başarılı bir girişim öyküsüne nasıl hayat verdiğini konuştuk.

SULTANİ DERĞİ — Mektep yıllarınızla başlayalım. Nasıl bir öğrenciydiniz? Ortaköy, Beyoğlu, mekanlar, insanlar... Sanatla ilişkinizde Mektep'te öğrenciyken atılmış tohumlar etkili oldu mu?

ŞEBNEM ALP ALKIN — Galatasay Lisesi'ndeki yıllarımı düşününce ilk aklıma gelen görüntü, yatakhane de gece yarısına kadar süren muhabbetlerimiz ve kahkahalarımız. Türkiye'nin farklı şehirlerinden gelmiş kız kardeşlerimle müthiş bir bağlılık ve farklı aile yapılarından gelmemiz nedeniyle de farklı bakış açılarını gözlemleme şansı. Düşünsenize normalde o yaşlarda çocuklar, sadece kendi aile değerleriyle yetişir halbuki biz yatılılar 12 yaşından itibaren bambaşka dünyalarla tanışma, birbirimizden öğrenme şansına sahiptik.

Bu bana hep çok büyük bir zenginlik olarak görünmüştür. Nasıl bir öğrenci olduğuma gelince... En sevdiğim dersler matematik, edebiyat ve sanat tarihiydi. Edebiyatı Oya Adalı'dan, sanat tarihini de İhsan Tunay'dan öğrenmek büyük bir ayrıcalıktı.

İstanbul'un eşsiz tarihi semtlerinde büyüyen bir genç olarak da tabii ki sanat ve kültürle de iç içeydim. Beyoğlu'nun canlı sokakları, Ortaköy'ün kendine has atmosferi ve çevremdeki insanlar, sanatı yaşamın doğal bir parçası olarak görmemi sağladı. Cuma akşamları AKM'deki senfoni konserlerini, Fransız Kültür'deki sergileri ve film festivallerini kaçırmazdık. Sanatla ilgili tohumlar, o zamanlar atıldı diyebilirim.

S.D. — Uzun yıllar kurumsal hayatta, özellikle de ilaç sektöründe çalıştıktan sonra e-ticaret derken sanat platformu “Artnivo”yu kurdunuz. Hem kariyerinizin bütününe hem de direksiyonu yepyeni bir rotaya kırma anının, kararının perde arkasını bizimle paylaşır mısınız?

Ş.A.A — İlaç sektöründe pazarlama müdürü olarak çalışırken akademik olarak da kendimi geliştirme fırsatı buldum. E-ticaret üzerine doktoraya başladım. Bir gün ders verirken, öğrencilerime sevdikleri bir konuda bir e-ticaret sitesi kurmalarını ve bu takdirde daha başarılı olacaklarını tavsiye ederken, kendime de şu soruyu sordum: “Neden ben böyle bir girişimde bulunmuyorum?” Bu soru üzerine sanata olan ilgimi e-ticaret bilgim ve iş deneyimimle birleştirerek Artnivo'yu kurmaya karar verdim. Böylece kariyerimde yeni bir sayfa açılmış oldu.

S.D. — Artnivo.com nasıl doğdu?

Hangi ihtiyacı gördünüz, hangi yetkinliğinizden güç aldınız?

Ş.A.A — Artnivo, sanatın daha geniş kitlelere ulaşması gerektiği fikrinden doğdu. Günümüzde pek çok yetenekli sanatçı var ancak çoğu zaman görünürlükleri sınırlı kalıyor. Sanat yapıtlarını çevrimiçi sergilemek, sanatçıları daha erişilebilir hale getirmek adına harika bir çözüm sunuyor. Ayrıca sanat yapıtlarının sadece sanat galerilerinde ve yüksek fiyatlara satılıyor olması koleksiyonerliğe ilk adımı zorlaştırıyor. Hem kaliteli hem “affordable” yapıtlara erişim kısıtlıydı. Tüm bu ihtiyaçları göz önünde bulundurarak ve kurumsal hayattan edindiğimiz stratejik planlama ve marka yönetimi yetkinliklerimizi birleştirerek, ortağımızla birlikte Artnivo’yu kurduk.

S.D. — Ortağınız da Mektepli. Biz kendisinden de bahseder misiniz?

Ş.A.A — Evet, bu yolculukta yanımda sınıf arkadaşım sevgili Alkan Eraltan’ın olması bana büyük bir güven verdi. Kültürel altyapımızın benzer olması projeye olan bakış açımızı güçlendirirken birlikte çalışmayı da çok keyifli hale getirdi. Ortak değerlere sahip olmamız, Artnivo’yu inşa ederken bize kolaylık sağladı. Ayrıca Alkan’ın farklı bakış açısı ve sektörel tecrübesi Artnivo’ya çok büyük katkı sağladı.

S.D. — Artnivo.com yıllar içinde nasıl bir gelişim kaydetti? Başlangıç hedefi olan çağdaş sanat eserlerini galerilerden çıkarıp daha geniş kitlelere ulaştırma hedefinde neredesiniz?

Ş.A.A — Türkiye’deki ilk çevrimiçi sanat galerisi olarak Artnivo aslında sektörde önemli bir yol açtı. Kuruluş öncesi görüştüğümüz sanat profesyonellerinin çoğu “Sanat eseri yakından görmeden alınmaz” diyordu fakat yıllar içinde bu algı kırıldı ve bizden sonra pek çok çevrimiçi sanat galerisi açıldı. Özellikle pandemi döneminde bu ihtiyacın daha da arttığını gözlemledik. Başlangıçta, çağdaş sanatı galerilerin ötesine taşıyıp daha geniş bir kitleye ulaştırmayı hedefledik ve Artnivo.com, bu amaca hizmet eden bir platform haline geldi. Yıllar içinde sadece Türkiye’de değil, uluslararası alanda da sanatseverlere ulaşmayı başardık.

Saat yönünün tersi : Şebnem Alp, Nurşah Kayak, Ebru Angün, İpek Gümüşoğlu, Seda Kaya, Serpil Demirkol, Özlem Özbek, Ayşe Oral.

Çevrimiçi sergiler, sanatçı röportajları, sanat haberleri gibi içerikler ve farklı kurumlarla işbirliği içinde yaptığımız yenilikçi sergiler ile etki alanımızı daha da genişlettik. Örneğin Stroer ile yaptığımız “Çağdaş Sanat Açıkavada” projesi ile İstanbul’daki billboardlara özel işler üretildi ve İstanbul sokakları açık hava galerisine dönüştü. Canlı performans sergileri, “immersive” digital sanat sergileri gibi birçok yenilikçi projeye imza attık. Son olarak Harvard Business Review ile hayata geçirdiğimiz “XTalks” serisinde, sanatçı

ve iş insanlarını bir araya getirerek; iş hayatında anlaşılması zor kavramları, iki farklı bakış açısıyla değerlendirdiğimiz çok zihin açıcı bir proje gerçekleştirdik. Gelen geri bildirimler o kadar olumluydu ki bunu bir podcast serisine dönüştürme kararı aldık.

S.D. — Türkiye’de çağdaş sanatın sanatçı ve koleksiyoner tarafından gelişim seyri nedir?

Ş.A.A — Türkiye’de çağdaş sanat son yıllarda hızla gelişen bir alan haline geldi. Sanatçıları, daha özgün

ve cesur çalışmalara imza atarken, koleksiyonerler de çağdaş sanat eserlerine artan bir ilgi göstermeye başladı. Ancak bu gelişimin sürdürülebilir olması, sanatçıların desteklenmesi ve koleksiyonerlerin bilinçlendirilmesi ile mümkün. Ayrıca çevrimiçi alımlar çok arttı ve birçok çevrimiçi çağdaş sanat galerisi kuruldu. Keza sanat fuarları da çeşitlendi ve onlara da ilgi arttı. Gözlemlediğim bir başka konu ise koleksiyonerlerin üretilen farklı medyumlardan yapıt toplamaya başlaması. Bu da oldukça sevindirici bir gelişme.

S.D. — Çağdaş sanat dünyanın pek çok ülkesinde sanat gündemindeki temel tartışma alanlarından biri. Neden bu kadar eleştiri var? Uzmanlık alanı pazarlama olan biri olarak, bu tartışmalara nasıl bakıyorsunuz?

Ş.A.A — Çağdaş sanat, alışılmış sınırların dışında bir ifade biçimi sunduğu için çoğu zaman eleştirilerin odağında. Ancak bu eleştiriler aslında sanatı daha ileriye taşıyan bir güç. Pazarlama perspektifinden baktığımda, eleştirilerin sanatı daha erişilebilir ve anlaşılabilir hale getirmeye katkıda bulunduğunu düşünüyorum. Bir sanat eseri tartışma yarattığında, daha fazla kişiye ulaşır ve kendine bir izleyici kitlesi oluşturur. Sanatın eleştirilerle beslenmesi, onun canlı ve dinamik bir yapıya sahip olmasını sağlıyor. Ayrıca kavramsal tarafı güçlü işler her zaman tartışmaya açık bir durum yaratıyor ki bu da bence farklı bakış açıları sağladığı için son derece pozitif bir durum.

S.D. — Pek çok sanatçıyla çalışıyorsunuz. Seçiminizde neler etkili oluyor? Artnivo tarzı diyebileceğimiz bir seçki tarif edebiliyor muyuz?

Ş.A.A — Sanatçı seçimlerimizde özgünlük, yenilikçilik ve cesaret ön planda. Artnivo olarak çağdaş sanatın ruhunu yansıtan, izleyiciyi düşündüren ve sorgulatan çalışmalara öncelik veriyoruz. Özellikle de bir meselesi olan sanatçıları seçiyoruz. Bu nedenle Artnivo'da yer alan eserlerin çoğu, izleyicide güçlü bir izlenim bırakan ve aynı zamanda sanatçının kendi özgün ifadesini yansıtan işler oluyor.

S.D. — Çağdaş sanat eseri alıcılarına güvenli bir satın alma deneyimi için ne tavsiye edersiniz?

Ş.A.A — Sanat eseri alıcılarına öncelikle eserin kaynağına ve sanatçının geçmişine dikkat etmelerini öneririm. Güvenilir platformlardan veya galerilerden alışveriş yapmak, eserlerin orijinallliğini ve kalitesini garanti eder. Ayrıca sanatı sadece yatırım aracı olarak görmek yerine, eserle duygusal bağ kurarak ve eserin arkasındaki hikâyeyi bilerek almak, uzun vadeli bir tatmin sağlar.

S.D. — Sanatla, çağdaş sanatla ilgilenen, ilgi duyan Mektepli kardeşlerimize başlamak için neyi okumalarını, takip etmelerini, görmelerini tavsiye edersiniz?

Ş.A.A — Sanata ilgi duyan Mektepli kardeşlerimize öncelikle çağdaş sanatla ilgili temel kaynakları takip etmelerini ve güncel sanat sergilerini kaçırmamalarını öneririm. Özellikle çağdaş sanatçıların çalışmalarını incelemek ve farklı bakış açılarını keşfetmek için müze ve galeri gezilerini alışkanlık haline getirmeleri faydalı olacaktır. Sanat dünyasında güncel gelişmeleri takip edebilecekleri dijital platformlar ve çağdaş sanat kitapları da önemli

bir kaynak. Kitaplar ve dijital mecralar için de şöyle bir kısa liste yapabilirim:

Okunacak kitaplar:

- Sanat Mezat-Don Thompson
- Görme Biçimleri-John Berger
- Art As An Investment-Melanie Gerlis
- Seven Days in the Art World-Sarah Thornton
- Çocuklar İçin Türkiye Çağdaş Sanatı-Süreyya Evren (Sadece çocuklar değil yetişkinler de okumalı)

Dijital mecralar:

- Sanatatak
- Artdog
- Argonotlar
- Sanat dedikleri tuhaf şey (podcast)

S.D. — Sizde hep yenilikler var. Hayata geçirmek üzere olduğunuz son projenizi, Sultani okurlarımızla paylaşır mısınız?

Ş.A.A — Son projem beni çok heyecanlandırıyor. Hepimizin severek kullanacağını düşündüğüm bir uygulama: "Listnivo". Her türlü listeyi oluşturma ve paylaşma imkânı sunan; bu sayede verimliliği ve mutluluğu artırmayı hedefleyen entelektüel bir sosyal medya uygulaması. Kullanıcılara ilham verici listeler oluşturup, paylaşabilecekleri ve başkalarından fikir alabileceği bir alan sunuyoruz. Bu projeyle, insanların sadece günlük işlerini değil, hayat hedeflerini, ilgi alanlarını ve önerilerini düzenli bir biçimde kaydetmelerini ve paylaşımlarını hedefliyoruz. Özellikle alanında uzman kişilerin hazırladığı listelerle, kullanıcıların bilgiye güvenilir ve ilham verici bir şekilde erişmesini sağlamayı amaçlıyoruz. Diğer sosyal medya uygulamalarını tersine kullanıcılara mutluluk ve verimlilik vaat eden bir uygulama... Başarmak için çok çalışıyoruz. Umarım Mektepli kardeşlerimin de sahipleneceği ve birçok kişiye keyif veren bir uygulama olur.

Yağı ileriye taşıyoruz

Nynas yağlarını dünyanın dört bir yanındaki milyonlarca uygulamada bulabilirsiniz. Ürünlerimiz gazeteler, oyuncaklar ve güneş gözlükleri gibi günlük hayatta kullandığımız eşyalardan; rüzgar türbinleri, asfalt ve güç trafoaları gibi endüstriyel ürünlere kadar hayatın her noktasında önemli rol oynar.

Cemil Topuzlu Cad., Dalyan Konut Sitesi
No:24 F Blok D:24
34726 Kadıköy İstanbul Turkey
sales.turkey@nynas.com

“Hayatıma yön veren kolektif bilincin tohumları Mektep’te atıldı”

İş yaşamına atıldığı 1970’li yılların ikinci yarısından itibaren iş ve sivil toplum lideri kimliğini bir arada taşımış bir Mektepli Nur Ger (106). Pek çoğumuz için ülkemizin Gümrük Birliği’ne girişi yolunda üstlendiği öncü rol, hala hafızalarda. Sonraki kuşaklar onu, toplumsal cinsiyet eşitliğinin tesisi için mücadele veren farklı sivil toplum kuruluşlarının temelini atan bir kanaat önderi olarak tanıdı. 38 yıllık şirketi Suteks’in yönetimini kızına ve profesyonel yönetime teslim eden Nur Ger, içinden daima yeni ‘ben’ler çıkarmayı başarmış bir Mektepli. 2018’de toplumsal cinsiyet eşitliği mücadelesine erkek zihnini ve iradesini daha fazla dahil etmek üzere Yanındayız Derneği’ni kuran Ger, son olarak Mektep yıllarından içinde uhde kalan sahne tutkusunun üzerine giderek; karşımıza başarılı bir tiyatro sanatçısı olarak çıktı. Bundan iki yıl önce tiyatro eğitimi almaya başlayan Ger, sahneye koyduğu “Keşke” adlı oyunu ile Galatasaray Lisesi’nde yetişmiş bir Cumhuriyet kadını olarak Atatürk’e olan teşekkürlerini sunmak istediğini söylüyor. Nur Ger ile sohbetimizde ‘keşke’siz bir yaşamın ipuçlarını aradık.

SULTANİ DERGİ — İlk tiyatro oyununuz olan “Keşke”de sahneyi Atatürk ile paylaşıyorsunuz... Sizi iş kadını, tekstilci, ihracatçı, sivil toplum önderi, toplumsal cinsiyet eşitliği savunucusu olarak farklı rollerde gördükten sonra, şimdi de tiyatrocusu olarak izliyoruz. Tiyatro ve ‘Keşke’ hayatınıza nasıl girdi?

NUR GER — Kendimi bildim bileli tiyatroya ilgim vardı. Daha 5-6 yaşlarındayken, ilkokulda anne ve babama öğretmenlerim “Bu çocuğu konservatuvara verin, yeteneği var, kaybolmasın” dediler. Bizimkiler hiç orali olmadı. Galatasaray Lisesi’nde okurken gizlice konservatuvar sınavına girdim, kazanamadım. 9. sınıfta Othello’da Desdemona’yı oynadım. 30 yaşında Şahika Tekand’ın oyunculuk kursuna gittim. Çocuğum olmuştu, mantık tarafı ağır bastı ve iş hayatına devam ettim. Uzun yıllar hem şirketim hem de sivil toplum için çok çalıştım. Önce şirketteki görevlerimi kızıma ve profesyonel yöneticimize devrettim. Ardından da kurucu başkanı olduğum Yanındayız Derneği’ni yeni başkana ve Yönetim Kurulu’na devrederek, sivil toplum projelerindeki liderlik misyonumu tamamladım. Neticede başladığın yer kadar, bırakacağın yeri ve zamanı da bilmen gerekir. Bundan iki yıl önce hayatımdaki bu yeni döneme geçerken, fark ettim ki hep bir misyon için çalışmışım; bir tek kendimi hayatımın odağına koymamışım. “Kendim için ne yapsam iyi gelir” sorusunu sorduğumda, tek yanıtlım tiyatro oldu. Yanındayız Derneği’nin kurucu üyelerinden

arkadaşım Mert Fırat'ın teşvikiyle Das Das Akademi'de eğitim almaya başladım. İki yıl sürdü. Ancak eğitimler başladıktan beş-altı ay sonra, bir oyun sergileme fikrini Yanındayız Derneği'nden oyuncu arkadaşım Evren Bingöl ile konuşmaya başladık. Senaryoyu Evren çalıştı; Atatürk'ün hologram teknolojisiyle sahnede olmasını ise dijital prodüktör Murat Güneç sağladı. Daha önce sahneye ünlü isimlerin hologram görüntüsü taşınmış ancak rejisi olan tiyatro oyunu bir hologram oyuncuyla hiç yapılmamıştı. Temmuz ayında eve kapandım, Ekim başında çıktım. Ara vermeden çalıştım. Ve alanında bir ilk olan oyunumuzun prömiyerini 16 Ekim'de yaptık. Keşke, tek kişilik bir oyun ve oyunda Atatürk'ü hologram teknolojisiyle sahnede ağırlıyorum. Hepimizin zaman zaman "Keşke Atatürk yaşasaydı" dediğimiz anlar oluyor. İşte oyunumuz, bir Cumhuriyet kadınının bir saat boyunca Atatürk'le sohbetini sahneliyor. Atatürk merak ediyor; "Benden sonra buralarda neler oldu anlat" diyor, ben anlatıyorum. Bu oyun her şeyden önce bir gönüllülük, bir sorumluluk projesi.

Bir Cumhuriyet kadını olarak Atatürk'e ve onun kurduğu Cumhuriyet'e teşekkürümü zü yansıtan bir iş. Ben bu ülkede en iyi okullarda okudum, paramı bu ülkede kazandım, burada öğrendim, burada ümitlendim, burada doğru bildiklerim için mücadele verdim. Varlığımı bu ülkeye borçluyum. Bu ülkede her şey var. Peki ben ne kadar vermeye hazırım? Bu yaklaşımla, hep birlikte yola çıktık.

S.D. — Yepyeni bir alana açılırken tereddütleriniz oldu mu? Nasıl aştınız? İzleyicilerin tepkisi nasıl?

N.G. — Olmaz mı? Endişe hali olmadan başarı gelmez. Dozunda endişe her zaman yararlıdır. Fakat tabii tiyatro çok başka bir uzmanlık. Ben yapım gereği, hiçbir şeyi iş olsun diye yapmam. İtiraf edeyim, bunda da çok teyit alma ihtiyacı duydum. "Yapabiliyor muyum? Sahiden başarabilecek miyim" sorusuna çok yanıt aradım. Çok değerli insanların verdiği cesaret, ekipteki olağanüstü uyum ve istek, beni sahneye çok iyi

ÜSTTE: Nur Ger Keşke adlı oyununda bir saat boyunca sahnelerini paylaştığı Atatürk'e, kadın gözünden Türkiye'yi anlatıyor. ALLTA: Sibel Algan, Nur Ger, Hatice Okumuş, Cahide Budak. Arka Bahçe, 1970.

hazırladı. Hayatımın hiçbir döneminde, hiçbir işte tek başınlığı savunmadım. Kolektif bilinç bende çok kuvvetlidir. Hayatıma yön veren kolektif bilincin tohumlarının, Mektep'te bize verilen eğitimle atıldığını düşünüyorum. Bildiğim usulle yani kolektif güçle yeni bir iş yapabildiğim için çok mutluyum. Oyuna gelince; tepkiler çok güzel. Oyundan sonra gelip sarılanlar, ağlayanlar oluyor. Hele çocuklarımızın Atatürk'ü sahnede gördüklerinde yaşadıkları heyecan, olağanüstü.

S.D. — Şimdi sizi daha yakından tanıyalım isteriz. Galatasaray'ı İstanbul'dan kazandınız. İlk günkü hislerinizi anımsıyor musunuz?

N.G. — Ortaköy'ün muhteşem binası karşısında şaşkınlığım, hayranlığım dün gibi aklımda... Çok güzel bir bina, saray gibi ve ben buradayım. Sene 1966. Doğrusu bu kadar ihtişamlı bir binaya adım atınca, ilk günden itibaren bende ki duygu, "Demek ki çok önemli bir yerdeyim. Buranın hakkını vermek için çok gayret göstermeliyim" oldu. İlkokula 5 yaşında başladığım için henüz 9-10

yaşındayken sınavlara girdim. Bana biraz da oyun gibi geliyordu; demek ki önemini de pek idrak edemiyordum. Bizim zamanımızda her okulun sınavı ayrıydı. Ben maalesef ancak yedeklere hak kazandım. En son Galatasaray'ın sınavına girerken babamın, "Bu da olmazsa, seni Çocuk Esirgeme Kurumu'na vereceğim" dediğini anımsıyorum. Kim bilir belki bu sözden belki de artık sınavlara alıştığım için Galatasaray sınavını ciddiye aldım ve kazandım. Galatasaray Lisesi'ne kabul edilen ikinci 10 kişilik kız grubundandım.

S.D. — Nasıl bir aile ortamında yetiştiniz? Okuldaki erkek egemen yapı sizi nasıl karşıladı?

N.G. — Türkiye'deki pek çok ev gibi ataerkil ama yine şehirli pek çok evde olduğu gibi eğitimin çok önemsendiği bir ailede yetiştim. Dedem gömlekçilik yaparmış; babam atölyelere üretim yaptırır ve annem de bu işi evden sürdürürdü. Dolayısıyla annesi ve babası aynı iş için çalışan, ticaretin içinde; annenin de mesela bir banka hesabının olduğu ama alışılmış, geleneksel şekliyle bir erkek otoritesinin de olduğu ve de kabullenildiği öte yandan huzurlu bir ev ortamı. Okula gelince; Ortaköy'den Beşiktaş'a doğru şimdi artık olmayan

Gaziosmanpaşa Lisesi, sonra sırasıyla Kabataş Lisesi, Galatasaray Lisesi, Denizcilik Lisesi ve Beşiktaş Anadolu Lisesi hattını düşündüğünüzde, yüzlerce erkek öğrenci arasında bir tek bizim okulumuzda, aralarında benim de olduğum en fazla 15-20 kişilik bir kız öğrenci kitlesini düşünün. Ortaköy'de neyse de 1970 yılında yukardaki okula çıktığımızda epeyce zorlandık. Kızların okula alınmasını maalesef mevcut erkek birliğinin delinmesi olarak gören dirençli bir yapıyla karşılaştık. Düşünün 800 erkek ve aralarında olsa olsa 15 kız öğrenci. Okula kız öğrenci alınmış buraya kadar güzel ama öyle hazırlıksız yakalanılmış ki kızlar tuvaleti yok! Lisemize 1965 yılından itibaren kızların alınması bir Cumhuriyet fikri, aydınlık bir fikir, kabul. Bunun yanında yüzde 50 kız, yüzde 50 erkekle başlanmaması ataerkil düşüncenin devamlılığını gösteren bir sonuç. Ben belki de bu nedenle yaşamım boyunca asıl kimliğimi, eşitlikçilik savunucusu olarak tanımladım.

S.D. — Galatasaray'da okurken AFS sınavına giriyorsunuz ve ABD'ye gitmeyi istiyorsunuz. Neden?

N.G. — Bir kere şunu belirtmem lazım. Beyoğlu'nda okumak bir mücadele idi

ve zordu. Ama benim kişiliğimin oluşmasında, bugünkü ben olmamda; Mekteb-i Sultani'de öğrendiklerim, oradan aldıklarım çok etkili olmuştur. Okuluma minnettarım. Bir kere mükemmel bir eğitim aldık. Üstelik de benim ruhuma, düşünce yapıma çok uygun olan; sosyal devlet temelli, vicdanı ve insanı önceleyen bir düşünce sisteminin parçası olduk. Bunun değerini ne zaman anladınız dersiniz, tam olarak işte ABD'ye gittiğimde anladım. Galiba Amerika'yı uzak olduğu için istedim. Bunalmış olmakla alakalıydı. Okulda bahsettiğim zorluklar, üstelik boyun eğmeyen bir tip olduğum için bana daha da zor olan bir ortam... Evde ise ataerkil yapıyı inceden inceye yaşıyorum. Kız çocuğuyum evet çok iyi okumalıyım ama daima erkek kuzenim ya da erkek kardeşim bana göz kulak olmalı, beni korumalı. Demek ki öyle çok sıkılmış ki bunlar beni, uzaklara çok uzaklara gidip kendimi bulmak istedim. AFS sınavlarına da gizlice girdim. Mülakatta açık açık "Kazanırsam gidemeyebilirim, babamı ikna etmeniz gerekir" dedim. Ve gerçekten de heyet evimize kadar geldi. Babamı tam iki buçuk saatte ikna ettiler ve ben 12. sınıfta ABD'ye gittim. Orada düz bir kasaba okulunda derslere girince,

SOLDA: Sibel Algan, Cahide Budak, Hatice Okumuş, Nur Ger. Arka Bahçe 1970. - SAĞDA: Nur Ger, AFS öğrencisi olarak Texas'ta. ABD, 1974.

Galatasaray'daki eğitimin mükemmelliğini çok iyi anladım. Galatasaray'da çok üst seviyede başarılı bir öğrenci olmadığım halde, Amerikadaki derslerimde hiç zorlanmadım. Nitekim hedeflediğim gibi dönüşte Boğaziçi Üniversitesi'ne girmeyi de başardım. Orada kaldığım süre zarfında Amerikan kültürünün bana göre olmadığını da yaşayarak gördüm. Avrupa sosyal devlet anlayışı ve değerleri bana daha uygundu. Bu düşüncelerle İstanbul'a geldim, ilk iş Galatasaray Lisesi denkliğimi aldım ardından Boğaziçi Üniversitesi Matematik Bölümü'ne kaydoldum. İkinci sene asıl hedefim olan İşletme Bölümü'ne geçtim.

S.D. — Çok genç yaşta kendi işinizi kurdunuz. Girişimcilik maceranız nasıl başladı, nasıl devam etti?

N.G. — Türkiye'ye döndükten sadece beş gün sonra babamı kaybettim. Henüz 44 yaşındaydı. Bir anda yaşamım bambaşka bir boyuta geçti. Ayaklarımın üzerinde durmam gerektiği gerçeğiyle yüzleştim. Benden küçük kardeşim 13 yaşındaydı, o da Avusturya Lisesi'nde okuyordu. Çekirdek aile olarak işlere sarıldık, babamın vefatından bir hafta sonra Sultanhamam'a gittik, kasasını açtık. Sene 1974. Kime borcumuz var, kimden alacağımız var, önümüze koyduk. İş devam ettirdik. İki sene içinde annem, ben, kardeşim, el ele vererek; ekonomik durumu toparladık. Bir yandan tekstil işine sahip çıkıyorum, bir yandan başka işlerde çalışıyorum. Ders veriyorum, simültane tercümanlık yapıyorum; Galatasaray'dan Hasan Akbelen adında bir ağabeyin şirketinde, part time sekreter olarak çalışıyorum. Bunları yaparken bende en ufak bir cinsiyet algısı yok. Yani kadını yapamam, bunu da babam yaparmış, erkek kardeşim yapsa daha iyi olur gibi bir şey yok. Her şeyi yapabilecek güçte ve hakta görüyorum kendimi. Kendi işimi kurmak da istiyorum. Derken sekreterlik yaptığım şirkete, İspanya'dan bir talep geldi. Türkiye'den 1 milyon dolar tutarında "fiğ" denilen, bizim hayvan yemi olarak kullandığımız bir ürünü ihraç etmek istiyorlar. Çalıştığım şirket "Burada bu işi yürütecek kimse yok yapamayız"

ÜSTTE: Yetiştirici sınıfı, Ortaköy, 1966. ALTTA: TGSD Başkanlığı yaptığı yıllarda dönemin başbakanı Tansu Çiller'in makamında, 1995.

deyince; "Ben yaparım" dedim ve bu işe giriştim. Çok zorlu, engebeli bir mücadeleyle Mersin'den İspanya'ya bu ihracatı gerçekleştirdim; komisyonumu da aldım. Böylece girişim hayatım 1976 yılında kurduğum "Birlik Ticaret" ile başlamış oldu. 1983-86 yıllarında kısa bir dönem hazır giyim firmalarında yönetici ve ortak pozisyonlarında yer aldıktan sonra, 1986 yılında tekstil ihracat firmamız "Suteks"i kurdum. Halen yüzde yüz ihracat odaklı çalışıyoruz. Ben günlük işlerden elimi çektim, şirketimi kızım Su Madenci Manzi ve CEO'muz Erkan Bekiroğlu yönetiyor.

S.D. — Burada artık sizin iş insanı kimliğinizle neredeyse yarışacak kadar öne çıkan sivil toplumcu kimliğinize değinmek isteriz. Siz daima sivil toplum alanında da etkinsiniz...

N.G. — Aslında sivil toplumcu kimliğimde ilk adres, kurucusu olduğum Türkiye Konferans Tercümanları Derneği'dir. Türkiye'nin ilk simültane tercümanlarındanım ve örgütlü bir yapıya çok inanırım. Bu inancımda kişiliğim kadar, o kişiliği temellendiren eğitimimin ve özellikle de Galatasaray Lisesi'nde edindiğim dünya görüşünün çok önemli katkısı

olduğunu düşünüyorum. Tekstil sektöründe kendi firmamı kurunca, vakit kaybetmeden Türkiye'nin en köklü meslek örgütlerinden biri olan Türkiye Giyim Sanayicileri Derneği'ne üye oldum. Toplantıları ciddiye aldım, kısa sürede yönetim kurulu üyesi olarak görev üstlendim. Altı yılın ardından bu kez başkan oldum. Türkiye'nin geleceği için önemli bir çıpa olarak gördüğüm Gümrük Birliği'ne giriş yolunda, kendi işimi ihmal etmek pahasına çalışmak gibi bir ülkü edindim. Çünkü sektörümüz için de ülkemiz için de çok önemli bir eşik olacağına inandım. İşimde kaybettiğim vakit ve nakit, Gümrük Birliği'ne girişle birlikte fazlasıyla telafi edilebilirdi. Nitekim öyle de oldu. Gümrük Birliği öncesinde, Türkiye'de üretilen hazır

giyim konfeksiyon ürünlerine AB ülkeleri kota uyguluyordu. Sınırlı sayıda ürün gönderilebiliyorduk. Gümrük Birliği ile bu kotaları kaldırdık ve tarihi bir dönem başladı. 1994 yılında bunu başardıktan sonra, içinde yaşadığım toplumun en büyük meselelerinden birinin, cinsiyet alanındaki eşitsizlik olduğuna dair fikrim de pekişmişti. Kendime bu meseleyi yeni mücadele alanı olarak belirledim ve önce KADER'in, ardından KAGİDER'in kuruluşuna ön ayak oldum. TÜSİAD'da Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Çalışma Grubu'nun başkanlığını yürüttüm, BM Kadının Güçlenmesi Prensipleri (WEPS) İş Dünyası Sözcüsü görevini üstlendim. Son olarak da daha cinsiyet eşitlikçi bir toplumsal yapı için erkek iradesini ve bilincini

mücadeleye dahil etmek amacıyla Yanındayız Derneği'nin kurucu başkanlığını üstlendim.

S.D. — Erkeklerin daha eşit bir toplum için mücadelede oyuna girmesi neden önemli? Yanındayız Derneği ile tam olarak bunu yapmayı hedeflediniz sanırım...

N.G. — Bundan 6 yıl önce Yanındayız'ı, eşitlikçi bir topluma inanan 40 erkekle birlikte kurdum. Toplumsal cinsiyet eşitliği mücadelesinde bir paradigma değişiminin gerektiğine inanıyordum. Mesele yalnızca kadınları güçlendirmekle çözülecek bir mesele değildi bana göre. Mesele, ataerkil yapıyı değiştirmekti. O yapının içinde erkeğin tavrını değiştirmek, zihinsel dönüşümü sağlamak önemliydi. Eşitsizliğe yol açan ataerkillik ile mücadelede, ağırlıklı erkeklerle birlikte yol alan; erkeklerin toplumsal cinsiyet eşitliği savunuculuğu yaptıkları; bu konuda birbirlerini etkiledikleri ve zihin dönüşümünü tetikledikleri; kadınlarla birlikte çalıştıkları bir hak savunuculuğu ortamı oluşturduk. Erkekleri suçlu göstermek ya da taraf göstermek yerine, onları da bu mücadelede göreve davet etmiş olduk. Yanındayız Derneği'nin ataerkillikle mücadelesindeki etkin faaliyetlerini, gururla takip ediyorum.

S.D. — Oyunun isminden feyz alarak soralım... Genç kardeşlerimize, yeni mezunlarımıza sonradan keşke dememeleri için hangi konularda ne gibi tavsiyelerde bulunmak istersiniz?

N.G. — Demokrasiye ve evrensel değerlere bağlı kalmak, hukukun üstünlüğüne inanmak ve vatandaşlık bazında eşitlik talebinde ısrarcı olmak... Bunun yanı sıra içinde yaşadıkları toplumdan ve gelecekte umudu kesmemek de tavsiyem olur. Bir de tabii çok çalışmak. Hedeflerimize ulaşmak için inatla ve ısrarla çok çalışalım ancak çevremizi de bu çalışmaya katalım. Kolektif olarak başarılı olacağımıza inanalım ve hep insan odaklı olalım derim.

Nur Ger, Yanındayız Derneği'ni ataerkil yapıya karşı mücadele verme taahhüdünde bulunan 40 öncü erkeklerle 2018 yılında kurdu.

Meyvesi gelene

Uludağ Meyvelim geldi!

Gazsız

“Avukatlar tarihin hiçbir döneminde köle kullanmadılar ama hiçbir zaman da efendileri olmadı...”

Galatasaraylılar Derneği'nde iki dönemdir Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapan **Vecihi Tokuç** (112), Mektep sıralarında siyasal bilgiler okuyup diplomat olmayı hayal etmiş. Siyasal yerine hukuk fakültesine kaydolduğu andan itibaren çok değerli Mektepli hukukçu ağabeylerimizin rehberliğinden feyz almış ve hukukta karar kılmış. Mektepte öğrendiği, sonrasında da hep yaşattığı dayanışma ve kardeşlik duygularıyla büyük bir gönüllülükle avukatlığını üstlendiği, Türk siyasi tarihinde unutulmaz bir yeri olan “*Gazeteci Kadri Gürsel (112) Davası*” ile de tanıdığımız Vecihi Tokuç Ağabeyimizle, bugünlerde en çok ihtiyacımız olan hukuk ve adalet üzerine konuştuk. Yönetim Kurulu toplantılarımızda sevecen, latif haliyle kalplerimizde taht kuran, konu uzmanlık alanı hukuka geldiğinde tavizsiz bir meslek erbabına dönüşen Vecihi Tokuç Ağabeyimize, bu kez Sultani için sorduk: “*Ne olacak bu hukukun hali?*”

Vecihi-Zeynep Tokuç

SULTANİ DERGİ — Mektepteki ilk gününüze gidelim. Neler hatırlıyorsunuz?

VECİHİ TOKUÇ — Doğrusu, bölüm pörçük enstantaneler var aklımda. 1972 yılının Eylül ayı, 12 yaşında yatılı olarak girdiğim Ortaköy'deki okul kapısından girip, sağlı sollu dönen merdivenleri inerken yaşadığım şaşkınlıkla karışık gururu; okul binasındaki sınıflarda, hayatımın o andan itibaren adeta bir parçası olacak ve bir daha bağlarımızı hiç koparmayacağımız ama bunu henüz bilmediğim yeni arkadaşarımla tanışmanın heyecan ve ürkekliği; okulun üst katındaki 10-12 kişilik yatakhane olarak kullanılan, Boğaz ve yapılmakta olan Boğaz Köprüsü manzaralı geniş odanın tavanlarındaki muhteşem süslemelere bakıp ailemden uzakta tek başıma uykuya geçmenin hayranlıkla karışık mahzunluğu. İlk hissettiklerim ve hatırladıklarım...

Tabii bir de Yetiştirici-G sınıfı

öğretmenimiz -ki hazırlık sınıflarında hatırladığım tek Türk öğretmendi- **İncisel Heper**'in daha ilk günden başladığı slaytlı ve teypli Fransızca ders anlatma metodu ve o yaştaki bir çocuk için oldukça güven veren şefkatli sesi de ilk günkü gibi hafızamda. Galatasaray Lisesi'nde okuyan her öğrenci, kuşkusuz buna benzer şeyler hatırlar ama sonradan öğrendim ki ailem için de ilk günün çok önemli bir anısı varmış. Çok yemek seçen, her şeyi yemeyen bir çocuk olarak beni yatılı okula gönderirken arkamdan “*Bu çocuk orada yatılı okul yemeklerini hiç yemez, zafiyet geçirir, hasta olur*” endişesiyle iki gözü iki çeşme ağlayan anneme; beni okula bıraktıktan sonra öğle yemeğinde gizlice gelip benim yemekte ne yapacağımı izleyen babamın eve dönünce “*Hanım merak etme, yemekhaneye indiklerinde bizim oğlan bir süre hiçbir şey yemedi ve etrafını seyretti, sonra arkadaşlarından etkilenmiş olsa gerek çala kaşık*

112. Dönem Mezuniyet Balosu, Kalamış, 1980.

yemeğe başladı" diyerek annemi teselli etmesiymiş. Gerçekten de Galatasaray Lisesi'nden mezun olurken yemeyi reddettiğim, sevmediğim hiçbir yemek yoktu, bugün de hala öyledir.

S.D. — Hukuk, biz Mektepliler için her zaman çok revaçta bir alan oldu. Sizi hukukçu olmaya yönlendiren ne idi?

V.T. — Aslında, 11. sınıftan itibaren hedefimde mülkiye okumak ve sonrasında Dışişleri Bakanlığı'na girip ileride büyükelçi olmak vardı. Bu nedenle de ilk tercihim Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ydi. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi sonraki sıradaydı. Sonuçlar açıklandığında o sene Ankara Siyasal 486 taban puanla kapattı. Ben 485 puan alıp İstanbul Hukuk'a kaydımı yaptırmak zorunda kaldım. Kayıt tarihim bile çok enteresandır. 21 Eylül 1980 yani 12 Eylül darbesinden

çok kısa bir süre sonra... O şartlar altında kaydımı yaptıırken, kafaya ertesi sene bir daha sınava girip mülkiyeye gitmeyi koymuştum. Her fırsatta da bunu etrafıma söylüyordum. Eniştem bunu duyunca çocukluk arkadaşları olan ve hukuk fakültesinde Medeni Hukuk kürsüsünde öğretim görevlisi olan Prof. Dr. Aytekin Ataay'a söylemiş. Bir gün ders arasında "Aytekin Hoca seni çağırıyor" dediler, gittim. Biraz sohbet ettikten sonra bana "Oğlum, hariciyeci olmak istiyorsan illa seneye bir daha sınava girmene gerek yok. Dışişleri Bakanlığı sınav ilanlarına bakarsan, ilk şartın siyasal bilgiler, hukuk ve iktisat mezuniyeti olduğunu görürsün. Yani Hukuk Fakültesi mezunu olarak sınavlara girip, hariciyeci olma imkânın var. Ama Siyasal Bilgiler mezunu olursan hâkim, savcı veya avukat olma şansın olmaz. Hukuk daha kapsamlı bir bilim dalıdır" dedi. Bir yandan Aytekin Hocamın

bana verdiği bu tavsiye, bir daha sınava girme fikrimden vazgeçmemi sağlarken, diğer yandan da okuldaki **Erdoğan Teziç, Köksal Bayraktar, Niyazi Öktem, Kemal Oğuzman, Duygun Yarsuvat, Oğuz İmregün** gibi Galatasaraylı hocalarımızın, biz Galatasaraylı hukuk öğrencilerinden esirgemedikleri ağabeylik, rehberlik ve yönlendirmeleri hukuku sevmeme ve benimsememe neden oldu. Dolayısıyla beni hukukçu olmaya yönlendiren doğrudan ve dolaylı olarak Mektepli Ağabeylerimizdir dersem, hiç de abartmış olmam.

S.D. — Mesleğe başladığınızdan bu yana adalet ve hukuk kavramlarının bireyler ve toplumumuz nezdindeki karşılığı sizce nereye evrildi?

V.T. — Hukuk ve adalet, aslında Anayasa'da devletin nitelikleri tanımlanırken kullanılan "Hukuk Devleti" kavramının vücut bulmuş

halidir. Hukuk devleti olma hali esasen “Devlet” olarak tanımladığımız yapının yürürlükteki normlara uygun şekilde davranması durumudur. Ancak hukuk normlarının hayatta karşılaşılabilecek her türlü ihtimali kapsar biçimde olması neredeyse imkansızdır. Dolayısıyla hukuk normlarında boşluklar mutlaka vardır ve bu boşluklar her zaman farklı yorumlamalara neden olabilir. İşte hukuk uygulayıcılarının yaptığı iş; bu boşluklar yasal düzenlemelerle ortadan kaldırıncaya kadar, yargı kararları ile hakkaniyete uygun şekilde normları yorumlamak ve bu şekilde adaleti sağlamaktır. Kişilerin (Gerçek ya da Tüzel) kendi aralarındaki hukuksal sorunlarının çözümü, (Hukuki ya da Cezai) Adli Yargı’nın işidir. Bireyler ile Devlet (İdareler) arasındaki hukuksal sorunların çözümü de İdari Yargı’nın işidir. İşte tam da bu noktada Adli Yargı, bireylerin kendi aralarındaki sorunların çözümünde, yürürlükteki hukuku olması gerektiği

gibi uyguladığı takdirde adaleti sağlar; bireyler arasındaki kaosu önler. İdari Yargı ise bireyler ile İdareler arasındaki sorunların çözümünde, yürürlükteki hukuku olması gerektiği gibi uyguladığı takdirde adaleti sağlar; toplumsal kaosu önler ve bu şekilde nihai amaç olan toplumsal barış sağlanır. Hukuk felsefesinin ana iştiğal konusu budur ve elbette ideal olan da budur. Sorunun cevabına geldiğimizde ise şunu söylemem hiç de yanlış olmayacaktır: Hukuk sisteminin yukarıda saydığımız işlevleri yerine getirebilme oranı, benim mesleğe başladığım zamandakine göre bugün çok daha azdır ve buna bağlı olarak toplumda oluşan Hukuk ve Adalet kavramlarının karşısındaki soru işaretleri, tam da bu nedenle bugün daha fazladır. Elbette, yargının hala birçok olayda gecikmeli de olsa adalet duygusunu tatmin edecek uygulamaları vardır ve bunun sayesinde hukuk sistemimiz hala ayaktadır.

S.D. — Adalet duygusunun erozyona uğradığı toplumları bekleyen tehditler nelerdir? Bugün rahatsız olduğumuz bireysel şiddetle, hukuk sisteminin işleyişi arasında bir ilişki var mı?

V.T. — Yukarıda da belirttiğim gibi adalet duygusunun erozyona uğradığı durumlarda, toplumları bekleyen tehdit kaostur. Ceza hukukumuzda aslında bir suç olarak tarif edilen “İhkakı Hak” ya da güncel deyimimle “Kişinin Hakkını Kuvvet Kullanarak Kendisinin Alması” anlamına gelen bu durum çağdaş toplumlar da asla istenmeyen bir kavramdır ve ardından kaosu getirir. Tabii ki bireysel şiddet dediğimiz bu durum, hukuk sisteminin doğru ya da aksak işleminin doğal bir sonucudur. Unutmamak gerekir ki adaleti sağlamak, arkasında bir gücü barındırır. Hukuk devletinde bu güç “Millet Egemenliği” olarak ortaya çıkar ama kaos ortamlarında adaleti sağlamak iddiasındaki oluşumlar; aslında şu veya bu şekilde çözümledikleri! sorunlardan güç kazanırlar ve yeni kaos ortamlarının oluşmasına sebebiyet verirler. Bu nedenle adaletin sağlanması; hiçbir zaman bağımsız, her türlü siyasal ve ekonomik baskıdan uzak Hâkim ve Savcılar dışında birilerinin eline bırakılmamalıdır. Ama o Hâkim ve Savcılar da (etik kurallara uygun davranıp davranmadıklarının denetimi dışında) ekonomik ve siyasal bağımsızlıklarına dokunulmamalıdır.

S.D. — Bir yanda yıllara dayalı tecrübeniz bir yanda günün şartları. Mesleğinizi icra ederken olağanın ötesinde, daha fazla zorlandığınızı düşündüğünüz anlar oluyor mu?

V.T. — Olmaz olur mu? Yukarıda da belirttiğim gibi günümüz şartlarında hukuk ve adaletle olan inancın -ki bu bir toplumsal algıdır- minimum seviyelere indiğini düşünürsek; insanların davalarında -ki her davanın tarafları kendince mutlaka haklıdır- arzuladıkları sonuçları, tam olarak elde edememeleri halinde, bunu sistemin aksayan tarafları yerine kendi savunucularının eksikliklerine bağlamaktadırlar. Uzayan davalarda davacıların “Evet davayı kazandık ama yargılama süreci sonunda

SOLDA: Vecihi Tokuç mezuniyet töreninde sahnede, 1980. **SAĞDA:** Devre arkadaşlarıyla 12. sınıftan bir hatıra, 1979.

kavuştuğumuz alacak, alım gücü kaybı nedeniyle pul oldu" diyerek suçu size atabilmektedir. Oysa asıl sorun, hukukun işleyişindeki sorunlardır. Tabii hukuku uygulayanların mesleki liyakatinin de bunda bir etkisi vardır ama bunun her meslekte ya da sektörde geçerli olduğunu bildiğimizden; aslında mesleğimizi icra ederken önceki dönemlere göre çok daha fazla mücadele vermek zorunda kalıyoruz. Ama bir diğer açıdan baktığımızda da aslında avukatlık bir anlamda mücadele verme sanatı değil midir? Her dönemde de böyle olmuştur.

S.D. — Sizi "düşünenin" hukukunu arayan bir hukukçu olarak tanıdık. Sevgili Kadri Gürsel'in davasında yılmaz bir hukukçu olarak gördük. Bu davayı, müdahil olduğunuz diğer davalardan sizin için farklı kılan ne idi?

V.T. — Aslında avukatlık mesleğinde bir uzmanlık ya da ihtisas durumu, yasal olarak söz konusu değildir. Avukat olduğunuzda her türlü hukuki meselede müvekkilinizi temsil edebilir ve onu savunabilirsiniz. Meslekte yol aldıkça ilgilendiğiniz ve girdiğiniz davaların yoğunluğu, aslında sizin bir anlamda uzmanlık alanınız olur. Bu çerçevede benim de mesleğe başladığımdan beri "uzmanlık" alanım, hep özel hukuk tabir ettiğimiz (idare ve ceza hukuku dışındaki) alan olmuştur. Fakat elbette ki şartlar gereği

müvekkillerinizin zaman zaman idare hukuku ve ceza hukuk davaları ile de ilgilenmek durumunda kalıyorsunuz. Kadri Gürsel, benim Galatasaray Lisesi 112. döneminden devre arkadaşımıdır ve 2016 yılındaki gözaltı aşamasında ilk andan itibaren yanında olmam bir avukat arkadaşı olarak benim için vicdani bir gereklilik, devre arkadaşlarımızın da bana tevdi ettiği bir arkadaşlık göreviydi. Tabii, tutukluluk ve yargılama sürecinde Galatasaraylı Ağabeyim, Hocam **Prof. Dr. Köksal Bayraktar**'ın rehberliğinde yine Galatasaraylı Kardeşim Av. **İlkan Koyuncu**'nun verdiği eşsiz destekleri unutmam mümkün değildir. Türk hukuk tarihine siyasi davalardan biri olarak geçen bu davayı benim için ayrıcalıklı kılan husus; daha sonra Anayasa Mahkemesi kararıyla sabit olan hak ihlali kararıyla 11 ay tutuklu kaldıktan sonra Kadri Gürsel'in beraat etmesiyle sonuçlanan dava sırasında, siyasi davalara karşı oluşan toplumsal tepkilerin Ankara'dan İstanbul'a "Adalet Yürüyüşü" adı altında dile gelmesi ve Kadri Gürsel'in savunmasının Galatasaray Liseli bir arkadaşı, bir ağabeyi ve bir kardeşi tarafından diğer bir deyişle tüm devrelerin el birliği ile üstlenilerek verilen bir hukuk mücadelesi olmasıdır. Galatasaray dayanışmasının çok güzel bir örneği olarak görürüm ve bizzat içinde olmak bana büyük bir gurur

verir. Buna benzer birçok hukuksal mücadele, başka devrelerden ağabey ve kardeşlerimiz tarafından da yine Galatasaray Liseli dostlarımız için verildi ve verilmeye devam edecek. Bu nedenle bu tür davalar da dayanışmamızın birer sembolü olarak hafızalarda yer alacak.

S.D. — "Gecikmiş adalet, adalet değildir" sözünü anımsayalım... Son yıllarda yığıldı diyebileceğimiz, hakkını arayanların uzun süre beklemek zorunda kaldığı, sayısı en çok artan dava konuları neler?

V.T. — Evet gerçekten çok doğru. Gecikmiş adalet, adalet değildir ama buradaki gecikmenin ölçüsü ne olmalıdır? Zira adalete ulaşmak için yapılan bir yargılamanın, davanın tüm tarafları için tatmin edici bir şekilde; usule ve yasaya uygun yapılması ve haklı-haksız, suçlu-suçsuz kavramlarının hatasız, kusursuz bir şekilde ortaya çıkması gereklidir. Bu da belli bir zaman alır. Elbette ihtiyaç duyulan bu süre de makul ve kabul edilebilir olmalıdır. Artık bizim de bir iç hukuk düzenlemesi olarak kabul ettiğimiz ve Anayasa ile eş değer tuttuğumuz İnsan Hakları Beyannamesi'nde "Adil Yargılanma" bir insan hakkıdır ve bu yargılamanın da makul bir sürede yapılması gerekir. Yargılamaların adil ve makul sürede yapılmasını sağlamak; Anayasa'ya ve

Avrupa İnsan Hakları Beyannamesi'ne göre Devlet'in görevidir bununla ilgili her türlü tedbiri alır. Genel prensip bu olmakla birlikte ülkelerin yaşadıkları ekonomik, sosyal, kültürel krizler sırasında alınan birtakım kararlar, gerçekleştirilen tasarruflar ve-veya yapılan düzenlemeler nedeniyle bir konu hakkında bazı dönemlerde, bazı dava türlerinde yığılma diyebileceğimiz artışlar olabilir. Son dönemde buna örnek olarak; 2021 yılı sonunda, tam da pandemi dönemi ortasında başlayan yüksek enflasyon döneminde, hükümetin -bana göre son derece yanlış bir biçimde- enflasyonun sebebi olarak gördüğü konut kiralardaki yıllık artış oranını Temmuz 2022 ile Temmuz 2023 arasındaki bir yılda %25 olarak sınırlandırmasını gösterebiliriz. Daha sonra bu kısıtlama, Temmuz 2024'e kadar bir yıl daha uzatıldı ve bu şekilde mal sahibi-kiracı uyuşmazlıklarında son iki yılda bir artış patlaması yaşandı. Bu tür davalara bakmakla görevli Sulh Hukuk Mahkemeleri, yılda ortalama 800 civarında dosyaya bakarken; son iki yılda 3000 civarında dosyaya bakar hale geldiler. Kira uyuşmazlıklarında dava şartı, arabuluculuk düzenlemesinin de uyuşmazlıkları azaltıcı bir etkisi olmadı. Bu arada mal sahibi-kiracı arasında, 1980'li yıllardan bu yana önce Yargıtay İçtihatları ile daha sonra bu içtihatlarla oluşan prensipler, 2012 yılındaki Türk Borçlar Hukuku kodifikasyonu ile

oluşturulmuş olan kira ilişkisinin kurulduğundan itibaren beş yıl müddetle yıllık artışları TÜFE yıllık ortalama artış parametresine bağlayan ve aslında her iki taraf arasındaki dengeyi koruyan benimsenmiş prensip bir süreliğine de olsa ortadan kalkınca; bozulan toplumsal barış, mal sahibi-kiracı arasındaki davaların yığılmasına neden oldu. Temmuz 2024'ten sonra bu kısıtlama kaldırıldı ama geriye her Adliye'de kurulan yeni Mahkemelerle birlikte sayıları iki misline çıkan Sulh Hukuk Mahkemeleri ile milyonlarca dava kaldı. Şu anda bir kira tespit davası ve-veya bir tahliye davasının ortalama yargılama süresi 2 yıldır ve buna istinaf sürecini de eklediğinizde -ki o da yaklaşık 1-2 yıl sürmektedir- kira hukukunda açtığınız bir davanın neticesini ancak 3-4 yılda alabiliyorsunuz. Bu gecikmeler gerçekten bir adalet olmaktan çıkıyor. Özellikle kentsel dönüşüm nedeniyle oturduğu bina yıkılacak olan ve bu nedenle kiradaki bir dairesindeki kiracıdan tahliye talep eden bir ihtiyaç sahibinin, kiracısını ikna edememesi halinde açacağı tahliye davası sonunda davayı kazanıp tahliyeyi sağlayabilecek aşamaya gelmesi için gerekecek 3-4 yılda, kentsel dönüşümü gerçekleştirmek amacıyla boşalttığı evi yıkılıp, yeniden inşa edilip içinde tekrar oturulabilir hale geliyor ve dava bitene kadar davanın konusu ortadan kalkabiliyor. Olan da gerçekten ihtiyaç sahibi olan kişiye oluyor ve

cebinden güncel rayiçlerle başka daire kiralamak zorunda kalıp, üzerine bir de maddi zarara uğruyor. Görüldüğü gibi sosyal gelişmeler bazı dönemlerde bazı dava türlerinde yığılmaya ve bu yığılmalar da adaletin gecikmesine sebep olabiliyor. Hukuk devletinde, ülkeyi yönetenlerin bunları zamanında tespit edip, ona göre ivedilikle gerekli tedbirleri alması gerekir ama görülen odur ki ülkemizde yönetenler bu tür tedbirleri almak yerine, Hakimler ve Savcılar kontrol altında tutmak için gereken düzenlemeleri yapmakla meşgul olduklarından; bu tür sorunları daha uzun yıllar yaşayacağız gibi geliyor bana.

S.D. — Adalet sistemimizde her şeye rağmen işini hakkıyla yapmak isteyen genç avukatlara neler tavsiye edersiniz?

V.T. — Meslekte 38 yılını doldurmuş bir avukat olarak, işini hakkıyla yapmak için genç meslektaşlarımıza en önemli tavsiyem, hep hukuk kavramı içinde yoğunlaşmaları ve hukuk felsefesini her daim rehber kabul etmeleridir. İşini hakkıyla yapmak, karşılaştıkları her zorlukta mücadeleden vazgeçmemelerini ve bu şekilde gerek müvekkillerinden gerekse hukuk dünyasından gereken saygıyı ve takdiri görmelerini sağlayacaktır. Elbette bu noktada söylemem gereken bir diğer önemli şey de asla dürüstlük, samimiyet ve açıklık çizgisinden uzaklaşmamalıdır. Başlangıçta da söylediğim gibi ben bir hukukçu olmak için yola çıkmadım. Yola çıktıktan sonra hukukçuluğu seçtim ve benimsedim. Mesleğimde ilerlerken de olabildiğince dürüst olmaya gayret ettim. Bu husus başlangıçta gençlerde bıkkınlık ve bezginlik yaratabilir ama emin olun ki yıllar içinde bu şekilde çalışma, meslektaşlarımızı hem maddi hem de manevi açıdan çok daha fazla mutlu edecektir. Molierac'ın şu ifadesini genç meslektaşlarım, kardeşlerim için her zaman yol gösterecek bir meslek düsturu olarak bir kez daha tekrarlayarak bitireyim: *"Avukatlar tarihin hiçbir döneminde köle kullanmadılar ama efendileri de hiçbir zaman olmadı..."*

Doğayı korumayı bir adım ileri taşıyoruz!

Mağazalarımız

- İstanbul Bostancı
- İstanbul Beylikdüzü
- Bursa 23 Nisan
- Sakarya Cadde54 AVM
- Eskişehir Vega Outlet AVM
- İzmir Kidsmall AVM
- Samsun Atakum
- Aksaray Merkez
- Antalya Havaalanı Yolu
- Adana Öğretmenler Bulvarı
- Diyarbakır Forum AVM

%30 Daha Uygun Fiyata
Deterjanınızı Doldurun!

“Derneğimize ve Mektebimize faydalı olmak, benim en büyük motivasyon kaynağım”

Galatasaraylılar Derneği Yönetim Kurulu Üyesi

Buse Burdurlu’ya çoğunuz, Pilav başta olmak üzere Derneğimizin önemli etkinliklerini sunan kardeşimiz olarak sahnedan aşinasınız. Duru Türkçesi, Galatasaray’ımıza yakışan saygı ve vefa dolu ifadeleri ile Tevfik Fikret Salonu’nda her seferinde büyük bir keyifle izlediğimiz genç kardeşimiz, eğitim hayatının ardından iş yaşamına atılır atılmaz “*bitmeyecek borcu ödeme*” niyetiyle Cemiyetin kapısından içeri adımını atmış. Uzun yıllar Mektepli kardeşlerimizle üyelerimiz arasında köprü kuran pek çok projeye katkı sunan Buse Burdurlu, iki yıldır Dernek Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev yapıyor. Yönetim Kurulu’nun en genç üyelerinden biri olan Buse Burdurlu; Cemiyet’te görev almak isteyip işlerden, yaşamdan fırsat yaratamama endişesi taşıyan tüm Galatasaraylılara ilham verecek bir tempo içinde “*Her şey yuvamız, Galatasaray’ımız için*” çalışıyor.

SULTANI DERGİ — Sizi yakından tanıyabilir miyiz? Galatasaray Lisesi hayaliniz miydi? Sınıfta nasıl bir öğrenciydiniz? Mektep sonrası eğitim hayatınız nasıl seyretti?

BUSE BURDURLU — 2010-2015 yılları arasında Mektep’te okudum. Yatılı öğrenciydim. Galatasaray Lisesi hep hayalimdi. Bu okul hepimiz gibi benim de hayatımın dönüm noktası oldu ve kurmak üzere olduğum aileden iş hayatıma kadar hayatımın her alanının temelini oluşturdu. Liseye başladığımda ilk seneler zor sınıfı geçerken, sonraki senelerde takdirname aldığım da oldu. Yani epey değişken bir not ortalaması olan bir öğrenciydim. İlk yıllarda Fransızca’yı öğrenme kaygısı, son yıllarda ise üniversite sınavının stresi derken, beş yılın nasıl geçtiğini anlamadım. Mektep’ten sonra ilk olarak İstanbul Teknik Üniversitesi Ekonomi Bölümü’ne girdim. Daha sonra ortalamamı yüksek tutup hep

hayalim olan Boğaziçi Üniversitesi Ekonomi Bölümü’ne yatay geçiş yapıp, Boğaziçi Üniversitesi’nden 2020 senesinde mezun oldum. Sonra da doğrudan iş hayatına atıldım.

S.D. — Mektep sonrasında Derneğe ne zaman üye oldunuz? Okuldayken Dernek sizin için ne ifade ediyordu, sonrasında ne?

B.B. — Ne yazık ki Derneğe oldukça geç üye olduğumu düşünüyorum. Mezuniyetimin ardından dört yıl geçtikten sonra ancak 2019 yılında üyelik başvurumu yaptım. Derneğe ilgimin üniversite yıllarında başladığını söyleyebilirim. Fidel Ağabey’in başkanlığında kurulan komitelerde yer alarak ilk adımımı attım. Komite yapıları beni derinden etkiledi ve birçok projeye hızla dahil oldum. Komiteler sıfırdan oluşturuluyordu fakat ilk toplantıdan itibaren içinde bulunduğum grubun çalışkanlığı, kararlılığı ve motivasyonu beni daha da heyecanlandırdı. Uzun yıllar boyunca çeşitli görevlerde bulundum ve 2023 yılında Fidel Ağabey’in gösterdiği teveccüh ile Yönetim

Kurulu'na katıldım. Bu dönemde, bu değerli ekibin bir parçası olmanın mutluluğunu yaşıyorum.

S.D. — Uzun yıllar Mentorluk Komitesi'nde görev aldınız. Mevcut yönetimde YK üyesi olarak özellikle genç kardeşlerimizle ilgili çok güzel projelere katkı sunuyorsunuz. Genç kardeşlerimizle üyelerimizi buluşturan bu etkinliklerin değerini sizin gözünüzden anlamak isteriz...

B.B. — Cemiyetin bir parçası olmanın getirdiği sorumlulukla, üye olur olmaz **Mentorluk Komitesi** ve **Kariyer ile Sürekli Eğitim Komitesi**'ndeki etkinliklerde yer almaya başladım. Şu anda, Yönetim Kurulu Üyesi olarak, bu katkılarımı daha da derinleştirme fırsatı buluyorum. Uzun yıllardır içinde bulunduğum Mentorluk Komitesi, **Meslek Grubu Buluşmaları** ve **Üniversite Tercih Günleri** gibi etkinliklerde, kariyerlerinin farklı aşamalarındaki Galatasaraylıları bir araya getirmenin mutluluğunu yaşıyoruz. Zaten okulumuzun temel değeri olan kardeşlik, mezunlarımızın iş hayatında da her zaman etkisini gösteriyor. Bizler de bu anlayışla, kariyer desteğine ihtiyaç duyan üyelerimizi, her zaman yardımcı olmaya hazır olan diğer üyelerimizle buluşturarak, bu kıymetli bağları güçlendirmeyi amaçlıyoruz. Bu etkinliklerin, yalnızca profesyonel gelişim değil, aynı zamanda insani ilişkilerin derinleşmesi açısından da büyük bir önem taşıdığına inanıyorum. Her bireyin yolculuğunda, başka bir Galatasaraylının deneyimlerinden ve rehberliğinden faydalanabilmesi çok kıymetli.

S.D. — Yönetim Kurulu toplantılarına mesai sonrasında büyük bir özveriyle, İstanbul trafiğini aşarak yetişiyorsunuz. Kariyerinizin bu döneminde, Derneğe bu vakti ayırmanızın arkasındaki motivasyonu sizden dinleyelim...

B.B. — Aslında kurulun her bir üyesi, çok büyük bir özveri gösteriyor. Hepimiz iş dışı zamanımızın hatırı sayılır bir kısmını derneğe ayırıyoruz. Yönetim Kurulu toplantıları, mesai sonrasında İstanbul'un yoğun trafiğini

Galatasaraylılar Derneği Yönetim Kurulu'nda 147 devresini Buse Burdurlu temsil ediyor.

aşarak katıldığımız bir ortamda, fiziksel olarak yıpratıcı görünebilir. Ancak benim için bu toplantılar, aslında enerji toplama alanı. Birçok kez, uzun ve zorlu bir günün ardından bu toplantılara katıldığımda, kendimi daha dinç ve taze hissettiğim anlar yaşadım. Bu, sadece benim değil, sanırım hepimizin paylaştığı bir deneyim. Derneğimize ve lisemize katkıda bulunmak, faydalı işler yapmak, benim en büyük motivasyon kaynaklarım. Birlikte bu amaç doğrultusunda ilerlemek, çok büyük bir vazife olmasının yanı sıra çok keyifli.

S.D. — Zaman zaman önemli etkinliklerimizde sunuculuk gibi özel ve anlamlı ilave sorumluluklar da üstleniyorsunuz. Sahnede, hele de Tevfik Fikret Salonu'nda Galatasaraylılara hitap ederken neler hissediyorsunuz?

B.B. — Ne yazık ki lisedeyken Tevfik Fikret Salonu'nda sahneye hiç çıkmamış ve o heyecan verici anları yaşamaktan mahrum kalmış biriyim. Bu salonda sahneye çıkmanın özlemi, içimde bir uhde olarak kalmıştı. Ama şimdi, sahnenin ve salonun her köşesi bana tanıdık ve sıcak geliyor. Bu benim için çok mutluluk verici. Sahne korkusunun benden uzak olduğunu bilsem de Galatasaraylılara hitap ederken normalden çok heyecanlanırım. Bu gerginlik ve heyecan, yalnızca hitabımda bir yanlışlık yapma korkusundan kaynaklanır, karşımdaki kitleye

karşı duyduğum saygıyı olduğu gibi yansıtamamaktan çekinirim. Ama aynı zamanda bilirim ki evimdeyim ve karşımdaki insanlar benim abilerim, ablalarım, kardeşlerim. Bu yüzden ilk birkaç dakikada bu heyecanı atlattıktan sonra, kendimi hep yalnızca güzel hislere bırakırım. Sunuculuk görevim, her zaman keyifli geçti; özellikle de çoğu zaman Mehmet Ali ile bu sorumluluğu üstlenmek benim için ayrı bir zevk oldu.

S.D. — Yönetim Kurulu'ndaki en genç üyelerden birisiniz. Camiamıza hizmet vermenin gururunun yanında, bu tecrübe size ne kattı?

B.B. — Öncelikle bunun gerçekten çok büyük bir gurur olduğunu söylemeliyim. Hem asla ödeyemeyecek olsam da liseme olan vefa borcum için hem de yıllarca evim olan okuluma destek olmak için bu görevi çok büyük bir keyifle sürdürüyorum. Her toplantıda yeni fikirlerin ve deneyimlerin paylaşıldığını görüyorum. Ekip olarak yaptığımız her çalışma ve her toplantımız çok kıymetli. Kariyerinin başında biri olarak herkesin bu derece özveriyle ve fedakarlıkla çalıştığı, açık iletişimin hâkim olduğu bir ekipte bulunmak benim kişisel ve profesyonel gelişimime çok katkı sağladı. Bu görev benim için hem büyük bir sorumluluk hem de bir ayrıcalık.

“Hayatı Mektep’siz, Mektep’i denizsiz düşünemeyiz”

Berk Kutengin (123), iki dönemdir Galatasaraylılar

Derneği yönetiminde görev yapıyor. Turizmle başlayan iş yaşamı, yoğun bir tempoyla tekstil sektöründe devam ediyor. Yeni girişim fikirlerini hayata geçirme çabası ve meslek örgütlerinde üstlendiği sorumlulukların yanında, Galatasaray’a hizmet hedefini hayatının merkezine almış durumda. Onu karada bulamadığınız tüm zamanlarda, denizde ya da Cemiyet bünyesinde kurucusu olduğu Mekteb-i Sultani Denizcileri

grubunun trofe hazırlıkları için heyecanla çalışırken bulabilirsiniz. Mektep’te, kardeşlerimizin kurmasına ön ayak olduğu Denizcilik ve Yelken Kulübü’nün teori derslerinde ya da Cemiyet’te Türk denizcilik tarihine imzasını atmış Galatasaraylı denizcilerle ilgili düzenlediği bir etkinlikte de ona rastlayabilirsiniz. Bir de elinizde tuttuğunuz Sultani’nin kâğıt ve matbaa işleri ondan sorulur... Hayatı denizsiz ve Mektepsiz tanımlayamayan Berk Kutengin sorularımızı yanıtladı.

SULTANİ DERGİ — Sizi yakından tanıyabilir miyiz? Mektepte nasıl bir öğrenciydiniz? Ders dışında nelerle ilgilenir, hangi kulüp ve kol faaliyetlerine katıldınız?

BERK KUTENGİN — 1972 yılında Üsküdar’da doğdum. Çocukluğum Kadıköy Yoğurtçu Parkı’na yakın evimizde geçti. Dere tabii o zamanlar haliyle daha temiz, tam hatırlamıyorum ama galiba beş liraya karşışa sandallarla bile geçiliyordu. Bahariye İlkokulu’nda okuyan güzel ve mutlu bir çocukluk dönemi hatırlıyorum. Rahmetli eniştem **Erdoğan Tokatlı**, Galatasaray Liseli. Okul hikayelerini pür dikkat dinlerdim. Anadolu Liseleri sınavına giriyorum; tabii ki hedefte ilk sırada Galatasaray

Lisesi var. Galatasaray’ı kazandığımı, evimizin oradaki çıkmaz sokakta top oynarken bana müjdeyi vermek için koşarak gelen annemden öğreniyorum ve o andan itibaren hayatımın en büyük ve en önemli parçası olacak Mektepli yaşamıma geçiş yapıyorum. İlk önce Ortaköy’de hazırlık ve 6’ncı sınıfta Beyoğlu’na geçiş... Lise binamız ilk gün bana o kadar inanılmaz, o kadar ihtişamlı gelmişti ki, koridorlarda kaybolacağımı düşünmüştüm. Sonrasında her karesini ezbere bildiğim büyük ailemin yaşadığı duvarların, yürüyerek aşındırdığı merdivenlerin olduğu en huzur bulduğum yere dönüştü lise binamız. Öğrencilik yıllarım orta karar notlarla geçti. İlkokulda çalışkan bir öğrenci olarak, Mektep’in ilk yıllarında her ne kadar derslere ilgim sürse de Beyoğlu’nu keşfetmeye başlayınca vaziyet değişti. Bütünlemeleri sevmeyi öğrendik. Bir süre, son anda da olsa sınıfı geçen durumunda olsam da “kadayıf” ünvanını

dokuzuncu sınıfta elde etmeyi başardım. Ders dışında ilgim her zaman deniz ve basketbolaydı. Fırsat buldukça liseden arkadaşlarla, karadan ya da sandal kiralayarak Moda'dan balığa çıkar veya her gün an az iki saat basketbol oynardım. Maket yapmak da bir başka hobimdi. Çocukluk zamanlarımda sadece plastik uçak maketi bulurdum. İlerleyen yıllarda, pandemide ofisimde, ağaçtan yelkenli tekne maketi yapmaya başladım. **Yücel Köyağasıoğlu** Ağabey'in yapmış olduğu maketlerden ilham alarak, ilki "PenDuick" olmak üzere, sonrasında "Endeavour UK Challenger" maketlerini yaptım. Şu an ise "Bluenose II" üzerinde çalışıyorum. Kendimi ne kadar geliştirmeye çalışsam da maket yapmanın zorluklarını gördükçe; Yücel Ağabey'in yapmış olduğu maketlerdeki ince işçiliğe ve üstün dehayaya, her defasında daha da hayran oluyorum.

S.D. — İş yaşamınızın merkezinde tekstil sektörü var, ancak farklı alanlarda da işler yapıyorsunuz. Bize girişimcilik yolculuğunuzdan söz eder misiniz?

B.K. — Dokuzuncu sınıfta iki dersten sınıfta kalınca, beklemeye ayrıldım. Tabii zaman bol. O dönem turizm çok popülerdi. Liseden ağabeylerimiz, beni rehberliğe yönlendirdi. O zamanlar TFT Tur vardı. Hemen transfer yapmaya ve biraz zaman geçince İstanbul içi rehberliğe

Berk Kutengin, oğlu Mert ile Paris'te bir fuarda, 2019.

Berk Kutengin 8-F Sınıfı arkadaşlarıyla Mektep'te en güzel manzaraya karşı, 1987.

başladım. Sonrasında Pasha Tur'a devam ettim. Yıl 1988-1989. Topkapı Sarayı'na hayatımda ikinci sefer girdim rehberlik yaparken. Tur öncesi Meydan Larousse'tan çeviri yapmışım, anlatmaya hazırım ama önce turist grubunu saray içindeki Konyalı Restoran'a götürmem gerek. En kötüsü bu işte, yerini bilmiyorum. Bizden rehber bir ablaya sordum, "Dördüncü kapıdan sonra tabelayı görürsün" dedi. Üç kapı dese kolaydı ama dördüncü kapı üstü açık olan bir pasajdı. Ben de kapı gibi gördüğüm ama sonradan Kutsal Emanetler Bölümü olduğunu anladığım, soldaki odaya kırk şaşkın turistle girince; ilk aklıma geleni yaptım ve "Kâbe kapısı önünde diz çöküp, yemek öncesi dua etmem gerekiyordu" diyerek grup şefine bilgi verdim. Çok hoşlarına gitmiş olacak ki çoğu beni takdir eden bakışlarla yaptığuma onay verdi... Sonrasında Konyalı'da öğlen yemeğini yiyip yeterli bir anlatımla günü bitirdim. Çocukken ıhlamur toplayıp satmamı saymazsak, kendi başıma ilk para kazanma girişimimdi. Liseden mezun olduktan sonra, üniversite yıllarının daha başlarında çalışma hayatına atıldım. Öğrencilik hayatında orta karar notlara alışkın olan biraz da tembelliği seçen ben, bir anda iş hayatında hiç durmadan çalışan, hedeflerini seçmiş; kararlı bir kişiliğe dönüşüverdim. Rahmetli babam, elektrik piyasasında tüccardı.

Aile işine devam etmeme kararı aldım ve ilerde kendi işimi yapabileceğim bir sektör olarak gördüğüm tekstil piyasasında, yirmili yaşlarımda başında tanınmış iki marka olan Mudo ve Colin's'in bölge satış ve Türkiye satış müdürlüğü görevlerinde çalışarak tecrübe kazandım. 29 yaşında, son çalıştığım firmadan ayrılarak; tekstil sektöründe ticaret hayatına atıldım. Mektep'te edindiğimiz özgüven, kararlılık ve aldığımız eğitimin, hayatımda çok büyük faydasını gördüm. Her ne kadar ilk dönemler zorluklarla geçse de tek başına başarma inadım ve biraz da hırsımla bu zorlukların üstesinden geldim. İstanbul ve Balıkesir Gönen'deki tesislerimizde dünya markalarına iç giyim ihracatı yapan firmamla, 32 yıldır tekstil sektöründeyim. Biraz deli işi. Şimdi ise kendi iç giyim markamız "Bicca" ile Avrupa'da satışa başlıyoruz. Bizden sonraki jenerasyon için ısınma turlarındayız diyebilirim. Bunun yanında biraz hobi, biraz da merakla tarım sektöründeyim. Üretim yapıp, zincir marketlere dağıtımını yapıyoruz. Al-sat ticareti yapmak maalesef beni çok cezbetmiyor. Bana bir şeyi üretmek, daha doğrusu olmayan bir markayı ya da ürünü sıfırdan yaratmak keyif veriyor. Bu yüzden her zaman hayata geçirmek istediğim yeni bir fikrim vardır. Beni yaşama ve çalışmaya bağlayan da bu bence...

S.D. — Türkiye hâlâ bir tekstil ülkesidir diyebiliyor muyuz? Neyi başardık, neyi ıskaladık?

B.K. — Bu çok detaylı cevaplanması gereken bir soru ve bildiğim yerden geldi. Kısaca anlatmam gerekirse; tekstil sektörü aslında ülkemiz ve ihracatımız için katma değerli ve kazancı yüksek bir gelir alanı. Hem istihdamı artırıyoruz hem de dünyadaki tüm ülkelerle ticaret yapma şansınız oluyor. Soruya cevap olarak evet; Türkiye bir tekstil ülkesidir ama diğer taraftan bunu geliştirmek için kaynaklarımızı ve eğitim sistemimizi yeterince doğru kullanmadığımız da aşikâr. Meslek okullarına önem ve destek vermemiz gerekirken; sürekli yenisi açılan, sayısı yüzlerce olan üniversiteler hem işsizliği artırıyor hem de meslek erbabı açığını körüklüyor. Sonuç olarak kalifiye çalışan sayısı günden güne düşüyor. Kur politikası ve tüm negatif etkenler de eklendiğinde; maalesef ihracatçı sanayicilerimiz, ülkemizden ziyade iş gücü maliyetleri daha düşük ülkelere yatırım yapmaya başladı bile. Bu da sanayide iş gücü ve istihdam kaybının, daha ciddi seviyelere ulaşmasına sebep oluyor. Özetle sanayileşmeyi başarsak da mesleki eğitime gereken önemi vermeyerek; sürdürülebilirliği ıskaladığımızı söyleyebilirim.

Berk Kutengin kızı Melisa ve eşi İrem ile...

S.D. — Yoğun iş yaşamınızda hem Galatasaray hem de sektörünüzle ilgili STK faaliyetlerine yer ayırıyorsunuz. Zamanı nasıl yönetiyor, nasıl yetişıyorsunuz?

B.K. — Tekstilde zaman mevhumu yok. Ne zaman fabrikada olsanız, kimse kapınızı çalmaz ama otuz dakika uzaklaşsanız telefonunuz susmaz. Her zaman işi bir gözle de olsa takip etmek gerekir. Sivil toplum kuruluşlarında görev alarak, zihnimi dinlendiriyorum. Aldığım görevler arasında şüphesiz benim için en anlamlı olanı Galatasaraylılar Derneği Yönetim Kurulu üyeliği. En çok gurur ve onur duyduğum, başka hiçbir şeyle kıyaslanamayacak kadar değerli bir görev benim gözümde. Galatasaray'a hizmet, aslında Mektep'e karşı hiç bitmeyecek borcumu ödeme çabamın bir ifadesi. Bu çaba bana inanılmaz büyük bir huzur ve mutluluk veriyor. Ayrıca İstanbul Sanayi Odası 18. Komite üyeliğimi ve Türkiye İç Giyim Sanayicileri Derneği Yönetim Kurulu üyeliğimi de ülkemize ve sektörümüze fayda sağlamaya çalışmak ve tecrübelerimizi gelecek nesillere taşıyabilmek adına, bir fırsat olarak görüyorum.

S.D. — Denize ve tekneye olan ilginizi sizden dinlemek isteriz...

B.K. — Galatasaray ve deniz, benim için iki vazgeçilmez. Bana çocukken, "Kendini en mutlu hissettiğin anlar nedir" diye sorulsa; ilk aklıma gelen rahmetli babamın bana özel aldığı oltayla Boğaz'da balığa çıkmamız ya da 6 -7 yaşlarında yazın Çınarcık'ta Rahmetli Sina Eniştemle, iki metre bile olmayan şişme botta kürekle açılarak, balığa gitmemiz olur. Saatlerce ayağa kalkamayacağın kadar ufak bir bot ve elli metrelik naylon ipe bağlanmış, ucunda eski usul pazar filesinin içine koyulan sahilden alınmış ve dönüş yolunda ağırlık yapmasın diye denize atılan büyük taşlarla yapılan çapa... Hava patlayınca, rahmetli halamın bizi uyarmak için balkona astığı beyaz havlu ve canhıraş kürek çekerek; ceviz kabuğu misali sallanarak sahile dönmek... Yaşım 9-10 olunca yem yani midye çıkarma görevine terfi edilerek

aşlanmış deniz sevgisi... Çalışma hayatına atılınca, satın aldığım ufak sandalla devam eden deniz ve balık tutma aşkı, "Bugün kullandığın tekne, seneye kullanacağın teknenin bir metre ufağıdır" mottosuyla şu anki teknemi almama

uzanan; tuzlu suya ve denize hiç uzak olamadan geçen bir hayat ve tabii ki her fırsat bulduğumda yaptığım seyirler... Aralıksız 3-5 gün süren seyirlerin keyfi bambaşka.

S.D. — Mektebi Sultani Denizcileri nasıl doğdu? Grubun özellikle Mektepli kardeşlerimiz için hayata geçirdiği projelerden söz eder misiniz?

B.K. — Günlerden 18 Ağustos 2019. Ailemle Selimiye Marmaris'te tatil yaparken, sahil yürüyüşünde Galatasaray flamalı, birbirinden uzakta olan iki ayrı tekne gördüm. Sohbet etmeye niyetlensem de bunu yapamadım. Sonrasında iki Galatasaraylı denizciyi, birbiriyle nasıl iletişime geçirebilirim diye kendime sorduğumda; zaten kendi devremizde yıllar evvel Whatsapp'da kurduğum denizciler/balık grubunu, tüm Galatasaray Camiası geneline uyarlamamın doğru olacağını düşündüm. Başkanımız ve devre arkadaşım **Fidel Berber**'in desteğini de alınca; "Mekteb-i Sultani Denizcileri" grubu doğal olarak kuruldu. İlk üyeler olan Fidel Berber ve **Mehmet Erem** (120) ile başlayan serüven, bugün grubumuzun en büyüğü 79 devresi **Yılmaz Dağcı** Ağabey'den 156 devresine kadar deniz sevdalısı 390 Galatasaraylı denizciyle, çok güzel bir birlikteliğe dönüştü. Tabii ki Galatasaray'da denizciliğin kökeni, çok daha eskilere dayanıyor. Başta **Ali Sami Yen**, "İlk günden beri gemimin direğinden, Galatasaray bayrağını bir defa bile indirmedim" diyen **Kemal Niyazi Seyhun**, **Tevfik Şevket**, **Nihat Bekdik** namı diğer Aslan Nihat, **Yılmaz Dağcı**, **Sadun Boro**, **Yücel Köyağasıoğlu**, **Gündüz Nalbantoğlu**, **Ekrem İnözü** ve burada adını yazamadığım, Türk denizcilik tarihinde öncü olmuş tüm büyüklerimizin ve kardeşlerimizin inşa ettiği sağlam zemin üzerine kurulan bir grup Mekteb-i Sultani Denizcileri.

Asıl teşekkür ve takdiri bizlere bu zemini hazırlayan Galatasaraylıların hak ettiğini düşünüyorum. Tabii ki kurumsal kimlik, logo ve flamalar da çok önemli. Her zaman olduğu gibi tüm grafikler, Galatasaray'ın gizli kahramanlarından **Ahmet Başar** (122) imzalı. Okulumuzun dahil olmadığı, kardeşlerimizin faydalanmadığı bir işin, eksik olduğuna inanırım. Nitekim 12 Şubat 2020'de Mehmet Erem'le beraber, **Galatasaray Lisesi Denizcilik ve Yelken Kulübü** çatısı altında, Mektep'te yapmış olduğumuz ilk teori dersine, 60'a yakın liseli kardeşimiz katıldı. Sonrasında bugüne kadar lise müdürlerimizin de verdiği destekle, her çarşamba günü rehberlik dersinde 100'ü aşkın teori dersine ve 10'dan fazla "Denizde Pratik" dersine imza attık. Burada Mehmet Erem'in yıllardır yaptığı büyük fedakârlığın altını çizmeden geçemem. Bu çabaların sonucunda, geçen sene ilk mezunlarını verdiğimiz liseli kardeşlerimizin, lisedeki teori derslerine ve trofelere katılarak doğal döngüyü sağladığını görmek; bizler için büyük bir mutluluktur. 2023'te, Derneğimiz ve **Galatasaray Spor Kulübü** arasında yaptığımız protokol ile Galatasaray Spor Kulübü'nün "lisanslı sporcusu" olarak yelken yarışlarına katılan **Galatasaray Lisesi Yelken Takımı**, daha ilk yarışında dereceler aldı. Sporcularımız, yarışlarda ilk etapta 2'inciliği; 2'inci etapta 3'üncülüğü alarak bizlere büyük gurur yaşattı. Bu güzel neticeler, gelecekte alınacak daha büyük derecelerin habercisi oldu.

AYAKTAKİLER: Levent Kerman, Utku Aksoy, Berk Kutengin, Derya Saygıner, Çınar Kurra, Rahmetli Ahmet Atalık. OTURANLAR: Semih Özmen, Cüneyt Kalkan, Devrim İldiri.

S.D. — Galatasaray ve mektep tarihinde Boğaz'ın, denizin, teknenin yeri nedir? Neler aktarırsınız?

B.K. — Öncelikle tüm Sultani okurlarına, **İzzeddin Çalışlar** Ağabey'in yazdığı "Deniz ve Galatasaraylılar" kitabını kesinlikle okumalarını tavsiye ederim. Mekteb-i Sultani Denizcileri olarak amacımız, denizcilik alanında başarılarla dolu geçmişimizi, gelecek nesillere, kardeşlerimize aktarabilmek. Ali Sami Yen'in önderliğinde Kalamış kıyısında, "Beau Rivage" adlı taş yalının kulüp lokali olarak kiralaması ve kazanılan kupaların yalının salonlarındaki vitrinlere yerleştirilmesiyle; 1913'te Galatasaray'ın hem müzecilik hem de deniz tarihi başlamıştı. 1914'te seferberlik ilan edildiğinde, yabancı teknelerle el koyup Donanma Cemiyeti aracılığıyla spor kulüplerine verme kararı çıkınca; Ali Sami Yen, "İnci" ismini verecekleri bir kotrayla, birkaç fita almayı başardı. Böylelikle kürekten sonra, kulübün yelken şubesi de kuruldu. Atlantik Okyanusu'nu özel yatla geçen ilk Türk ekibinde 3 Galatasaraylı; Nihat Bekdik, **Vedat Abud** ve **Faruk Kenç** vardı. Onları, kendi imkânları ve teknesiyle dünya turu yapan ilk Türk denizci; Galatasaraylı Sadun Boro takip etti. 1947 mezunu Yılmaz Dağcı'nın Norveç'ten Türkiye'ye gelmesiyle, marina anlayışı ve denizcilik kültürü

değişti. Yücel Köyağasıoğlu'nun inşa ettiği tekneleri inceleyerek, öğrenerek büyüyüp; Gündüz Nalbantoğlu'nun denizcilik için yaptığı çalışmaları izledik. Ekrem İnöz'ün "Dünya Varmış" kitabını okurken, onunla dünyayı gezdik. Sonuç olarak, Türk denizcilik tarihini araştırdıkça, Türk denizcilik tarihine altın harflerle yazılmış başarıların çoğunda Galatasaray Lisesi mezunlarını görüyoruz. Bu yüzdendir ki Galatasaray, deniz ve Mektep birbirinden hiç ayrılmamıştır.

S.D. — Yıl içinde pek çok trofe düzenliyorsunuz; oradaki ortamı, neşeyi, kardeşliği, henüz katılmayanlara nasıl tarif edersiniz?

B.K. — Beş yılda 11 İstanbul trofesi, 5 Ege trofesi ve 163 faaliyet yaptık. Dile kolay... Her trofeye ortalama 130 kişi katılıyor. Her trofede tüm kaptanlar, Mekteb-i Sultani Denizcileri flamasını teknelerine toka ediyor. Gururla rüzgârda dalgalanmasını seyrediyoruz. Tüm tekneler birer birer iskeleye yanaşırken, herkes birbirine yardım ediyor; halatlarını bağlıyor. Her sene mutlaka toplu bir aile resmimiz var. Hepimiz bir örnek trofe tişörtlerimizi giyiyor, "Mektebim" şarkısını söylerken birbirimize sarılıyoruz; kâh neşeleniyor kâh hüzünleniyoruz. Tüm sosyal apoletleri karada bırakıp sadece 13'üncü Sınıf ünvanımızı yanıımıza alıyoruz.

Gencer Emiroğlu, Berk Kutengin, Yılmaz Dağcı, Fidel Berber, Gündüz Nalbantoğlu. Mekteb-i Sultani Denizcileri'nin en büyük üyesi; 1947 yılı mezunu Yılmaz Dağcı Ağabey'in mezuniyetinin 75. yılı kutlama buluşması.

Kadehler tokuşuyor, şarkılar söyleniyor; kahkahalara eşlik eden eşsiz bir huzur ve güven ortamında zaman geçiriyoruz. Trofede herkes birbiriyle tanışıyor; kendini kısa bir takdimle sanki 40-50 yıllık abla, ağabey, devredaş, kardeş oluyor. Tıpkı Pilavlarda yaşadığımız ya da “Şamata Gecesi”nde hissettiğimiz duygular hâkim oluyor. Derin bir saygı, sevgi ve hoşgörünün hâkim olduğu Galatasaraylı duygulara, bir de denizcilik eklenince görmeyin keyfimizi... Liseli kardeşlerimizle tanışmak da cabası. İnanılmaz zeki, saygılı ve Galatasaray ruhuyla dolular; gurur duyarsınız. Bayrağı bizden daha yükseklere taşıyacaklarına ve daha büyük faaliyetlere imza atacaklarına

tüm kalbimle inanıyorum. Eğer hayatın bu yoğun temposunda lise yıllarınıza üç günlüğüne de olsa geri dönmek ve biraz da olsa deniz havası almak isterseniz, lütfen ajandanıza not edin: **GS Trofe 2025, 12-14 Eylül 2025** tarihlerinde, **Hisarönü Körfezi**’nde... Bekleriz.

S.D. — Deniz ve tekne tutkunu Mekteplilerin, Dernek bünyesinde bir arada olması neden önemli? Siz Yönetim Kurulu üyesi olarak bu alana katkınızı nasıl değerlendiriyorsunuz?

B.K. — Galatasaraylılar Derneği kurucusu **Abdurrahman Şeref Efendi**’nin söylediği üzere, bizler için Mektep, ikinci aile. Sosyal kardeşliğimiz orada başlıyor. İkinci bir doğum gibi... O yüzden Mektep sözü benim için çok değerlidir. Benim için tek Mektep Galatasaray’dır. Mezun olduktan sonra ise Derneğimiz ana çatımız. Derneğimize tüm ünvanları kapıda bırakarak, sadece 13’üncü Sınıf olarak gireriz. Fikirlerimiz, hayat görüşlerimiz ayrışabilir ama Galatasaraylılık duygusu ve gururu hepimizde aynıdır. Mektep’e olan borcumuzun en ufak parçasını bile ödeme fırsatı geldiğinde, fayda sunmaya ve hizmet etmeye odaklanırsınız. Bu görüşle, Mektebimizin adını kullanarak yapmış olduğumuz tüm girişim ya da faaliyetlerimizin, sürdürülebilir olabilmesi için Mektep ve Dernek bünyesinde olması; her Galatasaraylının arzusu olmalı. Derneğimizin katkısı ve kanatları altında oluşan tüm komiteler ve faaliyetleri, bizlerden sonra da devam edecek ve 500 yılı aşkın bir mazisi olan

bu büyük Camiaya hizmet veren tüm Galatasaraylılarla beraber; iki kurum da her zaman ve ilelebet payidar kalacak.

S.D. — Son olarak Sultani dergimizi de soralım. Her sayıda artan kâğıt maliyetleriyle Yönetim Kurulu adına boğuşan biri olarak, bu derginin yaşaması sizce camiamız adına neden önemli?

B.K. — İtiraf etmeliyim; Sultani dergimizde yönetim kurulu üyemiz ve yayın yönetmeni, değerli kardeşim **Nurten Yalçın Erüş**’ün (125) ve 122 devresinden çok sevgili **Ahmet Başar**’ın katkısı büyük. Her ikisi de mesleki tüm donanımlarını, tam gönüllülük ilkesiyle dergimize vakfediyor. Onların çabalarıyla, son yıllarda muhteşem bir arşive sahip; gerçekten doğru konu ve konuklarla yapılan bir eser çıktı karşımıza. Galatasaraylı yazarların yazılarını, hayat hikayelerini ve her yaştan, her devreden yaşanmış hatıralarını okudukça; ne kadar değerli bir Camiaya sahip olduğumuzu tekrar tekrar görme fırsatımız oldu. Bazı yazılarla hüznümlendik, bazılarıyla gülümsedik, bazılarıyla düşündük. Ama en önemlisi, tüm yazılardaki ortak Galatasaraylılık ruhunu ve sevgisini okuyucularımızla paylaştık ve paylaşmaya devam edeceğiz. Kâğıt, matbaa işleri masraflı ama Sultani artık aldığı reklamlarla kendi maliyetini karşılayan bir yapıya kavuştu. Derneğimiz bütçesine negatif herhangi bir etkisi yok. Camiamızda bu kadar büyük ilgi uyandıran bir yayının olması, kardeşlerimize bu kadar kıymetli bir yazılı miras ve arşiv bırakabilmek; her şeyden değerli... Bunu da başardığımızı düşünüyorum.

Türkiye'nin en köklü eğitim kurumundan yetişen
Galatasaraylıların yanındayız!

— 1905 —
GSYİAD

GALATASARAYLI YÖNETİCİ VE İŞ İNSANLARI DERNEĞİ

İstanbul ve Balık

Eylül ayı gelince deniz hareketlenir, İstanbul'da sofralar şenlenir. Şairlerin dizeleri, masaların mezeleri, en güzel İstanbul hikayelerinde yüzyıllardır başrolde balık vardır. Nazım Hikmet'in yaldızlı kuyruğundan tutup, bir salkım üzüm gibi yemeye heveslendiği uskumru dolması da Ahmet Rasim'in bir ufak rakıyı yanında devirmeye hevesli olduğu kofana yanağı da bizdendir. **Ared Pontioğlu**, kapsamlı bir kaynak taraması ve artık müdavimi olduğumuz üslubuyla Sultani'nin bu sayısına İstanbul ve Balık üzerine yazdı.

İstanbul denince akla ilk gelenlerden biri herhalde balıktır. Çünkü İstanbul, içinden deniz geçen bir şehir. Böyle bir şehirde zengin bir balık ve balıkçılık kültürünün oluşmamış olması düşünülemez. Hem de çok zengin bir kültür.

Deniz balıkları, göçmen balıklar ve yerli balıklar olmak üzere ikiye ayrılır: Yerli balıklar belli bir bölgede devamlı bulunan balıklardır. Göçmen balıklarsa mevsimlerine göre yer değiştirir. Mesela lüfer, palamut ve iki muhteşem balık, kılıç ve orkinos böyle göçmen balıklardır. İstanbul'un balıkçılık bakımından özel bir konumu var. Bu balıklar yazın Karadeniz'de, kışın Marmara'da olur. Çanakkale Boğazı'ndan dışarı pek çıkmaz bu

balıklar. Ve bu balıkların kışın güneye, yazın kuzeye geçmek için kullandıkları tek yol Boğaz'dır.

Palamut ve ton balığı, İstanbul'un kent olarak Konstantinopolis'ten de önceki ilk atası olan Bizantion için en önemli gelir kaynaklarındandı. Bu balıklar şehir için o kadar kıymetliydi ki, İstanbul'a ilk yerleşen topluluk olan ve Kadıköy'ü mesken tutan Megralılar, şehrin sembolü olarak palamutu seçmiş, üzerinde palamut kabartması olan sikkeler 300 yıl tedavülde kalmıştı. Palamutların en çok yakalandığı yer, Altın Boynuz adı verilen Haliç'ti. Coğrafyanın babası Strabon, Haliç koylarına giren balıkların, sürülerin kalabalığında sıkışıp, elle bile avlanabilir hale geldiğini anlatır. Yazar ve filozof Gaius Plinius Secundus Maior (Büyük ya da Yaşlı Plinius), Haliç'in Altın Boynuz diye adlandırılmasının nedeninin Khalkedon (Kadıköy) yakınlarındaki beyaz bir dip kayasından korkup Haliç'e yönelen palamutların parlayan pullarının bütün denizi altın rengine boyaması olduğunu söyler.

Plinius'tan ve Strabon'dan yüzyıllar sonra, Eremya Çelebi Kömürçüyan, *"İstanbul Tarihi, 17. Asırda İstanbul"* kitabında, *"Şehrin dokuzuncu kapısına balık pazarı denir. [...] Galata'da birçok balıkçı dükkanları mevcut ise de her türlü balık buraya getirildikten sonra satışa çıkar. Yüz cins kadar olan balıkların adları Türkçe ve Rumcadır. Rengârenk balıklar tablaya serildiğinde, bahar mevsimindeki bir çiçek bahçesini andırır"* diye yazmıştır.

Kasımpaşa'yı anlatırken de, *"İleride Yahudi evleri ve onların iki tarafında 'oda'lar görülür. Bu evler sahildedir ve altlarında dükkanlar vardır. Burada misafirler için balık pişirilir ve onlara turşu, kurutulmuş mersin ve morina balıkları ikram edilir. Yahudi kasapları ve 'Misket Arakı'nın (Rakımın) satıldığı*

koltuklar da oradadır" der. Anlaşılan o ki günümüzün boğaz lokantalarının benzerleri eskiden Haliç kıyısında yer almış.

Yine 1910-1917 yıllarında İstanbul Balıkhanesi Müdürlüğü yapmış Karekin Deveciyan mevsimine göre günde 80 cins balığın İstanbul Balık Hali'ne girdiğini anlatıyor. Deveciyan yazdığı *"Türkiye'de Balık ve Balıkçılık"* kitabında 1912 senesinde İstanbul'da avlanan lüfer miktarının 380 bin kilo olduğunu söylüyor. Bugün avlanan ise bu rakamın nerdeyse 5'te biri kadar...

Boğaz'dan geçişte ilk gelenler palamutlardır. Aşağı yukarı ekim ayı başında geçerler. Hatta *"kestane palamutu"* ve *"çingene palamutu"* dediğimiz ufakları, eylülde ve bazen ağustosun sonlarında bile geçmeye başlar. Palamutun küçüğüne kestane palamutu denir. İki yüz elli gram civarındadır. Sonra çingene palamutu, sonra palamut, sonra *"torik"* gelir. Toriğin de büyükleri vardır, büyüğüne *"sivri"* denir, daha büyüğüne *"altıparmak"* denir, en büyüğüne de *"piçota"* denir. Piçotanın çifti, aşağı yukarı on beş kilo gelir. Yani yedi buçuk kiloluk bir balık...

"Amia (palamut), güzün yakalanır; Nasıl istersen öyle pişir, rezil edemezsin bu balığı; Doğrusunu istersen, Bizantion'da çıkar en iyisi..."

Gelalı (Sirakuzalı) Arcestratus, M.Ö. 350 yılında, *"amia"* olarak adlandırılan palamuttan böyle bahsediyor.

Torik eskiden bol miktarda gelirmiş. Karekin Efendi Deveciyan'ın ifadesiyle, 1911 yılında 3 milyon 200 bin çift, yani altı milyon küsur, torik gelmiş balıkhaneye. İstanbul'un nüfusunun bir milyon olduğunu düşünürseniz, o zamanlarda, adam başına altı tane... Türkiye'yi doyuracak neredeyse...

Karaköy İstanbul, Ekim 2024. Fotoğraf: Utku Yonarsoy (122)

Bizanslı şair Theodoros Prodromos ise konuya farklı yaklaşır: "Okumayı yazmayı lanetliyorum, Bir zanaat öğrenip usta olaydım; Dolabım ekmek, şarap, lakerda, çiroz, uskumru, Palamut yemekleriyle taşacaktı daima... Oysa bugün fareler cirit atıyor dolapta."

Palamut, İstanbul'un en çok çıkan büyük balıklarından olsa da gurme Levon Bağış için pek fazla bir şey ifade etmez.

Üstelik palamutu sevmemek konusunda yalnızca değildir. Artun Ünsal, Çengelköylü Suphi Özbilen'in ağzından şöyle anlatır palamutu: "Palamut hamal balıktır. Bir sefer farz, ikincisi sünnet, üçüncüsü ise dostun hatırına yenir..."

Levon Bağış, palamutu sadece tezgâhta gördüğünde "lüferin habercisi" olduğu için sevinir. Onun sevmiyor olması palamutun önemini tabii ki azaltmıyor ama palamutu hemen pişirip

yememesinin başka, çok önemli bir nedeni daha var. Palamut öyle rüyalara girecek bir balık değilken, bir mucize eseri önce torik olur, sonra da şanslıysa "lakerda"... Velhasıl, palamut büyüsün torik olsun, torik de usta ellerde lakerda olsun diye yaratılmıştır. Palamuttan pilaki, turşu, hatta eskilerin "tütün balığı" dediği, kurutulmuş hali gibi onlarca meze yapılabilir ama hiçbiri lakerdanın yerini tutmaz.

İşi bilenler "Bu mevsimde tutuları torikten lakerda olmaz" derler. Lakerda olması için kasım ayına kadar bekleyip, balığın iyice yağlanmış olanını kullanmak gerekirmiş...

Lakerda denince herkesin aklına meyhane, özellikle Rum meyhanesi gelse de aslında bu lezzet bombasının kökeni epey uzaklarda. Bizler, İspanyol Yahudilerinin palamutun irisinden yaptıkları lakerdayla, 500 sene önce bu coğrafyaya Malaga'dan göçmeleriyle tanışmışız. Lakerdanın,

İspanyolca'da "istenince olan şey" ya da "sevgili" anlamına gelen "la querida" kelimesinden geldiği iddia edilir.

Lakerdayı biraz suyla tuzundan arındırıp, eser miktarda zeytinyağıyla ve kırmızı soğan halkası üzerinde servis edebilirsiniz. Lakerdanın yanına "tarama" ve "çiroz" epey yakışır. Hele bir de çivi gibi bir Sauvignon Blanc ya da buz gibi rakıyla servis ederseniz, daha ne olsun?...

İstanbul'da tutulan en lezzetli balıklardan biri de "uskumru" olup Karadeniz ve Marmara Denizi'nde bolca bulunan bir türdü. Ancak, 1970'li yıllardan itibaren aşırı avlanma ve çevresel değişiklikler nedeniyle uskumru popülasyonunda ciddi bir azalma yaşandı.

Uskumru balığı, eylül ve ekim aylarında Boğaz'dan geçerek Marmara'ya göç etmek için torikle beraber gelirdi. Fakat torik, uskumrunun büyük düşmanı olduğu

için uskumru, torik geçsin diye beklerdi. Torik Marmara'ya intikal ettikten sonra, uskumru arkasından gelir ve kış burada geçirip yumurtlardı. Mart ile haziran aylarında da Karadeniz'e dönerdi.

Karadeniz'e dönerken avlanan uskumruların içleri iyice temizlenip, 10-12 saat tuzda bekletildikten sonra iplere dizilip açık havada kurutularak çiroz yapılırdı.

Özellikle şubat aylarında uskumru yağlı olurdu. Mangal kömürüyle ızgara yaptığınız zaman yağları kömürün üzerine damlar, ateşi tekrar harlandırır, nefis bir şey olurdu. Uskumru dolması da meşhurdur.

İstanbul Ermenileri'nde bol bol ve olmazsa olmaz yemeklerin başında balık gelir. Bunun nedeni aslında coğrafidir. İstanbul'un balık ihtiyacını karşılayan en önemli balıkçı köyü Kumkapı; bir Ermeni mahallesidir. Ermeniler'in İstanbul'da ilk yerleştikleri bu yer hakkındaki bilgileri Ara Güler'in "Kumkapı Balıkçıları" kitabında görürüz. Kitapta, İstanbul'un son Ermeni balıkçı reisleri, Dacat Reis, Husig Reis, Kevork Reis; büyük balık teknelerine yardımcı olan goygoycular, ağ onaran merametçi kadınlar, sahil yolunun yapılmasıyla ortadan kalkan balıkçı semti Acemdağ, gözlerimizin önüne serilir...

Ustalık isteyen uskumru dolmasını Ermeni vatandaşlarımız özellikle çok güzel yapardı. Balığın kılıcı ve iç eti ustalıkla çıkartılıp, bol soğan ve baharatlı bir iç ile beraber tekrar balığın içine doldurulup; sonradan pişirilen bir balık dolmasıdır bu ağzımıza layık dolma. Balığı parçalamadan içini çıkarmak ise epey zordur. Unutulmuş olmasının sebebi ise ustalık istemesinden değil, uskumrunun neslinin tükenmiş olmasındandır.

Osmanlı devrinde Ramazan ayında meyhaneler kapatılırdı. Meyhaneçiler, bayram arifesinde gedikli müşterilerinin evlerine, midye ve uskumru dolmaları gönderirlerdi. Buna "unutma beni dolması" denir ve böylece müdavimler nazikçe yeniden davet edilmiş olurdu.

Ahmet Haşim'le ilgili bir uskumru dolması hikâyesi de vardır. Bir gün Ahmet Haşim, nişanlısının evine yemeğe davet ediliyor. Evin hanımefendisi uskumru dolması

yapıyor. Bir gurme olan Ahmet Haşim, ağzının tadını biliyor. Müstakbel kayıvalidesini bu nefis dolması için iltifatlara boğuyor. Kadıncağız, iltifatlardan çok etkilenmiş olmalı ki iki uskumru dolmasını paketleyip, gizlice Haşim'in paltosunun cebine koyuyor. Vapurla dönerken Ahmet Haşim, elini paltosunun cebine atıp uskumru dolmasını görünce; fena halde öfkeleniyor, uskumru dolmasını denize atıyor ve nişandan vazgeçiyor.

Nâzım Hikmet, hapishanede yazdığı "Memleketimden İnsan Manzaraları" kitabında, Kurtuluş Savaşı'nın ortasında İstanbullu Şoför Ahmet'e hatırlatır uskumru dolmasını: "Hani, uskumru dolmasına da bayılırım pek;

*Yaldızlı kuyruğundan tutup,
bir salkım üzüm gibi yersin"*

Günümüzde balıkçı tablalarında gördüğümüz ve uskumru diye satılan balıklar, genellikle Marmara'da yakalanan "kolyoz" dur. Kolyozla uskumru, birbirine benzemekle beraber; uskumrunun rengi daha mavi, kolyozunki ise koyu yeşildir. Uskumrunun gözleri küçük, kolyozunkiler ise iridir.

Lezzet açısından, uskumrudan bir sıra önde olan ise dünyanın belki en lezzetli balığı "lüfer"dir. Amerikalılar ona "blue fish" derler. Ama Amerika'da yediğiniz, bizim lüferle hiçbir alakası yoktur.

1915 yılında yayımlanan "Türkiye'de Balık ve Balıkçılık" kitabında Karekin Devociyan da "Lüfer İzmir, Selanik körfezlerinde, Suriye kıyılarında hatta İskenderiye kıyılarında bile görülür ama

İstanbul'da yakalananın tadı hiçbirisi ile kıyas kabul etmez" der.

Boğaz'dan geçişte, uskumrudan sonra, kasım ayı civarında lüfer akını başlar. O da palamut gibi çeşit çeşittir. En küçüğüne "söğüt yaprağı" denir, o pek bilinmez. Sonra irileştikçe sırasıyla "çinakop", "sarıkanat", "lüfer" olur. En büyüklerine, yani bir kilodan ağır olanlarına da "kofana" denir. Onlar geldikten sonra zaten sezon biter. Yazın dönüşte, aksi yöne yani Kuzeye, Karadeniz'e giderken; hem balık yasağından dolayı hem de çok yağsız olduğu için balık yakalanmaz.

Bizim Boğaz lüferi inanılmaz derecede güzel, lezzetli, balıkçıların tabiriyle en "haysiyetli" balıktır. Haysiyeti diğer balıklara yemeden evvel yapılan buğulama, kızartma usullerine, çeşitli ot ve baharat, domates gibi ilave lezzet unsurları katılmasına gerek olmamasıdır. Lüferi, hiçbir şey ilave etmeden, güzel bir mangalda, mangal kömürüyle ızgara yaparak yerseniz, lezzetine hayran kalırsınız. Tadı öyle çıkar. Hatta şöyle bir hikayesi vardır:

Ahmet Rasim, lüfer alıp eve gönderir ve dairede evde kendisini bekleyen lüferin hayaliyle akşamı zor eder. Fakat eve geldiğinde bakar ki aşçı onu palamut gibi doğrayıp tava yapmış. Tabii ki küplere binmiş en çok da aşçının lüferi palamut zannetmesine kızmış. Zira üstada göre, "Balıkları tanımayan, özellikle lüferi tanımayan; İstanbullu sayılmaz." Eski İstanbullular zaten "balık" derken lüferi kasteder, öbür balıkları isimleriyle anarlar.

Lüferin her parçası özellikle yanakları çok güzeldir. Dönemin padişahı II. Abdülhamit de kofananın yanağına çok meraklıdır. Hizmetkarları, belki 20-25 kofananın yanağını bir tabağa koyarak padişaha sunarlar; o da keyifle yermiş. Mesela Ahmet Rasim, "Kofananın iki yanağıyla, bir ufak rakı içerim" diyor.

Ahmet Rasim'in mezarı, Heybeliada Mezarlığı'ndadır. İstanbul'un en güzel mezarlıklarından birinde, Büyükkada'ya bakan tatlı bir eğimin başında yatar Ahmet Rasim ve çok sevdiği Marmara'ya bakar. Ömrünün bir bölümünü balık peşinde koşarak geçirmiş biri için ne şahane bir manzara!...

Fark edildiği üzere, adalı amatör balıkçı, gurme ve yazar Ahmet Rasim,

Galata Köprüsü İstanbul. Fotoğraf: Cem Türkmen - istock

lüferi bütün balıklardan ayrı tutmuştur. Şöyle anlatır:

“Vay lüfer vay!” diye koca balık pazarını inin inin inilen balıkçılar meğer ateş püskürdüklerinden bağıryorlarmış. Lüfer sözünü duyup da bir parça olsun dönüp bakmayacak İstanbullu farz edemem. O kurnaz lüfer, etinin ne kadar tatlı olduğunu bildiği için tutulurken ettiği naz, sonra yaptığı kurnazlık; avcısını fevkalâde tahriş eylediğinden, insanın çığ çığ yiyeceği gelir...”

Ahmet Rasim, lüferin yenme şeklini de şöyle betimlemiştir:

“Evvela başından bir dişlersin... Enselerini emer, yanaklarını sömürür, yakasında yalanır, sırtının dikenini sıyrır; biraz zeytinyağı, limon, maydanozu sırtından devirir, kabak açar, löp etlerini iki parmağının arasına sığdırır; ekmeğin toplu tarafıyla da salçasına bandıkça, yallak ettik mi... Aman Allah! Fakat mübarek şıra da ister...”

O vakitler akşam Boğaz'da lüfer avına çıkanlar, şiirler okur; ses ve saz sanatkarları bu âlemlere eşlik edermiş. Ahmet Hamdi Tanpınar, bir akşam vapurla bir yakadan diğerine geçerken tesadüf edip, ihtişamından çok etkilenererek “lüfer bayramı” dediği bu dönemi, “Huzur” romanında şöyle anlatır:

“Nuran, kayık ışıklarının siyah, mor kadifelerle mahpus elmaslar gibi parıldadığı sulara, biraz ötede bir yeni balıkçı kümesiyle kırılmak üzere onların bittiği yerde başlayan o şeffaf karanlığa; vapur dalgalarından, küçük çalkantılardan, bu aydınlık yüzlü gölgenin bin türlü akisle size doğru yükselişine, sizi alıp götürecekmış gibi

etrafı sarmasına; velhasıl döşemeleri çok cilalı, renkli ve ışıklı bir sarayda yalnız akisten, parıltıdan, ışık sarsıntılarından ibaret; onların küçük nağmeden, musiki cümlelerinden büyük ve müstakil varyasyonlara kadar yükselişinden bir dünyada yaşıyormuş hissini veren bu lüfer gecelerine, çocukluğundan beri bayılırdı...”

Eski İstanbullular, lüfer avlamayı başlı başına bir zevk haline getirmişler. Mesela Hidiv İsmail Paşa'nın buradaki kapı kethüdası Abraham Paşa, balık tutmaya çok meraklıdır. Soğuk moğuk dinlemeyip sandalda mangal yakarak bir taraftan balık zokaları hazırlar bir tarfatan balık tutarmış. Lüfer ufak balık şeklindeki zokayla tutulur. Normal vatandaşın zokası kurşundan olup, parlaması için üzerine cıva sürerler. Ama Abraham Paşa zokalarını gümüşten yaptırmıştır.

Sultan Abdülaziz'in de tebdil-i kıyafet lüfer avına çıktığı bilinir. Bu avların birinde, Recaizade Mahmud Ekrem'in babası Recai Bey'in kayığına yaklaşan Abdülaziz, balık tutamadığı için zaten gergin olan Mahmud Ekrem'i, “Vuruyor mu, vuruyor mu?” diye kızdırmış. Recai Bey, hem karanlıktan hem de padişahın tebdil-i kıyafetinden kendisini çıkartmayarak Sultan ile yaverine, “Çember sakalından utan, yanındaki gevezeyi ne susturmazsın” diye cevabı yapıştırmış. Ertesi gün, yaver bir tepsi lüferle Recai Bey'in evine gitmiş ve “Dün padişahımız latife yaptı, dün tutamamışsınız, bunları kabul edin” demiş. Recai Bey'in “Çember

sakalından utan” dediği kişinin Padişah olduğunu idrak ettiği o an ne hissettiğini bilmiyoruz ama tepsideki lüferler onu muhtemelen biraz teskin etmiştir.

Denizlerimizin kıymetli balığı ve belki pahalı olduğu için en sevilen balığı “kalkan”dır. Paskalya yortusu, cuma akşamından pazartesiye kadar süren ve kutlanacağı hafta “kutsal hafta” olarak bilinen dini ve geleneksel bir süreçtir. Hristiyanlar için Paskalya'da balık yeme âdeti olduğundan ve Paskalya tam da kalkan balığının en lezzetli zamanlarına denk geldiğinden bayramda bu balığı tüketmek, bazıları için değişmez bir alışkanlıktır. Şayet para biriktirip, güzel bir kalkan balığına denk gelinmişse onu şöyle gövdeli, yağlı bir beyaz şarapla tüketmek tavsiye edilir.

Bitirirken İstanbul'da artık görülmeyen “orkinosları” da yad edelim. Karekin Deveciyan, Arnavutköy'de sürü halinde giden orkinos balıklarının sahilden zıpkınla nasıl avlanacağını anlatıyor. Yani sahilde dururken, önünüzden sürü halinde orkinos geçiyor. Zıpkını atınca elbet birine denk geliyor, yakalıyorsunuz. Zıpkının ucuna bağlı olan iple balığı yorup, kenara çekerek alıyorsunuz. Böyle bir şeyi hayal etmek bile kolay değil. Artık zaten orkinos da Karadeniz'de yaşamıyor...

İşin özü şu ki üç tarafı denizlerle çevrili ülkemiz, denizin kıymetini bilmedi. İnsanımız deniz ürünlerine alışmadı. Denizin kirlenmesi, trolleme, müsilaç derken türler tükendi. Kalanının da tadı bozuldu çünkü deniz ürünlerine lezzet veren, içinde bulundukları faunanın sağlığı ve balıkların neyle beslendiğidir... Özellikle Marmara ve Karadeniz artık çok sağlıksız. Lakerda da çiroz da İstanbul folklorunun ve kültürünün öğeleridir. Şimdi lakerdayı, çirozu bilmeyenler, hiç görmeyenler, tatmayanlar var. Maalesef balık, kültürüyle beraber kayboldu. Üzülmek mi lazım, bu kadar nüfusa göre normal gelişme olarak mı değerlendirmek mi lazım, o ayrı bir konu...

Kaynaklar:

- Araştırmacı, yazar, çevirmen Erol Üyepazarcı ile yapılan röportajlar;
- Degüstatör, yazar, gurme Levon Bağış'ın yazıları;
- “Türkiye'de Balık ve Balıkçılık” Karekin Deveciyan.

“Mektep’teki her adımım bana terapi gibi geliyor”

Cemiyet yönetimi olarak, gururlu bir uğurlama yaşadık geçtiğimiz aylarda. Yönetim Kurulumuzun en genç üyesi, 149 devresinden **Mehmet Ali Tanrıkulu** kardeşimizin yaşamında önemli bir sayfa açıldı. Galatasaray Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Özel Hukuk Yüksek Lisansı’nın ardından ikinci yüksek lisans için bu kez Oxford’un yolunu tutan Mehmet Ali Tanrıkulu, bir süre Dernekle ilgili sorumluluklarını uzaktan yürütecek. Galatasaray Üniversitesi Hukuk Fakültesi’nin en sevilen araştırma görevlilerinden, milletlerarası özel hukuk uzmanı olan Mehmet Ali Tanrıkulu, Oxford’da yeniden öğrenci olmanın hakkını veredursun, biz de bir hakkı teslim ediyor ve kendine has nezaketi, engin bilgisi ve her an, yanı başımızdaki güzel enerjisini şimdiden özlediğimizi itiraf ediyoruz. Mehmet Ali Tanrıkulu ile hem hukuk kariyerini hem de genç yaşta Cemiyet’te üstlendiği sorumlulukları konuştuk.

Öğrenciliğe Kabul Töreni Oxford Üniversitesi, 2024.

SULTANİ DERGİ — Sonda soracağımızı baştan soralım, Oxford’da hayat nasıl gidiyor?

MEHMET ALİ TANRIKULU —

Mesleğimin belki de en güzel ve bazen de en çileli yanlarından biri, uzunca bir süre öğrenci kalacak olmam. Ancak Oxford’daki ikinci yüksek lisans deneyimimi farklı kılan, burada mesleki kimliğimden sıyrılarak sadece öğrenci olarak bulunuyor olmam. İstanbul’a kıyasla oldukça küçük bir şehir, bir o kadar da kompakt. Neredeyse tamamen öğrenciler için tasarlanmış bir şehir. Tam zamanlı öğrenci hayatına, üstelik bu kadar yoğun bir programda dönmüş olmak, epey stresli ve zaman zaman kaygı verici. Ancak dünyanın farklı yerlerinden gelen, oldukça başarılı ve iddialı hukukçularla bir arada olmak; birlikte zaman geçirmek, çalışmak, tartışmak; yalnızca akademik değil, aynı zamanda sosyal paylaşımlarda

bulunmak oldukça keyifli ve öğretici. Geldiğim ilk günden bu yana fark ettiğim şey ise programın tüm yoğunluğuna rağmen, hayatın burada İstanbul’a kıyasla çok daha yavaş akıyor olması. Dürüst olmak gerekirse, İstanbul’un hızından bir süreliğine uzaklaşmak iyi geldi bana. Ancak ne yalan söyleyeyim, tüm çilekeşine rağmen İstanbul’u özlememek de elde değil.

S.D. — Şimdi başa dönelim. Galatasaray Lisesi yıllarına. Nasıl bir öğrenciydiniz? Ders dışı faaliyetlerde oldukça aktif olduğunuzu biliyoruz...

M.A.T. — Dürüst olmak gerekirse, akademik anlamda ortalama veya ortalamanın biraz üstü bir öğrenciydim lise yıllarında. Hiçbir zaman aksatmadım derslerimi ama derslerde en iyisi olmak için ne çok çabaladım ne de en iyisi oldum. Enerjimi daha ziyade lise yıllarıma kadar biraz daha zayıf kalan sosyal becerilerimi geliştirmeye adadım. Bu bağlamda, eminim ki her birimizin hemfikir olacağı

bir nokta; Lisemizin akademik eğitim veren bir kurumdan çok daha fazlası olması. Yanlış anlaşılacak da istemem, çok kıymetli öğretmenlerimden gerek dersler esnasında gerekse de dersler dışında çok fazla şey öğrendim. Sınav senesini hariç tutarsak, belki çok ders çalışmadım ama her zaman iyi bir dinleyici oldum ve dinleyerek öğrendim.

Hazırlıktayken Lisemizin tiyatro kulübüne katıldım. Bunun yanında münazara, sinema kulüplerinde ve kültür sanat festivali organizasyonu, okul korosu gibi daha birçok faaliyette aktif görev aldım. 11.sınıfa geldiğimdeyse, arkadaşlarımla destekleriyle Okul Öğrenci Meclisi Başkanlığı görevini üstlendim. Tüm bu faaliyetler esnasında üst devrelerden abla ağabeylerimle, devre arkadaşlarımla ve alt devrelerden kardeşlerimle çok keyifli ve başarılı işlere imza attık. İçinde bulunduğum her ekip çalışması, gerçekleştirdiğimiz paylaşımlar, üstlendiğim her sorumluluk, beni biraz daha geliştirdi ve hayata hazırladı. Bu manada Mektep'te geçirdiğim yıllar hayatımı ve karakterimi şekillendiren yıllar oldu diyebilirim.

Ancak her şeyden önemlisi, her birimiz çok büyük bir ailenin birer üyesi hâline geldik. Yılların eskitemeyeceği, aksine güçlendireceği dostlukları lisedeyken kazandım. Yıllar önce ailesinden ayrılmaktan, farklı bir şehirde yatılı olarak okumaktan çekinen ve çok büyük soru işaretleriyle Galatasaray Lisesi'nin kapısından giren 13 yaşındaki "Mali"yle konuşma şansım olsaydı; herhalde ona derdim ki doğru yoldasın ve her ne yapıyorsan aynı şekilde yapmaya devam et.

S.D. — Hukuk ve adalet kavramlarının çok tartışıldığı zamanlardan geçiyoruz. Bir akademisyen olarak neden hukuk seçtim dediğiniz anlar oluyor mu? Geriye dönüp baktığınızda ne düşünüyorsunuz?

M.A.T. — Hiç olmadı desem, herhâlde yalan söylemiş olurum. Elbette mesleğimi, seçtiğim alanı sorguladığım ve "acaba" dediğim anlar oldu. Özellikle belirttiğiniz gibi alanınız "hukuk" olduğunda, haberleri okuduğunuz veya sosyal

149 devresi Beyoğlu'nda bir gece sonrası, 2018 - ÖN SIRA: Damla Fidan, Başak Dadaş - ARKA SIRA: Mehmet Ali Tanrıku, Yiğit Elmicioğlu, Berkay Kılıç, Didem Kaya, Esin Akkoca, Bestegül Özşarik, Arda Namleği, Rabia Maşaoğlu, Deniz Enfiyeci.

hayata karıştığınız her anda, bu sorgulamaların diğer alanlara kıyasla daha yoğun olması da oldukça muhtemel.

Ancak yaşadığımız zorluklar, içinde bulunduğumuz çürümüşlük deneyimlediğimiz, derin hukuksuzluk ve adaletsizlikler "İyi ki hukuk okumuşum" ve "İyi ki akademisyenim" de dedirtiyor bana son zamanlarda. Hukuk eğitiminden sonra kürsünün diğer tarafına geçtiğimden gerek yeni yetişen hukukçuların gerekse hâli hazırda mesleğini icra eden çok değerli büyüklerimin emekleri ve çabalarıyla tüm bu zorlukların üstesinden gelebileceğimizi ve aydın yarınları hep birlikte inşa edebileceğimizi çok daha yakından görme fırsatını yakaladım. Geleceğin hukukçularının yetişmesinde biraz olsun katkıda bulunabilme imkânını bana sunduğu için de kendim için çok doğru bir meslek seçimi yaptığuma inanıyorum. Dolayısıyla geriye dönüp baktığımda büyük bir samimiyetle iyi ki hukuk okumuşum ve iyi ki akademisyen olmayı tercih etmişim diyorum.

S.D. — Okul bittikten sonra da daima Mektepli kardeşlerimizle iç içeydiniz,

hala da öylesiniz. Okuldan içeri her adım attığınızda ne hissediyorsunuz?

M.A.T. — Belki artık öğrencisi değilim ama Lisemizle bağım mezun olduktan sonra da hiç kopmadı. İyi ki de öyle oldu! Ne mutlu ki bana 13. Sınıfa geçtikten hemen sonra, üniversite eğitiminin ilk senesinde çok kıymetli Fidel Ağabeyim ve ekibiyle tanıştım. "Sınırsız Galatasaray" mottosuyla çıktıkları yolda, kurdukları çeşitli komitelerde görev alma fırsatını yakaladım. Bu kapsamda da mezuniyetim sonrasında da Mektep'le ve Mektepli kardeşlerimizle bağlantıyı sürdürme şansına sahip oldum. Gerek Dernekteki görevim nedeniyle gerekse Mektep'teki öğretmenlerimi ve Mektep'i ziyaret etmek için Lise kapısından adımımı içeri attığım her anda açıkçası kendimi yuvama dönmüş gibi hissediyorum. Taşlı yolun sonuna geldiğimde tüm ihtişamı ve sıcaklığıyla beni karşılayan Mektebin koridorlarında dolaşmak, kantinden bir çay alıp arka bahçede soluklanmak, çocukluğuma şahit olmuş öğretmenlerimi görmek ve bir zamanlar arkadaşlarımla dertleştiğimiz pervazlarda bizlerin yerini alan kardeşlerimle selamlaşmak benim için adeta bir terapi gibi.

SOLDA: 2016, Profilo AVM Liselerarası Tiyatro Şenliği Ödül Töreni. ÖN SIRA: Salih Kılıç (150)-Merve Vatansever (150) ORTA SIRA: Doğa Özkan (151)-Bilge İyiboğurt (152)-Bestegül Özşarık (149)-Ceyda Ömür (149)-Miray Yılmaz (149)-Mehmet Ali Tanrikulu (149). ARKA SIRA: Sabri Yiğit (151)-Senanur Akman (152)-İrem Özmen (151)-Özlem Özden (151)-Feyza Çalışkan (151). **SAĞDA:** 2024 Eylül, GSÜ Yüksek Lisans Tez Savunması: Prof. Dr. Sibel Özel, Mehmet Ali Tanrikulu (149), Prof. Dr. Hatice Özdemir Kocasakal, Prof. Dr. Ziya Akıncı.

S.D. — Dernek yönetiminde üstelik de iki dönemdir devam eden YK üyeliğiniz var, derneğin en genç YK üyesisiniz. Üstlendiğiniz sorumluluklardan ve projelerden bahsedebilir misiniz?

M.A.T. — Daha önce belirttiğim üzere, YK üyeliğimden önce de Fidel Ağabey ve ekibinin kurduğu komitelerde görev aldım. Özellikle Kariyer ve Sürekli Eğitim Komitesi ve Mentorluk Komitesinde çeşitli sorumluluklar üstlenerek Mektebe olan gönül borcumu bir nebze de olsa ödemeye çalıştım. 2021 yılı itibarıyla Fidel Ağabey'in nazik daveti üzerine Yönetim Kurulu'nda görev alma onuruna sahip oldum. Bu kapsamda da en temel sorumluluğum Derneğimizin Lisemizle ve Mektepli kardeşlerimizle iletişimini ve bağlantısını ve Derneğimizin çatısı altında kurulan komitelerimizin koordinasyonunu sağlamak oldu. Bu görevlerim çerçevesinde çeşitli söyleşiler, buluşmalar ve kardeşlerimizin de bizlerle olduğu etkinliklerin planlamasında ve organizasyonunda sorumluluk üstlendim. Keza kardeşlerimizin ve lisemizin bizlere iletmiş olduğu ihtiyaçlarını Yönetim Kurulumuzun gündemine sunmaya ve imkanlarımız çerçevesinde kardeşlerimize destek olmaya gayret ettim.

S.D. — Çok yakın bir zamana kadar da yoğun bir tempoyla öğretim görevlisi olarak çalışıyordunuz. Bir yandan da Dernekteki sorumluluklarınız...

Dengelemek, yetişebilmek için gününüzü nasıl planlıyorsunuz?

M.A.T. — Sanırım bu soruya çok net bir cevabım veya başka bir deyişle paylaşabilecek bir formülüm yok. Yalnızca şu kadarını söyleyebilirim ki bir işi gönülden yaptığınızda bir şekilde yetişiyorsunuz sorumluluklarınıza. Ne mutlu bana ki hem Dernek'te aldığım görevleri hem de çok severek seçtiğim ve icra ettiğim mesleğimin gerekliliklerini gönülden yerine getiriyorum. Elbette yetişemediğim ve yorulduğum anlar da olmuyor değil. Gerek dernekte gerekse de üniversitemde oldukça özverili, anlayışlı ve çok değerli insanlarla birlikte çalışıyorum. Zorlandığım, yetişemediğimi hissettiğim anlarda da bu değerli insanların uzattıkları yardım eliyle toparlanıyorum ve daha da güçlü bir şekilde yoluma devam ediyorum.

S.D. — Oxford sonrası için hedefleriniz nedir?

M.A.T. — Oxford'daki sınıf arkadaşlarımla aksine açıkçası benim önümüzdeki yıl ne yapacağım çok net diyebilirim. Buradaki yüksek lisansımı da tamamladıktan sonra çok sevdiğim üniversitemde doktora çalışmalarına ve akademik kariyerime devam edeceğim. Bu bağlamda en büyük hedefim, akademik kariyerim boyunca bir yandan hukuk uygulamasına ve öğretisine katkıda bulunan eserler

kaleme alabilmek ve bir yandan da derslerine girerek tanışma fırsatını bulduğum öğrencilerin hayatlarına bir nebze de olsa dokunabilmek.

S.D. — Son olarak, sizi sahnede keyifle izleyip dinleyenler adına soralım: Alternatif meslek olarak sunuculuğu düşünür müsünüz?

M.A.T. — Dürüst olmak gerekirse, Lise yıllarımda tiyatro kulübüne katıldığımdan beri sahnede olmayı çok seviyorum. Dernek faaliyetlerimiz kapsamında da birçok etkinlikte, üstelik benim için çok özel olan Tefvik Fikret Salonu'nda sunucu olarak sahnede yer alma şansını yakaladım. Keza üniversitemizde de farklı törenlerde yine sunuculuk görevini üstlendim. Oldukça amatör olarak ancak gönülden gerçekleştirdiğim bu görevlerde gerçekten çok keyif aldım. Ne mutlu bana ki, dinleyenler ve izleyenler de nazik övgülerini esirgemediler benden. Mesleğimi çok sevdiğim için yerine alternatif bir meslek düşünmem pek olası değil ancak mesleğimle birlikte yapabildiğim sürece, bu kadar keyif aldığım bir işi yapma fırsatını yakalayabilmek de oldukça heyecan verici olur diye düşünüyorum.

Yükseleni Prestij. Yeni Škoda Superb

Š K O D A

www.skoda.com.tr

Škoda Superb için ortalama yakıt tüketimi 5,3 - 7,8 litre/100 km,
CO₂ salımı 120 -179 g/km değerleri aralığındadır.

XüceAUTO

KARABATAK

Karabatak Dergisi 15 Nisan 1972 tarihli ilk ve son sayısının kapağı. Çizim: Selçuk Kulaksız / Kapak Arkasındaki Not: Kapak karikatürü Ali Erdengiz'in orjinal bir fikri üzerine çizilmiştir.

Batıya Açılan Pencerenin Kırık Camlı Çerçevesi: “Karabatak Dergisi”

“Galatasaray
Liselilerin kalemi
de mizahı
da güçlüdür” desek,
kimsenin itirazı olmaz.
Bu yıl 50. mezuniyet yılını
kutlayan 106 devresinden,
kalemi de mizahı da
güçlü Ağabeyimiz **Moris
Yaşa**, bizi 1971 yılına
9-E sınıfına götürüyor ve
öğrencilerin hazırlayıp
bastığı tek özel sayı, okul
yönetimi tarafından el
konulan “*Karabatak
Dergisi*”nin hikâyesini
anlatıyor. Sultani olarak,
basımından yarım asır
sonra, imhası unutulmuş
nüshaları gün yüzüne
çıkan Karabatak
Dergisi’nin takdimine
vesile olmaktan
mutluyuz.

Dergi nasıl doğdu?

Galatasaray Lisesi’nin 1970-71 ders yılında 39 öğrencili 9-E sınıfı, ders yılının başlamasıyla birlikte söz birliği etmişcesine artık liseli olmanın gururuyla hayatın tadını çıkarmaya, lisenin Beyoğlu’ndaki fevkalade elverişli lokasyonundan faydalanmak suretiyle dersleri asmaya ve 15 yaşında genç olmanın keyfini özgürce yaşamaya karar verir.

İlk yarı bitmeden çoğunluğun dersleri abandone etmesi neticesinde 39 kişilik sınıftan 27 kişi direkt sınıfta kalır. Galatasaray Lisesi tarihinde az rastlanır özellikte sınıfın bu başarı(!) öyküsünü kayda geçirmek amacıyla sınıfın yazar ve çizerleri olarak, “*Karabatak*” adını verdiğimiz tek özel sayılı bir dergi çıkarmaya karar veririz.

Derginin hazırlanmasında **Selçuk Kulaksız**’ın rahmetli babasının, Karaköy’de bir iş hanındaki ofisi karargâh olarak kullanıldı. İş bölümü yapılarak çeşitli anı ve anekdotlar sınıf arkadaşlarına sipariş edildi. Selçuk Kulaksız bütün karikatürleri çizdi. **Osman Erkekli, Ömer Camcıoğlu** ve ben **Moris Yaşa**, dergi mizanpajı için birlikte yoğun bir şekilde çalıştık ve 1972 yılında Karabatak ilk ve son kez yayımlanmış oldu.

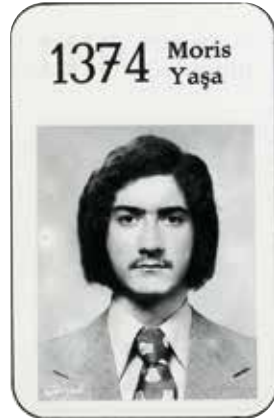

Dergiye ne oldu?

Dergimizin yayımlanması ile okul idaresinde öngördüğümüz gibi büyük bir infial oldu. Özellikle hocalarımızla ilgili paylaşılan anekdotlar ve Çiçek Pasajı ziyaretlerimizle ilgili kaleme aldıklarımız, kesinlikle hoş görülmedi. Dergimiz Baş Muavin **Ferruhzat Turaç** tarafından toplatıldı ve bize de imha edildiği bildirildi.

Derginin bu toplatılma olayından kurtarılan az sayıda nüshası dışında, pratikte Karabatak battığı yerde gömülü kaldı. Ta ki Galatasaray Müzesi’nin arşiv çalışmaları sırasında basımından 50 yıl sonra, o dönem toplatılan 70-80 kadar nüshasının imha edilmediği ortaya çıkana kadar...

9-E gerçekten müthiş bir sınıftı, bu konuda kim ne söylese azdır. Bu özel sınıfı anlatan Karabatak Dergisi’nin hayata geçirilmesinde emek veren, artık aramızda olmayan 8 arkadaşımız dahil, bütün 9-E sınıfı mensuplarına 50 yıl sonra buradan teşekkür etmeyi bir borç bilirim.

106 devresi

“Türkiye’nin yaşlı-taşralı-erkek karakteri değişecek”

Galatasaray Üniversitesi Sosyoloji Bölümü Öğretim Üyesi Prof. Dr. Ali Ergur (117), Cemiyet Akademi’de Galatasaraylılar Derneği’nin farklı devrelerden, farklı mesleklerden üyelerine küreselleşmeyi anlattı. Derinlikli bilgisi ve etkileyici üslubuyla ekonomi, toplum ve sanat penceresinden geçmişe, bugüne ve yarına dair zihin açıcı bir içerik sundu. “Küreselleşmeyi Anlamak” başlıklı eğitimin ardından; Mektep yıllarından başlayarak yaşamına yön veren adımları, anlayışları kendisinden dinlemek istedik. Sorularımıza verdiği yanıtlar, toplumun içinde bulunduğu ortama dair düşündürücü notlar içerse de şu tespitleri içimize su serpti: “Gençlerin ve özellikle kadınların, toplumun her kesiminde hızla hem kişilik bağımsızlığı hem meslekî beceri anlamında yükseldiğini görüyorum. Kadınların erkek mesleklerinde alan kazanmaları, toplum hayatına daha fazla nüfuz etmeleri Türkiye’nin bu ataerkil, otoriter, mizojin, yaşlı-taşralı-erkek karakterini değiştirecektir.”

SULTANİ DERGİ — Sizi yakından tanımak isteriz. Galatasaray Lisesi yıllarınıza dönelim... Nasıl bir öğrenciydiniz, okul yıllarınızı nasıl anımsıyorsunuz?

ALİ ERGUR — Benim kuşağım, ortaöğretim yıllarını 12 Eylül 1980 darbesi ve sonrasında oluşan baskı rejimi içinde yaşadı. Seksenlerin ikinci yarısında ise dünyadaki neoliberal akımın uzantısı olan bir hükümet ve onun piyasacı politikalarının devreye sokulduğu bir dönemi yaşadık. Böylece ilk bakışta birbirinin zıddı gibi görünen ama aslında biri diğerinin önkoşulu olan iki farklı politik-kültürel ortamda toplumsallaştık. Lise, tarihin her döneminde olduğu gibi, ülkenin politik ortamından doğrudan etkilenmiştir. Bu nedenle, benim kuşağım hem düşünsel hem politik anlamda epeyce savrulmuştur. Ben, lisede başından beri edebiyat-sosyal bilim

yönelimli bir öğrenci oldum. Fen derslerine saygı duymakla birlikte, muhtemelen yeterince ilgim olmadığı için o alanda yeterince başarılı bir öğrenci olamadım. Bunun yanı sıra edebiyat, şiir benim için o dönemde yalnızca bir düşünsel gelişim yolu değildi; seksenlerin ilk yarısının otoriter, ikinci yarısının liberal, her ikisinin de kültürel yüzeyselleşmeyi hızlandıran karakterine bir direnme biçimi olarak değerlendirilebilir. Edebiyata belli bir merakı olan az sayıda okul arkadaşımın kol etkinliği ya da sohbet kapsamında alış-verişlerim oldu. Galatasaray Lisesi’nin belli bir zayıflama aşamasına girdiği o dönemde bile kültür hayatı hep canlı kalmıştır. Nitekim liseyi yüzyıllar ötesine taşıyan özelliklerin başında, onun bir kültür ortamı hatta okulu özelliği arz etmesi gelir. Birçok dünya çapında üne kavuşmuş, Türkiye’nin yüz akı sanatçı, meslek eğitimlerinin temelini Galatasaray Lisesi’nde almıştır. Sanatçı olmasa,

hayatta başka mesleklere yönelse bile, birçok öğrencinin karakter yapılanmasında ve düşünsel birikiminde lisenin bu kültür ortamı belirleyici bir rol oynamıştır; benim için de öyle oldu. Ancak asıl büyük kültürel kazanımımın onuncu sınıftan itibaren tiyatro kolunda çeşitli roller almak olduğunu rahatlıkla ifade edebilirim. Onuncu sınıftayken 1982-1983 öğretim yılında, çok garip sansür uygulamalarıyla mücadele ederek, **Aykut Altın**'ın (115) yönettiği "*Bir Türk Tiyatro Tarihi Denemesi*" adlı oyunda birkaç küçük rol aldım. Sahneye o zaman adım attım; sahne deneyimi, akademik hayatımda bana çok yardımcı oldu. Ders verirken ve bilimsel toplantılarda konuşma yaparken, lise (ve daha sonra üniversite) tiyatro deneyimimden çok yararlandım. Kırk-elli çift genç gözün beni izlediği ders sahnesine her çıktığımda eğer kendime güvenle konuma hâkim konuşuyorsam, bunun temelinde 1983'ün 1 Mayıs akşamı Fatih Şehir Tiyatrosu'nun sahnesine dizlerim titreyerek "*Hacivat*" rolünde çıkmış olmamın katkısı vardır. Sahneye karşı köşeden giren "*Karagöz*"üm **Levent Ünsal** (116) kardeşimi de bu vesileyle hep hüznü anarım. Daha sonraki yıllarda, daha ziyade ortaokul topluluğunu çalıştırmada ve oyun müzikleri bestelemeye mütevazı görevler üstlendim. Ortaokul topluluğunun 1984'te oynadığı, Sevgili **Arzu Bigat**'ın (115) sahnelediği "*Küçük Prens*" oyunuyla Jüri Özel Ödülü aldık. Son sınıftayken, devre arkadaşım **Bahadır Kaleağası**'yla (...)birlikte yine ortaokul topluluğunu çalıştırdık. André Maurois'ın "*Şişkolarla Sıskalar*" öyküsünü, Ülkü Tamer'in nefis Türkçe çevirisi üzerinden sahneye uyarladık; yine oyunun müziklerini besteledim. Bütün bu etkinlikler, beni hem düşünsel kimliğim hem meslekî donanımım açısından besledi. Karakterimin bir kısmı aile kültürümle oluştuysa, önemli bir kısmını Galatasaray Lisesi'ne borçluyum.

S.D. — Mektep sonrası sosyolojiyi seçtiniz. Sosyoloji eğitiminin bugünkü Ali Ergür'a kakısı ne oldu?

A.E. — Üniversitede lisans düzeyinde kamu yönetimi eğitimi aldım. Birinci yıl sosyoloji dersimiz vardı. Daha o derste, meslek tercihimin sosyoloji olduğunu fark ettim. Ondan sonraki yönelimim kararlı bir şekilde sosyoloji oldu. Sosyoloji birikim ve anlayışım, esas itibarıyla Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde oldu. Yolum istisnai bir entelektüel olan Prof. Dr. Hasan Ünal Nalbantoğlu ile kesişti; hayatım değişti. Sosyolojik düşünme ve yöntemi ODTÜ'de edindim. Galatasaray'dan sonraki ikinci yuvam ODTÜ'dür. Sosyoloji, kuşkusuz kuramlar ve kavramlarla örülü bir düşünme biçimi olarak değerlendirilebilir. Ancak diğer yandan sosyoloji, toplumsal gerçekliği araştırma pratiği olmadan tanımlanamaz. O nedenle

1985 Galatasaray Eğitim Vakfı Balosu; 117 devresi The Marmara Otel'i'nin balo salonunun kulisinde Eurovision Şarkı Yarışması birincisi Johnny Logan ile..

sosyoloji yalnızca soyut tasavvurlar, toplum hakkında kurulan hayaller, yüzeysel gözlemlerle ortaya atılan spekülâtif büyük iddialar değildir. Araştırma emeği sarf etmeden bu tür spekülâtif beyanlarla yetinen, kıymeti kendinden menkul kişilere de "*sosyolog*" denmez. Ben sosyoloji kariyerim boyunca kuramsal donanımla, araştırma emeğini dengelemeye çalıştım. Bu yaklaşım, yalnızca bilimsel çalışmalarımı değil, genel anlamda hayat karşılarındaki duruşumu da önemli ölçüde şekillendirdi.

S.D. — Cemiyet Akademide dolu dolu bir eğitim programını tamamladınız. Öncelikle neler hissettiniz, öğrencilerinizin, üyelerimizin ilgisinden memnun muydunuz?

A.E. — Cemiyet'in böyle bir girişimde bulunması, bence çok olumlu bir gelişme olarak değerlendirilmelidir. Değerli Başkanımız **Fidel Berber**'in birçok alanda olduğu gibi öncü ve yenilikçi, özellikle kültür etkinliklerine ağırlık veren yaklaşımı, bu girişimde çok etkili oldu. İlgili bir grupla dört haftalık bir serüvene atıldık. Dilim döndüğünce, konuyla ilgili ama uzmanlık bilgisine sahip olmayan bir gruba, küreselleşme olgusunun temel kavramlarını aktarmaya çalıştım. Öncelikle derslere devam eden her yaştan değerli Galatasaraylı kardeşim, abla ve ağabeyimin ilgisi, benim için büyük bir heyecan kaynağı oldu. Galatasaray Üniversitesi'ndeki öğrencilerimle ders yaparken de benzer bir heyecan hissediyorum. Ama kendi yuvamda bunu yapmak, tamamen gönüllü olarak gelen insanlarla düşünsel bir yolculuğa çıkmak; özel bir heyecan ve gurur kaynağı oldu. Katılan bütün Galatasaraylılara yürekten teşekkür ederim.

**cemiyet
akademi**

10 C sınıfı, 1982-1983

S.D. — Siz çok farklı konuları, başlıkları derinlemesine inceleyen, titiz bir akademisyen olarak tanınıyorsunuz. Akademik olarak üzerinde çalışmaktan, anlatmaktan, yazmaktan en çok heyecan duyduğunuz konular neler?

A.E. — Akademik hayatım boyunca farklı konularla ilgilendim. Onbeş civarında saha araştırması yaptım. Sosyolojiyi her zaman, araştırma emeği cinsinden anladım ve uyguladım. İlgilendiğim konular, birbirlerine kavramsal olarak bağlıydı. Temelinde küreselleşme olgusu, onun gerisinde enformasyon teknolojisi beni her zaman çok ilgilendirdi. Son yıllarda tıp teknolojisi ve ona bağlı ortaya çıkan yeni toplumsallaşma biçimlerini, yeni değerleri, piyasacı politikaların sağlık alanını nasıl dramatik bir şekilde etkilediğini keşfetmek, beni en heyecanlandıran konuların başında geliyor. Ayrıca müziğin sosyolojik boyutunu tartışmak, benim için her zaman heyecan kaynağı olmuştur.

S.D. — “Küreselleşmeyi Anlamak” konusunu, 4 hafta gibi bir sürede çok çarpıcı bir içerikle katılımcılarla paylaştınız. Küreselleşmeyi anlamak, bugünün dünyasında neden önemli?

A.E. — İçinde yaşadığımız dünya küreselleşme süreci tarafından belirlendi. Küreselleşme, ayrı bir yerde duran özgül bir olgu değildir; yaşadığımız gerçekliğin kendisidir. Küreselleşme kavramı, her ideolojik konuma göre farklı şekilde tanımlanabilmektedir. Kimileri

kapitalizmin bir oyunu, kimileri özgürlük kaynağı, kimileri kültürlerarası diyalog vb. şeklinde, bazen dar bazen geniş anlamda küreselleşme olgusunu tanımlamaktadır. Oysa küreselleşme, çok boyutlu; zıtlıkların bir arada bulunuşuyla karakterize olan; bizim sevip-sevmememize bağlı olmadan yaşadığımız gerçekliğin zeminini oluşturan, genel tarihsel bir süreçtir. Hangi ideolojik konumdan bakarsak bakalım, klişeler ve indirgeyici fikir kırıntıları ya da politik sâikler yerine, sosyolojik derinlikte bakmamız gereken bir olgudur. Sosyolojik bakış ise öncelikle çok boyutlu, etkileşimleri ve bağlantıları dikkate alan, duygu ve önyargıların ötesinde olgusal boyuta odaklanan soğukkanlı bir yaklaşımı gerektirir. Türkiye’de indirgeyici, tek nedene bağlayan, ağırlıklı olarak ideolojik bir koşullamaya dayalı açıklamaları seviyoruz. Ancak böyle bir yaklaşım, bize olguların yalnızca bir boyutunu gösterir. Üstelik küreselleşme gibi karmaşık ve kapsamlı bir olguyu anlamak için onun bütün bileşenlerini bir arada ve sosyolojik bir yöntemle anlamaya çalışmak gerekir. Zira küreselleşmeyi anlamak, bugün karşılaştığımız bütün ekonomik, toplumsal ve kültürel olguları anlamamız için bir anahtar niteliği taşır.

S.D. — Bir diğer ilgi alanınız müzik... Yazılarınız, kitaplarınız, projeleriniz var. Bu alandaki çalışmalarınızdan bahsedebilir misiniz? Bize bir Cumhuriyet marşı hediye ettiniz geçen yıl...

A.E. — Müzikle küçük yaşlardan itibaren sürekli bir ilişkim oldu. Bu ilişki, önceleri müziğin eğitimi ve kısmen icrası, sonra da sosyolojisi üzerine düşünmek şeklinde gelişti. İlkokul yıllarında İstanbul Belediye Konservatuari’nda keman, ortaokul ve lise yıllarında özel piyano eğitimi aldım. Üniversite yıllarında ise Çağdaş Müzik Merkezi’nde bizzat **Timur Selçuk** (...) tarafından verilen armoni derslerine devam ettim. Lise ve üniversite yıllarında tiyatro müzikleri besteledim. Doktora sonrasında ise müzik üzerine yazmaya başladım. Müziğe sosyolojik bir bakış geliştirmeye çalıştım. Farklı mecralarda farklı türde müzik yazıları yayımladım. Hayalet Gemi, Andante, Opus dergilerinde müzik denemeleri yazdım. Ben kendimi ne müzik yazarı ne müzikolog olarak tanımlayabilirim; haddim değil. Ben müziğe sosyolojik bir olgu olarak bakmaya çalışan bir sosyal bilimciyim. Sanattan Yansımalar sanat portalında 2014’ten beri düzenli olarak yazıyorum. “*Sesin İzi*” başlıklı köşemde, her ayın 1’inde yeni bir müzik yazısı yayımlıyorum. Birçok denememin gerisinde Galatasaray Lisesi 117 devresinden arkadaşlarımla tartışma, talep ve soruları vardır. Diğer yandan müzik alanında akademik nitelikte ulusal ve uluslararası makaleler ya da kitap bölümleri de yayımladım. Bu tür akademik yayınlarda birçok kez müzikolog dostlarımla iş birliği yaptım. Birçok alan için bu söz konusu ama müzik konusunda disiplinlerarası yaklaşımın gerekli ve verimli olduğunu gördüm. Galatasaray Üniversitesi’nde sosyoloji lisans programında müzik sosyolojisi dersleri verdim. İstanbul Teknik Üniversitesi Türk Müziği Konservatuari’nda, “Müzikoloji ve Müzik Teorisi Doktora Programı” kapsamında 2007’den beri “Müziğin Toplumbilimsel Bileşenleri” başlıklı bir ders veriyorum. Kuramsal sosyoloji derslerimde de müzik dinleterek dönem özelliklerini öğrencilere hissettirmeyi tercih ediyorum. Cumhuriyet’in yüzüncü yılında bildiğiniz gibi birçok marş bestelendi. Değerli müzik insanı, besteci Ali Mahmut Aba’nın teklifiyle, eşim Göksel Altınışık Ergur’la birlikte bir Cumhuriyet marşı için söz yazdık; Mahmut Aba da buna çok güzel, akılda kalıcı bir müzik besteledi. Özellikle sık kullanılan basmakalıp sözlerden,

hamâsetten ve şekilcilikten kaçınarak, kapsayıcı ancak Cumhuriyet'in temel değerleri ya da ruhuna değen temaları vurgulamaya çalıştık. Eserin belli bir tanınırlığı da oldu. Bu da bizi mutlu etti.

S.D. — Tarihsel süreçte, sosyologların toplumların gelişimine katkısını nasıl değerlendirirsiniz? Örneğin bugünkü toplumsal sorunlarımızın çözümünde sosyoloji biliminden yeterince yararlanıldığını düşünüyor musunuz?

A.E. — Türkiye'de uzun yıllar boyunca, toplumsal sorunların salt mühendislik anlayışıyla çözülebileceğine kuvvetle inanıldı. Politik kararların gerisinde hep bu mühendislik rasyonalitesi oldu. Belki 1990'ların sonlarından bu yana, toplumsal sorunlara çözüm bulunması için sosyoloji biliminin çözümlemelerinden yararlanmak gerektiği fikri gelişmeye başladı. Ancak hâlâ sosyolojinin karar alma süreçlerinde yeterince ağırlık kazanmadığı kanısındayım. Eskiden politikacılar sosyolojiye hiç değer vermez, meseleleri de mühendislik denklemi gibi çözmeye çalışırlarken, bugün "bu konuyu sosyologlar incelemeli" gibi cümleler kurabiliyor. Ancak bu yeterli olmuyor zira sosyolojinin bilimsel ölçütlerle analiz ettiği olgu ya da sorunlara, karar alıcılar fevkalâde popülist sâiklerle bakabiliyor. Sonuçta ortaya çıkan çözümler, sosyolojik bakışın önerdiklerinden ziyade güncel politikanın pragmatik sığlığının gerektirdikleri oluyor. Yine de sosyoloji bilimine belli bir güvenin oluşmaya başladığını ifade edebiliriz. Diğer yandan konvansiyonel ve sosyal medya mecralarında boy gösteren,

her konuda görüş beyan eden bazı gösteri şahsiyetleri de ya sosyoloji düşmanlığı yapıyor ya da daha da kötüsü sahte-sosyoloji üretiyor. Özellikle bu sonuncular, aslında herkesin akıl edebileceği, herhangi bir araştırma emeği içermeyen, ancak süslü sözlerle servis edilmiş bazı büyük iddialarla kitleleri etkileyebiliyor. İzleyicilerin önemli bir kısmı da sosyolojinin, bu mesnetsiz, kanıtsız, verisiz serbest uçuşların ürünü olan büyük laflar üretmek olduğunu sanıyor. Sosyolojik bakış toplumsal sorunların anlaşılması için kuşkusuz gereklidir. Ancak diğer bilimlerde olduğu gibi araştırma emeğiyle iyi kurulmuş bir düşünsel donanımı birleştiren bilgiyi üretmek şartıyla... Bir de son zamanlarda pek moda olan bir başka durum söz konusu: Yine her konuda konuşabilme yeteneğiyle mücehhez televizyon yorumcuları, sürekli olarak cümle içinde "sosyoloji", "sosyolojik" sözcüklerini kullanıyor. Aslında "sosyal" demek istiyorlar ancak daha havalı olduğunu düşündüklerinden olsa gerek, olur olmaz "sosyoloji" kavramını telaffuz ediyorlar. Kavramın sık telaffuz ediliyor olması da bilimin kendisine değer verildiği anlamına gelmiyor. Bu konuda da bir not düşmek isterim. Dünyadaki durum bizden biraz farklı; sosyolojik araştırma ve bilgi, özellikle sanayileşme sürecinde birçok ülkede ciddi bir işlevsellik kazanmıştır. Türkiye'de sosyolojinin değer kazanması, politikacıların tutum değiştirmesi kadar bizatihi sosyal bilimcilerin kendi disiplinlerine gereken saygıyı ve özeni göstermelerıyla mümkün olacaktır.

S.D. — Son olarak; toplumda artan şiddet ve suç vakaları, intiharlar, yüksek boşanma oranları, işsizlik, eğitim sisteminden erken kopuşlar... Ne olacak bu toplumun hali?

A.E. — Bu elbette çok derin ve uzun tartışılması gereken bir konu ve tek bir nedene indirgenemez. Ancak tüm bu olumsuz gelişmelerin gerisinde, öncelikle kırk yıldır uygulanan, Türkiye'de özellikle 2000'li yıllardan itibaren ivme kazanan piyasacı kamu politikalarının büyük payı vardır. Neoliberalizm, toplumu bir muharebe alanı; insanı, kendinden başka güvenebileceği hiçbir dayanağı olmayan bir varlık olarak tasavvur etti. Bu doğrultuda, devlet politikalarından duygusal hayata kadar uzanan geniş bir yelpazede insan; benzerleriyle bir sınıf dayanışması içinde değil, acımasız bir rekabet düzeninde karşılaşır. En temel kamu işlevlerinin (eğitim, sağlık, savunma) özelleştirilmesinin, stratejik tesislerin satılmasının, ülkenin bir sessiz istilaya açılmasının, kötü tarım politikalarının, tek ölçütü rant üretmek olan kentleşme anlayışının; böyle karmaşık, çatışmalı, sorunlu bir toplumsal ortama yol açmaması beklenemezdi. Her tür kamusal düzenleyici mekanizma tasfiye, sosyal devlet uygulamaları terk, ortak kavramlar, kurumlar ve değerler tahrip edilince; herkes kendi çözümünü bulmaya ve en vahimi, kendi adaletini sağlamaya yönelir. Düzenleyici ve denetleyici değerler geçersizleşir. Yaşamakta olduğumuz trajik durum, böyle bir vahşi kapitalizm analizi ve buna yön veren emperyalist politikalar dikkate alınmadan anlaşılabilir. Kalkınma, salt kurumların niteliğine ve piyasanın erdemlerine bağlanamaz. Ben, bütün bu olumsuz tablo içinde bile Türkiye'nin bir çıkış yolu bulmasında umudumu koruyorum. Bu da soyut ve dayanaksız bir duygusal tutum değildir. Gençlerin ve özellikle kadınların, toplumun her kesiminde hızla, hem kişilik bağımsızlığı hem meslekî beceri anlamında yükseldiğini görüyorum. Kadınların erkek mesleklerinde alan kazanmaları, toplum hayatına daha fazla nüfuz etmeleri; Türkiye'nin bu ataerkil, otoriter, mizojin, yaşlı-taşralı-erkek karakterini değiştirecektir.

Cemiyet Akademi’de Ders Zili Küreselleşmeyi Anlamak İçin Çaldı

Derneğimizin, Galatasaray Üniversitesi Sürekli Eğitim Merkezi iş birliği ile düzenlediği Cemiyet Akademi’nin “Küreselleşmeyi Anlama” başlıklı semineri için 112’den 1552’ye kadar farklı devrelerden ‘talebe’ aynı heyecan ve istekle bir araya geldi. Prof. Ali Ergur’un derin bilgisi, Mektep’ten sonraki yuvamızda öğrenci olmayı seçenlerin ilgisi ve merakıyla birleşince, dört haftalık eğitim, “keşke hiç bitmese” denilen eşsiz bir tecrübeye dönüştü. Geçtiğimiz günlerde katılım belgelerini büyük bir gururla alan üyelerimizin kapısını çaldık ve Cemiyet Akademi tecrübelerini bir de onlardan dinledik...

“Mülkiye’deki derslerin keyfini ve ayrıcalığını hissettim”

FATİH İLKUS (112)

Derneğimizin, Üniversitemizin Sürekli Eğitim Merkezi ile iş birliği sonucunda oluşan Cemiyet Akademisi’nin ilk öğrencileri olmanın ayrıcalığını ve mutluluğunu yaşadık. Bu başarılı projeye emeği geçen tüm kardeşlerimi kutluyorum. “Küreselleşmeyi Anlamak” dersinde Prof. Dr. Ali Ergur Kardeşimizin özgün içeriği ve mükemmel anlatımı, bana

1980’li yılların başlarında Mülkiye’deki Mümtaz Soysal ve İlber Ortaylı hocalarımı dinlerken aldığım keyfi ve ayrıcalığı anımsattı. Bu eğitim programlarının devam edeceğini ve isteyen tüm kardeşlerimizin de bu şansa sahip olacağını bilmekten mutluluk duyuyorum. Yeni eğitimlerde yine kardeşlerimle birlikte olmayı diliyorum.

“Beni öğrencilik yıllarıma götürdü”

ÇİĞDEM ALBAYRAK (113)

Cemiyet Akademisi’nin “Küreselleşmeyi Anlamak” başlığı altında katıldığım program, beni hiç kopamayacağım öğrencilik günlerime geri götürdü. Prof. Dr. Ali Ergur Hocamızın son derece donanımlı ve ayrıca keyifli anlatımıyla yeni bilgiler edinmiş olmak çok güzeldi. Bitmeyecek 13. Sınıf öğrencisi olmaktan çok ama çok mutluyum. Sultani aracılığıyla değerli hocamıza ve bu projenin hayata geçirilmesine vesile olan Cemiyetimiz yönetimine, çok teşekkür ediyorum. Cemiyet yuvamız... Bu eğitimin burada olması ayrıca değerli ve anlamlı. Yeni dersleri heyecanla bekliyoruz.

“Hiçbir semineri kaçırmak istemiyorum”

BİLGE ERKUT (113)

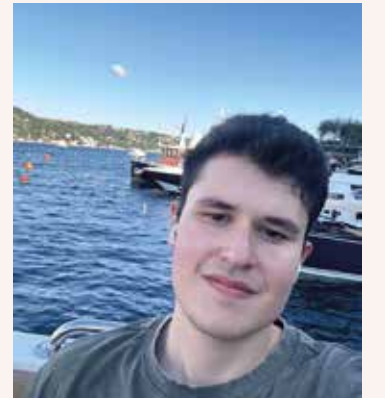
Sevgili Hocam Prof. Dr. Ali Ergur’un seminerine aslında kızımın katılabileceğini düşünerek kayıt yaptırmıştım ama saatler onun için uygun olmayınca ben katıldım. İyi ki de ben katıldım, iyi ki... Harika bir dönem geçirdim, öğrencilik günlerime döndüm resmen. Ali Hocamız nefis anlatımıyla bizi aldı götürdü. Bundan sonra vereceği hiçbir semineri kaçırmak istemiyorum. Yuvamızda, bizlere böyle fırsatlar tanındığı için çok şanslıyız. Heyecanla devamını bekliyorum.

“Ali Ergur Hocamızla entelektüel bir yolculuğa çıktık”

FATİH EREN ALKAYA (155)

“Küreselleşmeyi Anlamak” eğitiminde halihazırda yaşadığımız, bildiğimiz gerçekleri sosyolojik bir bakış açısıyla ele alan Prof. Dr. Ali Ergur Hocamız ile ufak çaplı bir entelektüel yolculuğa çıktığımızı söyleyebilirim. Bu eğitimde toplumların tarihsel süreçte geçirdiği değişimlerden, ekonomik sistemlerin nasıl evrildiğinden, sanayi kapitalizminden finans kapitalizmine dönüşen süreç dahil olmak üzere birçok farklı konsept, teori ve konuya değindik. Küreselleşen dünyada toplum dinamiklerini ve bireyin yerini irdelemek, benim için kişisel anlamda oldukça faydalı oldu diyebilirim. Bu tarz, birebir etkileşime açık, odaklı eğitimlerin Cemiyet’in ileriki dönemlerinde artarak devam etmesini temenni ediyorum.

“Hem katılımcı olmaktan hem emek verenlerden biri olmaktan gurur duyuyorum”

NURTEN YALÇIN ERÜS (125)

Cemiyet Akademisi'nin “Küreselleşmeyi Anlamak” programı anons edilir edilmez, başvurumu yaptım. Yüksek lisansın üzerinden neredeyse çeyrek asır geçtikten sonra yeniden sınıfa girmek, üstelik de ablalarım, abilerim ve kardeşlerimle aynı sınıfta ders dinlemek oldukça farklı, bir o kadar da keyifli bir deneyim oldu. Sevgili Prof. Dr. Ali Ergür Hoca; dinlemeyi çok sevdiğim, yayınlarını ve yazılarını takip ettiğim, camiada üstlendiğim görevler vesilesiyle zaman zaman kimi toplantılarda dinleme fırsatı bulduğum bir büyüğüm. Derinlikli bilgisi kadar kavramları ifade ediş tarzı, soru sorma ve sorulara yanıt verme şekliyle her zaman ayrıştığını düşündüğüm

Ali Ağabey'den; küreselleşmeyi dinlemek, sınıf arkadaşlarımdan değerlendirmelerinden öğrenmek, notlar almak, sorular sormak benim için hazine değerindeydi. Küreselleşme kavramı etrafında bildiğimi düşündüğüm bazı konuları pek de bilmediğimi fark etmek bir kazanımdı. Bilmediğim bazı soruların zaten yanıtının olmadığını öğrenmek ise içime su serpti. Sonuç olarak, ben bu dersi de sınıf arkadaşlarımla da hocamı da çok sevdim. Doğrusu hem katılımcı olmaktan hem de Cemiyet Yönetim Kurulu Üyesi olarak Cemiyet Akademisi'ne emek verenlerden biri olmaktan gurur duyuyorum.

“Fikir alışverişleriyle birbirimizi besledik”

ASIM GÖK (155)

“Küreselleşmeyi Anlamak” programı, bana bir eğitimden çok daha fazlasını sundu. Ufkumu genişleten, insanlık tarihini ve hayatı daha derinlemesine anlamamı sağlayan bir yolculuktu. Bununla birlikte, Galatasaray Ailesi'nin sıcak bir parçası olduğumu hissetmek ve bağlarımızı tazelemek için eşsiz bir fırsattı. Üniversite çağındaki biz gençler ile deneyimlerini içtenlikle paylaşan değerli abi ve ablalarımızın bir araya geldiği bu samimi ortamda, fikir alışverişleriyle birbirimizi besledik. Kendi bakış açılarımızı onların tecrübeleriyle harmanlayarak hem hayatı hem de

küreselleşme kavramını çok daha derin bir şekilde anlamaya çalıştık. Prof. Dr. Ali Ergür Hocamızın sıcak, akıcı ve detaylı anlatımları sayesinde konulara yepyeni açılardan bakma imkânı bulduk. İnsanlık tarihinin başlangıcından günümüze kadar küreselleşmenin etkileri üzerine yapılan tartışmalar, bizim için sadece akademik bir kazanım değil; aynı zamanda kişisel olarak da çok kıymetli bir deneyim oldu. Bu gibi anlamlı etkinliklerin Cemiyet çatısı altında devam etmesi ve daha fazla katılımı büyümesi en büyük dileğim.

Yılda 1.9 milyondan fazla kişi yeni işini Kariyer.net ile buluyor!

Kurulduğumuz günden bugüne kadar **1 milyona** yakın işverene çözüm ortağı ve milyonlarca adaya umut olduk. Her yıl **150 milyondan** fazla iş başvurusuna aracılık edip Kariyer.net ve platformlarının doğrudan ve dolaylı etkisiyle bir yılda yaklaşık **4.7 milyon** kişinin yeni işine yerleşmesine yardımcı olduk!

İnsan Kaynakları alanını dönüştüren teknolojilerimiz ile ülkemizde istihdama katkı sağlamak için hem genç hem umut doluyuz!

25 yıldır işimiz gücümüz iş bulmak!

»İŞİN OLSUN | techcareer.net | WeBrand | WeHire | PeopleBox | COENSIO | interview.co

0 (216) 468 76 00

musterihizmetleri@kariyer.net

f i l y x /kariyer.net

*Politika Analiz Laboratuvarı (2024), Kariyer.net Ekonomik Etki Analizi

Mehmet İnsan Tunay'ın Ardından...

Mekteb-i Sultani yalnız öğrencileriyle değil, hocalarıyla da bir yıldızlar geçididir desek, kimsenin itirazı olmaz... Her 24 Kasım geldiğinde, Cemiyetimizde düzenlediğimiz Öğretmenler Günü'ne özel gecede, bunu çok yakından hissederiz. Aramızdan ayrılan her hocamızın haberi Mektep koridorlarında, sınıflarda yaşanan onlarca hatırayı bu kez hüznle, yeniden yaşatır bize.

İstanbul'un Bizans dönemi sanat ve arkeolojisi alanında önde gelen uzmanları arasında yer alan, Mektep'in Sanat Tarihi Hocası Mehmet İnsan Tunay, nam-ı diğer İhsan Hoca'ya 2023'ün son günlerinde veda ettik.

Hoca'nın sanat tarihinde, arkeolojide, rehberlik dünyasında iz bırakan varlığı daima yaşayacak...

Memhet İnsan Tunay'ın Galatasaray Lisesi'ndeki öğrencilik macerası maalesef daha başlamadan bitecekti. Kayıt olduğu gün çekilen foto ise o hikayenin hatırası olarak aile arşivinde duruyor.

İnsan Abi

Zuhuratbaba'daki en yakın komşularımız bitişiğimizdeki ahşap evde, Rezan Hanım'ların alt katında oturan Refik Bey Amca'lardı. Uzun yıllar birbirimizin kapı komşusu olmuştuk. Öyle ki 1956'da yeni yapılan kâğır apartmanların büyüüne ve görüntüsüne kapılıp Zuhuratbaba'dan Kartaltepe Tayyareci Nurettin Sokak'taki yeni evimize taşındığımızda, onlar da bizimle aynı apartmana taşınmış; burada on bir yıl sürecek kapı komşuluğumuza yeniden başlamıştık. Bizlere birçok akrabamızdan daha yakınlardı.

Refik Bey'in eşi Samime Hanım Teyze gerçekten de öz teyzem gibi bir kadındı. Annemin de yakın komşusu, arkadaşydı. İki çocukları vardı. Benden çok büyüktüler. Biri Günay Abla, öteki de ağabeyimle yaşıt idi. Hem mahalle hem okul arkadaşı İnsan Ağabey'di. Yıllardan beri birçok arkeolog, sanat tarihçisi ve turist rehberi yetiştirmiş, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Klasik Arkeoloji Bölümü hocalarından, aynı zamanda Galatasaray Lisesi tarih öğretmenlerinden Mehmet İnsan Tunay...

Refik Bey tapu dairesinde memurdu. Gençliğinde spor yapmış, boks çalışmış olduğundan, devamlı lobut salları, formunu korumaya gayret ederdi. Samime Hanım Teyze de kendi halinde bir ev kadınıydı. Güzel Sanatlar Akademisi'ni bitirmiş Günay Abla, yılların birikimiyle büyük bir sinema ve caz kültürüne sahip olmuştuk. Bu merak onu 1960'lı yılların sonlarında, İstanbul Radyosu'nda "Caz Saati" programları hazırlamaya kadar götürmüştü. Zaman zaman onlara gider, İnsan Ağabey'in çocukluğundan kalma kurşun askerleriyle oynardım. Onun en büyük merakı bisikletti.

Ağabeyimle beraber bisikletlere atlar, çok uzaklara pedal basarlardı. Küçük yaşlarındaki bu tutku İnsan Ağabey'i bisiklet sporunda şampiyonluklara kadar götürdü. Yıllarca Bakırköy Unilever Nebati Yağ Fabrikası'nın bünyesinde kurulmuş olan, Camcı Celal Ağabey'in antrenörlüğünü yapmış olduğu Unit Spor Bisiklet Takımı'nın önde gelen sporcularından biri olmuştu. Marmara, İstanbul şampiyonlukları, Cumhurbaşkanlığı yarışlarında kazandığı kupalar vardı. Hatta son yarışlarından birinde bisikletten uçup ölümden dönmüş, sonra da bu çok sevdiği spora tamamen veda etmişti. Bakırköy Kartaltepe İlkokulu'nu, Bakırköy Ortaokulu'nu ağabeyimle beraber okumuş, beraber bitirmişlerdi. Pertevniyal Lisesi'nde de birkaç yıllık beraberlikleri olmuştu. Daha sonra her ikisinin de yolları ayrıldı. İnsan Ağabey, İstanbul Üniversitesi'nin Arkeoloji Bölümü'nü, ağabeyim de Güzel Sanatlar Akademisi'nin resim bölümünü seçmişlerdi.

İnsan Ağabey'in arkeoloji eğitimi gördüğü yıllarda, onun tarih ve arkeoloji kitaplarını alır, sayfalarını çevirir, fotoğraflarına bakardım. Daha sonraki yıllarda da bu tarih ve arkeoloji tutkusu bende gelişti, dallandı, budaklandı. Ancak çok istediğim halde eğitimini yapamadım. Ama yıllardan beri mesleğimle büyük yakınlığı olan arkeolojiyi alaylı olarak yapıyor, durmaksızın öğrenmeye ve araştırmalarımaya devam ediyorum. Yıllar sonra, Mısır'a gidip altı yıl kadar bu ülkede kalmam; Fransız Arkeoloji Enstitüsü'nün seminerlerine devam ederek, Eski Mısır tarihini yerinde etüt etmem; bana bu konuda büyük kazanımlar sundu.

Zuhuratbaba'da altı yıl, Kartaltepe'de on bir yıllık kapı komşuluğundan

Mehmet İnsan Tunay'ın 1967-68 mezunları yıllığındaki fotosu

sonra, 1963 yılında yeni yapılmış olan Ataköy 3. Kısım Mahallesi'ne taşınmıştık ki tesadüf eseri kısa bir zaman sonra, benim de meslektaşım olan değerli eşi İnci Ablam'la evliliklerinin ardından, bizim evin karşısındaki bir başka apartmana taşınmışlardı. Bitmeyen komşuluk devam ediyordu. Yıllar geçti. 1987 yılında, Ataköy'de yeni yapılan 9. Kısım Mahallesi'ne taşındık. Ne şans! Ne rastlantı! İnsan Ağabey'ler de çektikleri kura sonucunda bitişiğimizdeki bloğa geldiler.

1999 Marmara Depremi sonrasında belki denizden uzakta, daha emniyetli bir yerde olmak düşüncesiyle, Ataköy'den Bahçeşehir'e taşındılar. Ancak Ataköy'deki evlerinin kapısını da hiçbir zaman kapatmadılar. Zaman zaman gelip gittikleri Ataköy'deki karşılaşmalarımız kendisiyle ve yine eski bir Bakırköylü olan Sevgili Eşi İnci Ablam'la bir zamanlar Zuhuratbaba ve Kartaltepe'de geçen o unutulmaz güzel yılların anılarını yâd etmeye devam ediyoruz...

"Bir Zamanlar Bakırköy" Turgay Tuna, E-Yayınları 2015

TURGAY TUNA (102)

Babam İhsan Hoca'nın Galatasaray Lisesi sevgisi...

1941 yılında İstanbul Bakırköy'de Mekteb-i Sultanili Sıhhiye Nazırı İbrahim Hakkı Paşa'nın torunu Mehmet İnsan Tunay dünyaya geldi.

Tapu memuru olan babası varlıklı bir insan değildi. Eğitim yaşına geldiğinde, dönemin en zengin iş insanlarından olan teyzesi Nerime Hanım eğitimi üstleneceğini belirtti. Galatasaray Lisesi'nde İlkokul 1'e kaydı yapıldı. Okul üniforması ile boy fotoğrafı çekildi. Bunun devamında okul 500 TL kitap ücreti isteyince, teyzesi sinirlenip kaydını sildirdi. Bu olay İhsan Hoca'ya derin tesir etti; ömür boyu, kendi deyişiyle "içinde ukde olarak kaldı."

Valide Sultan Mektebi'ni (Pertevniyal Lisesi) bitiren İhsan Hoca, İstanbul Üniversitesi'nden genç bir arkeolog olarak mezun olduktan sonra, bir süre

müzecilik yaptı. Ardından 60'lı yıllarda Galatasaray Lisesi'nde ilk öğretmenlik yıllarını geçirdi.

Bir dönem çalıştıktan sonra Galatasaray Lisesi'nden ayrılıp İstanbul Üniversitesi'nde öğretim üyeliğine başladı. Yıllar sonra, 1980'lerin başında, Galatasaray Lisesi'nde ikinci defa öğretmenlik dönemine başladı. 12. sınıflara Sanat Tarihi dersine geldi. Bu dönemde birçok Galatasaraylı'nın kalbine ve hayatına çok pozitif şekilde dokunduğunu sevgili ağabeylerimin ve ablalarımın bana anlattıklarından çok iyi biliyorum. Bu yıllarda İhsan Hoca, her daim "Galatasaray Lisesi'nin en eski öğretmeni benim" diye övünen sevgili Turcan Ağabey'e, "Senden önce ben vardım Turcan Hoca" diye sataşır; bunda da elindeki en büyük kozu ve delili olarak, 1967-68 devresinin yıllığındaki fotosunu kullanırdı.

İhsan Hoca'nın oğlu bendeniz Can, 1987 yılında ilkokulda 4. sınıfa geldiğinde; İhsan Hoca Galatasaray Lisesi'ne kaydolup silindiği hikâyesini ilk defa anlattı ve üniformalı fotosunu ilk defa gösterdi. Anadolu Lisesi sınavına çalışmaya başlayacak olan oğluna, "Ne yapıp ne edeceksin, iki sene sonra Galatasaray Lisesi'ne gireceksin" dedi.

Benim aklımda Galatasaray Lisesi'ne gitmek gibi bir düşünce hiç yoktu. Bir taraftan "Gitsem de Fransızca ne işe yarar zaten, çok gereksiz bir şey" diye içimden geçirdiğimi hatırlıyorum o dönemde. Babamla tartışırken, Fransızca konusunu açıp Galatasaray Lisesi'ne gitmek istemediğimi söylediğimde, "Fransızca değil, Zırvaca da öğretseler yine oraya gideceksin, başka seçeneğin yok" dedi.

Çok şaşırmıştım. Lisede okurken ve mezun olduktan sonra ne dediğini anladım tabi ki hepimiz gibi... İki sene çalıştıktan sonra sınavda başarılı olup Galatasaray Lisesi'ne girdim. Herhalde İhsan Hoca'nın hayatında en mutlu olduğu gün bu gündür. "En büyük hayalimi gerçekleştirdin, artık hayatta her istediğini yapabilirsin senden bir şey daha istemeyeceğim ve hiçbir kararına karışmayacağım; bu mutluluk bana ömür boyu yeter" dediğini hatırlıyorum.

Galatasaray Lisesi'nde geçen yıllarımda İhsan Hoca'nın ısrarının sebebini ve ne kadar haklı olduğunu çok iyi anladım.

İhsan Hoca daima, her platformda Galatasaraylıların özel insanlar olduğunu belirtir, nerede olursa olsun, hangi ortamda olursa olsun, bir Galatasaraylı ile bir araya geldiğinde hemen ortam değişir; samimi ve neşeli bir dünya oluşurdu.

1996 yılında Galatasaray Lisesi'nden ayrılan İhsan Hoca, ömrünün sonuna kadar Galatasaraylılarla çevrili bir dünyada yaşadı. Benim arkadaşlarımla arkadaşlık etti. Hepimiz için "İhsan Abi" oldu.

Kendisi milli sporcu, şampiyon bisikletçi olan babama; gençliğimdeki düzensiz hayatım, içki, sigara tutkum ve kilomdan ötürü bana her sinirlendiğinde, "O zaman beni Galatasaray Lisesi'ne vermeseydin, Alman disiplimli bir okula yollasaydın" dediğimi hatırlıyorum.

Son döneminde, son senesinde, sağlık durumu kötüye gittiği için profesyonel tıbbi destek almamız gerektiğinde; "Galatasaraylılar

Mekteb-i Sultanili Sıhhiye Nazırı İbrahim Hakkı Paşa

Yurdu'na gitmek istiyorum" demişti. Floryadaki son senesinde sürekli *"Beyoğlu'nda, Lise'de gibi hissediyorum"* diyordu.

2023 yılının sonunda hayata gözlerini yumdu. Onu Zincirlikuyu'daki aile kabristanında toprağa verdik. Çok uzun yıllar boyunca, defalarca, onlarca, yüzlerce kez beni ve annemi tembihlemişti, vasiyet etmişti; *"Can, sen beni tek başına toprağa vereceksin"* derdi. Bunun sebebi de cenazeleri hiç sevmemesiydi. Cenazeleri sevmemesinin sebebini de *"Cenaze sahibi kederini yaşarken, insanlar gelir üç adım mesafede, sanki kokteyle gelmiş gibi gülerek sohbet eder şakalaşırlar"* diye açıklardı. Bu yüzden ben dahil 5 kişinin katılımı ile kendisini son yolculuğuna uğurladık. Vefat haberini sonradan alan Galatasaray Camiası'ndan bana çok tepki geldi ancak vasiyet buydu.

İhsan Hoca ile ilgili bu güzel anıların ve yazıların yazılması fikrini ortaya atan sevgili ağabey ve ablalarım ve buna destek sunan Cemiyetimizin saygıdeğer yönetimine, Tunay Ailesi adına teşekkürlerimizi sunarım.

Son olarak, bu yaz başlayan *"Mektebi Isıtalım"* kampanyası vesilesiyle, Mektep'in bir köşesinde İhsan Hoca'nın isminin yazacak olması; biz ailesini çok mutlu ediyor. Galatasaray ile bu kadar iç içe bir hayat yaşayan İhsan Hoca da bundan eminiz çok mutlu olurdu. Bu vesileyle bu bağış kampanyasını düzenleyenlere teşekkür edip, tüm güzel Camiamızı Sevgili İhsan Hoca anısına sembolik de olsa Mektep'in farklı fonlarına bağışta bulunmaya davet etmek isterim.

CAN TUNAY (129)

Can Tunay'ın Lise'deki ilk günü. Babası Mehmet İnsan ve annesi İnci Tunay

Can Tunay mezuniyet diplomasını İhsan Hoca'nın elinden alırken.

Galatasaray'ın İhsan Hocası, İhsan Hoca'nın Galatasaray'ı

İhsan Hoca, sanat tarih alanında akademisyen ve profesyonel turist rehberiydi. Bizans Sanatı, Bizans Arkeolojisi ve İstanbul'a dairengin bilgisini, kendine özgü tarzıyla tatlı anlatır; herkese de kendisini dinletirdi.

Ben, İhsan Hoca'yı Galatasaray'daki Sanat Tarihi dersimizde tanıdım. Yıl 1990-91, 16-17 yaşındaydık, deli çağlarımızın zirvesindeydik. Okul kırmının büyümenin şanından olduğu zamanlarımızda fırsat bulduğumuzda okuldan tüyerdik ama İhsan Hoca'nın dersini kırmaktan da imtina ederdik.

Mitoloji, arkeoloji, kazılar, buluntular, İstanbul'daki Bizans yapıları gibi konuları kapsayan Sanat Tarihi dersimizde; slayt makinesinin ışığı altında sıkılmadan pür dikkat İhsan Hoca'yı dinlerdik. Edebiyat şubesinin dersi olmasına rağmen, Fen ve Matematik şubelerinden arkadaşlarımız da bizim sınıfa dolardı.

Anlattıkları öylesine etkili olmuştu ki Lise bünyesinde bir Arkeoloji Kulübü bile kurmuştuk. Bu kısmı Sevgili Dönem Arkadaşım Didem Danış daha iyi anlatacaktır ama *"Hasankeyf sular altında kalmasın!"* ya da yurt dışına kaçırılmış eserler iade edilsin diye etkinlikler düzenlediğimizi çok iyi hatırlıyorum. Nitekim Cumhuriyet gazetesinde de bir habere konu olmuştuk.

Üniversite zamanı geldiğinde tercih formuna Sanat Tarihi yazarken, bu kararında İhsan Hoca'nın payının olup olmadığını düşünemeyecek kadar gençtim. İhsan Hoca, lisedeyken görgümüz artsın diye bizi İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi'ne götürmüş, aksilik bu ya o gün de bir hadiseden dolayı fakülte koridorları ellerinde telsizleri, bellerinde silahları olan polislerce tutulmuştu. Tanık olduğum o günkü gerginlik zihnime yer etmiş olacak ki üniversite sınavında İstanbul Üniversitesi'nden hiçbir bölüm

yazmamaya karar vermiştim. Çocukça ama öyle...

Sonra üniversite sınavıyla Mimar Sinan Üniversitesi'nin Arkeoloji ve Sanat Tarihi bölümüne yerleştim. Aradan biraz zaman geçmişti, Lisede "mezun etüt ablası" olarak kaldığım bir akşamüzeri, Bilgi İşlem'in önünde İhsan Hoca'ya rastladım. Bir çırpıda sanat tarihi okuduğumu, kazılara gitmek istediğimi anlattım. Hoca bana *"Cimbom, bak şimdi 559 1771, beni haftaya bu numaradan ara; seni Enez'e kazıya götüreceğim"* dedi ve gitti. O dönem telefon numaraları ezberlenirdi, ben de o numarayı ezberledim ve sonraki hafta aradım. Şartları söyledi, zamanı söyledi; *"Atla otobüse Enez'e gel"* dedi. Böylece büyük bir heyecanla o yaz Enez'e Kral Kızı Mezar kazısına İhsan Hoca'nın davetiyle gittim. Beni kazı ekibine aldı, öğrencilerinden ayırmadan kazı kampına dâhil etti.

Kazıdan dönerken kafamda yeni kararlar vardı; dikey geçişle Mimar Sinan'dan İstanbul Üniversitesi Sanat Tarihi'ne geçiş yaptım. Mezun olduğum senenin yazında Cumhuriyet'te Kültür Servisi'nde çalışmaya başlamıştım.

Bir gün eve geldiğimde, annem *"Seni Galatasaray Lisesi'nden aradılar, yarın okula çağırıyorlar"* dedi. Ertesi gün gittim. Rahmetli Erdoğan Hoca (Teziç) beni odasına aldı ve dedi ki *"İhsan Hoca bu sene Sanat Tarihi derslerine girmeyecek, oğlu Can son sınıf oldu"* dedi. Çünkü İhsan Hoca *"Oğlan 12'deyken ben ortalıkta olmasam daha iyi olur"* diyerek emekliliğini istemiş. Erdoğan Hoca şöyle devam etti: *"Şimdi evladım sen ve 119'dan Tarkan Okçuoğlu aramızda konuşun bu dersleri bölüşün."* İhsan Hoca'nın Lise'den ayrılması, yerine bizi önermiş olması ve Erdoğan Hoca'nın güveni... Şaşırp kalmıştım!

Bu konuşmadan sonra Tarkan Ağabey'le sınıfları bölüştük, o 12'leri ben 11'lerin Sanat Tarihi derslerini aldım. O an fark etmesem de bu hızlı gelişme, benim tüm hayat planımı da değiştirecekti. Çünkü bir anda Galatasaray'da öğretmenlik yapmak gibi çok mühim bir vazifeyle karşı karşıyaydım. Donanımımı arttırmam gerekiyordu.

Çareyi master yapmakta buldum ve Boğaziçi Üniversitesi'nin Tarih Yüksek Lisans programına başvurduğum, sınavlara girdim ve kabul edildim. Öğretmen olmak için de formasyon programını tamamlamak gerekiyordu, onu da aldım. Sonra öğretmenlik sınavlarına girdim ve takribi 2 yılın sonunda Lise'ye resmi öğretmen olarak atandım. Ancak akademik öğrenimi de sürdürmeye kararlıydım ve ileride doktora da yapacak, sonra da akademisyen olacaktım.

Şimdi geriye dönüp bakınca bu hikâyede en kilit rolün önce İhsan Hoca'da sonra da Erdoğan Hoca'da olduğunu görüyorum. İhsan Hoca, gerçekten de Sanat Tarihi okumamın en belirleyici figürüdür.

Olanca mütevizliliğiyle, tek kelime kibire düşmeden; müthiş akıcı dili ve esprileriyle, o engin bilgisini bize zerk edişinden çok etkilendiğimi söylemeliyim. Birlikte yaptığımız Enez, Silifke ve Mersin kazı ve yüzey araştırması seyahatlerindeki anılarımız hep aklımda.

İhsan Hoca'mın Galatasaray sevgisine gelirse, bu hakikaten bilinmesi gereken büyük bir sevgi. Son karşılaşmamız yanılmıyorsam 2019 yılında pandemiden önce Galatasaraylılar Derneği Lokali'nde yapılan Öğretmenler Günü yemeğindeydi. Yan yana bir fotoğraf çektirdik.

Bu öğretim yılında açılan Arkeoloji Kulübü, Halikarnassos Mausoleium'a ait parçaların iadesi için kampanya başlattı

Halikarnas'a Galatasaray desteği

Galatasaray Lisesi'ndeki Arkeoloji Kulübü'nün başkanı Didem Danış, 40-50 üyeleri olduğunu söylüyor. Hafta sonları danışman hocaları Tunay'la buluşan kulüp üyeleri İstanbul içi geziler düzenliyor.

ASLI KAYABAL

Halikarnassos Mausoleiumu ve Galatasaray Lisesi... Antik çağdaş dünyanın yedi harikası arasında biri kabul edilen Mausoleium ile Galatasaray Lisesi arasında nasıl bir ilişki kurarsınız?

Küçük bir ipucu: MÖ IV. yüzyılda Bodrum'u yöneten Pers Satrapı Mausolos ölünce karısı II. Artemisia kocasının anısına Halikarnassos Mausoleium'u inşa ettirdi. Anısal yapıların tarih içinde Anadolu'da başlayan öyküsü Londra'ya dek uzandı. 1870'li yıllarda yapıya ait çeşitli parçalar British Museum'un yolunu tuttu.

Anısal yapı bugünkü Türkiye'de gündeme gelecek Galatasaray Lisesi bünyesinde kurulan Arkeoloji Kulübü, Londra'ya gittiği parçaların iadesi konusunda bir kampanya başlattı. Geçen hafta lisede düzenlenen geleneksel pilav gününe katılan Kültür Bakanı Fikri Sağlar da Galatasaraylıların başlattığı imza kampanyasına bir "Galatasaraylı" olarak destek verdi.

Doç. Dr. Mehmet Tunay, Arkeoloji Kulübü'ndeki öğrencilerle. (Fotograf: İBRAHİM GÜNEL)

Lisede kurulu çeşitli kültür kolları arasında "Arkeoloji Kulübü" genç bir kol. Bu öğretim yılında açılan ve geçen kasım ayında faaliyete geçen kulübün danışman hocası İstanbul Üniversitesi Sanat Tarihi Bölümü'nde görevli Doç. Dr. M. İhsan Tunay.

Kulüp temelde eski eser sevgisini aşılamayı, bu konuda duyarlı ve bilinçli çalışmalar yapmayı amaçlıyor. Bu yönde atılan ilk adım, Halikarnassos Mausoleium'a ait parçaların iadesi için başlatılan kampanya. Bu kampanyaya genç Galatasaraylıların yanı sıra eski mezunlar,

bu liseden mezun profesyonel rehberler ve Galatasaray'ın çeşitli dallardaki spor takımlarının da destek vermesi tasarlanıyor.

Plinius, antik çağda dünyanın yedi harikası arasında biri sayılan yapıyı MÖ 350'de Pers Satrapı Mausolos tarafından karısı Artemisia için yaptırıldığını yazıyor. Vitruvius'a göre Halikarnassos Mausoleiumu'nun mimarı Priene Athena tapınağının da mimarı olan Pytheos... Anıtın kabartmalarını ise o dönemin ünlü heykeltıraşları Leokhares, Bryaxis, Skopas ve Timotheos yapmış.

Lord Stratford'un 1846'da,

Sir Charles Newton'un da 1857'de gerçekleştirdiği kazılarla çıkan kabartmalarla Mausolos ve karısı Artemisia'nın anıtın tepesindeki heykelleri o yıllarda British Museum'a kaldırılmış.

M.İ. Tunay şöyle diyor: "Sir Newton Bodrum'a 1850'lerde gemiyle geliyor. 1857'de ülkesine eserlerle döndüğü zaman 'Sir' unvanı alıyor. Newton, Kaidos'a da hayran olmuş. British Museum'un müdürü Demeter beykelli de Kaidos'tan gitme. 1962'de Halkın Elbe, 1964'te açılacak Bodrum Müzesi için inceleme yaparken müzenin du-

varlarında yapı malzemesi olarak kullanılmış bir blok buluyor. Bu blok çevrildiğinde Bodrum anıtına ait tek parça, Yunan-Amazons savaşını içeren kompozisyonu buluyor".

Halikarnassos Mausoleiumu'nun Türkiye'ye geri verilmesi için Halikarnas Balıkcısı (Cevat Şakir Kabaağaçlı) da girişimde bulunmuş. Tunay'ın aktardığına göre Balıkcı, Kraliçe'ye yazdığı mektupta bu yapının Bodrum'un mavisini ve ışığını daha çok yakışacağını yazmış. Majestik servisten gelen mektupta, "Bize kaynak oldunuz. Panoyu Bodrum mavisine, ışı-

ğı da Bodrum'un ışığına uygun yaptık. Eseri göndermemize olanak yok. Gelin burada görün" diye belirtilmiş.

Lisedeki Arkeoloji Kulübü'nün Başkanı Didem Danış, Danış da şimdilik 40-50 üyesi olan kulübün her çarşamba bir araya geldiğini, geleceğe yönelik konular üzerinde tartıştıklarını aktarıyor. Konferans, söyleşi, panel, geziler kulübün etkinlikleri arasında. Hafta sonları danışman hocaları Tunay'la buluşan Arkeoloji Kulübü üyeleri, İstanbul içi geziler düzenliyor, Tunay'ın rehberliğinde arkeoloji konusunda bilgileniyor, eski eser tahrifatını görmeye, çevrelerine karşı daha gözü açık olmaya çalışıyor.

Bu arada yine Tunay'ın girişimi ile arkeoloji tutkunu genç Galatasaraylılar yanı sıra yaz tatillerinde İstanbul'daki müzelerin iç ve dış çalışmalarında görev alabilecek. Tunay'ın bu konudaki girişimine TC Kültür Bakanlığı Anıtlar ve Müzeler Genel Müdürlüğü yeşil ışık yakmış. Şimdilik kesimleşen iki müze var: İstanbul Arkeoloji Müzeleri ve Topkapı Sarayı Müzesi.

Arkeolojiye meraklı genç Galatasaraylılar, "Hafta sonu gezilerine katılmaya çalışıyoruz. Çok seviyoruz, gezip görmek için Arkeoloji Kulübü'ne üye olduk. Bizim için gerekli. Zamanımız boşa geçmiyor. Böyle bir bilincin yerleşmesi çok olumlu" sözleriyle düşüncelerini açıklıyorlar.

Cumhuriyet Gazetesi, 6 Aralık 1991

O akşam bana küçük bir çocukken Galatasaray'a yazdırıldığını ama 500 lira için bundan vazgeçtiğini ve elle işlenen o GS armasının ceketinden söküldüğü günü anlatmıştı. Gözünün içinde kırık kalpli bir çocuk vardı. Ardından İstanbul Üniver sitesi'ne girdiği yıllarda bir başka Galatasaray mezunu Semavi Eyice'nin öğrencisi olduğundan bahsetmişti. O akşam ilk defa duyduğum bir hikâyesi daha vardı İhsan Hoca'nın: Üniversiteyi bitirdikten sonra asistanlık yapmaya başladığı sırada, gördüğü bir ilana başvurarak, Galatasaray Lisesi'ne "muallim muavini" olarak kabul edilen İhsan Hoca, öğrenci olarak giremediği sınıflara yatılı öğrencilerin etüt düzenini sağlamak amacıyla girmiş; daha sonra da Sanat Tarihi dersleri vermeye başlayarak, kürsüdeki yerini almıştı.

Hayretle onu dinlerken, kimse duymasın diye kulağıma eğildi. Ve "Turcan 'En eski benim' diye konuşsun dursun; ben Mektep'te

çalışmaya başladığımda, Turcan daha yoktu!" diyerek, o şen kahkahasını patlattı; beraber güldük...

Galatasaray'da hocalık yaparken sınavları kaçırın öğrencisini İstiklal Caddesi'nde gördüğünde; kolundan tutup onu doğru bir döviz bürosuna sokup, çantasından çıkardığı sınav kâğıdını doldurtan İhsan Hocam... Üniversitede "Bizans Anıtları" dersinde yağmur, çamur demeden koşu koşu bizi de koştura koştura ders anlatan, ders anlattıran İhsan Hocam...

Cebinden hiç eksik etmediği Olympus marka fotoğraf makinesiyle, lavicert-mavi yağmurluğuyla, hafif yatık duruşuyla soluksuz konuşan, sorular soran İhsan Hocam; siz bizi sevdiğinizi hep hissettirdiniz...

Umarım biliyordunuz ki biz de sizi çok sevdik. Aziz hatıranız önünde saygıyla eğiliyorum. Ruhunuz şad olsun...

Prof. Dr.
SEZA SİNANLAR USLU (124)

3 gram aklım vardı
Biri bende,
Biri Mektep'te,
Biri de senle kaldı
Bende kalana Mekteb'in önünde
tramvay çarptı
O vakit elimde İncil vardı
Senle kalanı arıyorum şimdi,
Bir vakit kilise olan camilerde
Yanımda Justinyen arkamda
Theodore

ALPER SEZGÜN (123)

Memleket Sevgisiyle Sanat Tarihini Buluşturan İhsan Hoca ve Arkeoloji Kulübü Maceramız

Bazı Galatasaraylıların aksine, ben fil hafızasına sahip olanlardan değilim. Bu yüzden İhsan Hoca'nın ardından yazacağım bu satırları kaleme alırken, onu ve bıraktığı izleri en iyi hatırlayan sevgili devre arkadaşlarım Aybige Gökçe Mert, Ceyda Akaş ve Umut Azak'ı aradım. Onların da hatırlattığı ve altını çizdiği gibi, İhsan Hoca, Galatasaray Lisesi'nde tanıyan herkesin hayatında derin izler bırakmış, çoğumuz için gerçek bir ilham kaynağı olmuştur. İhsan Hoca'nın derslerine katılmak, sadece sanat tarihi öğrenmek değil, aynı zamanda dünyayı ve yaşadığımız toprakları daha derin ve incelikli bir gözle algılamamın kapılarını aralamaktı. O, derslerinde bizlere yeni ufuklar açar, düşünmeye ve sorgulamaya teşvik ederdi. Enerjisi ve neşesiyle sınıfı canlandırır, esprileri ve küçük dokundurmalarıyla havayı yumuşatırdı.

Özellikle kültür ve sanat konularına pek de meraklı olmayanlar bile onun derslerini kaçırmaz, diapositiflerle görsel olarak da desteklenen derslerin cazibesine kapılıp giderlerdi. Sonradan rehberlik kariyerine yönelen birçok öğrencinin bugün mesleklerinde bu derslerin katkısını sıkça dile getirdiğini görmek, onun üzerimizde bıraktığı derin izleri bir kez daha fark etmemizi sağlıyor. İhsan Hoca'nın derslerinde tarih, yalnızca bir dizi olaylar ve mekânlar bütünü olarak kalmaz, adeta bir seyahate çıkılmışçasına yaşanırdı.

Onun sayesinde, lise yıllarında arkeoloji ve sanat tarihi konusunda üniversite öğrencilerinden daha iyi bir eğitim aldığımızı söylemek hiç de abartı olmaz. Biz ona ne kadar

hayranlık duyduysak, o da bizleri o kadar severdi. Üniversitelerde aradığı öğrenme merakıyla dolu öğrencileri, Galatasaray Lisesi'nde bulduğunu her zaman hissettirirdi.

Benim için İhsan Hoca, Galatasaray Lisesi'nin alâmet-i farikalarından biri olan memleket sevgisini en derin biçimde yansıtan öğretmenlerdendi. O, öğrencilerine bu toprakların tarihini tüm çeşitliliği ve katmanlılığıyla tanıma imkânı verdi. 12 Eylül Darbesi sonrası yaygınlaşan tek tipçi Türk-İslam sentezinin ötesine geçerek, Türkiye'yi birçok farklı tarihsel, kültürel ve sosyal dinamiğin bir araya geldiği bir yer olarak tanımayı öğretti. Bu tanıma, beraberinde bu topraklara karşı derin bir sahiplenme duygusunu getirdi.

1991 yılında, onun desteğiyle kurduğumuz Arkeoloji Kulübü'nde düzenlediğimiz geziler, İstanbul'un Bizans geçmişini de tanımamızı sağladı. O dönemde, hatta hala çok konuşulmayan fetih öncesi İstanbul'unu anlamaya başladık. İhsan Hoca rehberliğinde İstanbul içinde ve dışında yaptığımız gezilerde arkeolojiyle tanıştık; eski eserlerin hikayelerini yerinde dinledik, nasıl tahrip edildiklerini gözlemledik. Çevremize artık bambaşka bir gözle bakıyorduk. İstanbul ve İznik Ayasofyalarına yaptığımız geziler, hafızalarımızda silinmez izler bıraktı.

Kulübün bir diğer önemli faaliyeti ise Halikarnas Mozolesi'nin parçalarının Türkiye'ye iadesi için başlattığımız kampanyaydı. Amacımız, Türkiye'den kaçırılan tarihi eserlerin geri getirilmesine dikkat çekmekti. Dönemin Kültür Bakanı Fikri Sağlar da Pilav Günü'nde

imza atarak kampanyamıza destek vermişti. Bu kampanyayı başlatırken aslında uluslararası ilişkilerin karmaşık dinamiklerine ve kültürel mülkiyet tartışmalarına adım attığımızın farkında değildik. Devletler arası güç eşitsizliklerini ilk elden deneyimliyorduk. İhsan Hoca'nın bizimle paylaştığı bir anı, tam da bu hiyerarşiyi anlatan bir ders niteliğindeydi. Yıllar önce, Halikarnas Balıkcısı Cevat Şakir Kabaağaçlı, İngiltere'ye yazdığı bir mektupla mozolenin Bodrum'un ışığına daha çok yakışacağını belirtmişti. Ancak aldığı yanıt küstahça olmuştur: *"Bize ilham verdiniz, panoyu Bodrum mavisine uyarladık, ama eseri geri gönderemeyiz. Gelin burada görün."* Bu yanıt, tarihi eserlerin iadesi meselesinin yalnızca kültürel değil, aynı zamanda politik ve ekonomik güç dengeleriyle şekillendiğini bir kez daha gözler önüne seriyordu.

Sözün özü, İhsan Hoca, hepimize memleketimizi daha derin bir sevgiyle kucaklama imkânı sundu. Seneca'nın şu sözü, İhsan Hoca gibi büyük öğretmenlerin etkisini ne güzel özetler: *"Non scholae, sed vitae discimus"*. Yani *"Okul için değil, yaşam için öğreniriz."* İhsan Hoca'nın öğrettikleri, bizlere sadece bilgi değil, hayatı anlamlandırma ve bu topraklara daha derin bir sevgiyle bağlanma yolunu da gösterdi.

Onu anarken, sadece bir hocamızı değil, Galatasaraylıların memleket sevgisini derinleştiren bir güzel insanı da hatırlıyoruz.

DİDEM DANIŞ (124)

Nesilden Nesile Taşınan Galatasaray Adabı: Nur Danişmend

1 3 Eylül 2024 tarihinde, Türkiye çok değerli bir bilim insanını; Galatasaray camiası ise nesilden nesile taşınan Galatasaray adabının eşsiz bir temsilcisini kaybetti. 1962 mezunlarımızdan **Prof.Dr. Nur Danişmend**'in vefatı, sadece Türk tıp dünyası için değil; Türk ve Galatasaray spor camiası, bilhassa “*Büyük Nur*” adıyla efsaneleştiği basketbol dünyası için de arkasından sayfalarca yazıyı hak eden bir büyük bir kayıptı.

Başlığa gelecek olursak, hikâyenin bizim bildiğimiz kısmı **Galatasaray Spor Kulübü** kurucularından Emin Bülent Serdaroğlu ile başlıyor. Sözlüklerde ve arama motorlarında geçtiği haliyle **Emin Bülent Serdaroğlu**, Galatasaray Lisesi mezunu, eski Türk futbolcu ve Fecr-i Ati şairidir. Aynı zamanda Galatasaray Futbol Takımı'nın ilk Türk kaptanıdır. Serdaroğlu'nun torunu ise Nur Danişmend Ağabeyimiz...

Nur Danişmend, 1943 yılında İstanbul'da, Bostancı'da doğdu. Basketbola Galatasaray Lisesi'nde başladı. Galatasaray yıldız ve genç takımlarının ardından 1961-62'de A Takımı'na geçti. 12 sezon boyunca sarı-kırmızılı formayı giydi. O dönem Nur Germen de Kolej'den transfer edildi. Böylece Galatasaray Basketbol Takımı'nın efsane oyuncusu “*Büyük Nur*” olarak anılmaya başlandı. Galatasaray'da basketbol oynadığı süre içinde, 3 Türkiye şampiyonluğu ve 1 Deplasmanlı Lig şampiyonluğu yaşadı. 6 Genç, 4 Ümit, 32 A Milli olmak üzere toplam 42 kez milli forma giydi. 1973-74 sezonunda, Türkiye 2. Ligi'ne çıkan Şişli'de oynadıktan sonra, basketbolu bıraktı...

Nur Danişmend, yukarıda adı sayılan başarıları uzanırken, bir yandan da tıp fakültesinde tahsilini sürdürüyordu. Sevgili **Oktay Aras** Ağabey'in, Nur Danişmend hakkında yazdıklarından öğrendiğimiz kadarıyla; 1969 yılında İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun oldu. 1969-1974 yılları arasında Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde genel cerrahi uzmanlığı eğitimi aldı. Bu tarihten itibaren, basketbolda olduğu gibi tıpta da tarihe adını altın harflerle yazdıracak parlıtlı bir kariyer dönemine adım atmış oldu.

Bu yol ayrımını kendi ifadelerine başvurarak aktaralım:

“Ali Uras fakültede benim hocamdı. Mezun olmaya yakın A Takımı'nda oynuyorum; Ali Abi bana, ‘Sen madem cerrah olmak istiyorsun, staj imtihanını sona bırak, ondan iyi bir not

Galatasaray 1972-1973 | Nur Danişmend, İzzet Sürücü, Ali Akatlı, Fuat Tahir, Muzaffer Demir.

al. Ben sana bir ay içinde kadro bulurum’ dedi. Üniversitede o zaman kadro problemi vardı. Tabii bu müthiş bir avantaj. Ben onun oyuncusuyum, o da ya antrenörlük yapıyor ya da şube başkanı... Arkadaşlarım bunu duyunca, ‘Sen basketbolcu olduğun için kadroyu alacaksın, biz ne yapacağız’ diye konuşmaya başladı. Arkadaşlarımın bu sözleri benim ağırımaya gitti. Cerrahpaşa’nın ihtisas sınavına girip kazandım. En iyisi Ali Uras’ın adamı olmaktansa, kendi başıma yoluma devam edeyim dedim ve 19 ay maaşsız, kadro açılana kadar bekledim. Bundan dolayı hiç pişman olmadım.”

Nur Danişmend, 1975-1977 yılları arasında The Hospital for Sick Children, Great Ormond Street London'da çocuk cerrahisi uzmanlık eğitimi aldı. 1978 yılında Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde çocuk cerrahisi bölümünü kurdu. Yurda döndükten sonra 1982 yılında çocuk cerrahisi doçenti, 1988 yılında profesörü oldu. Prof. Danişmend, uzun seneler Cerrahpaşa Tıp Fakültesi'nde Çocuk Cerrahisi ve Çocuk Ürolojisi bölümlerinde başkanlık yaptı.

Pek çok Mektepli meslektaşı, kardeşi için kişiliğiyle, uzmanlığıyla bir abide olan Prof. Dr. Nur Danişmend Ağabeyimizi camia olarak bilimin, sporun ve güzel ahlakın şövalyesi olarak hatırlayacağız.

BURAK PUHALOĞLU (124)

KAYBETTİKLERİMİZ

Ahmet Balmumcu	1958 yılı mezunu
Ahmet Kanık	1976 yılı mezunu
Ahmet Korulsan	1963 yılı mezunu
Ahmet Nur Esin Kunt	1974 yılı mezunu
Ahmet Selçuker	1976 yılı mezunu
Akın Gülveren	1967 yılı mezunu
Akif Büyüksarıoğlu	1965 yılı mezunu
Arhan Kaptanoğlu	1960 yılı mezunu
Atilla Donat	1957 yılı mezunu
Aydemir Akbaş	1960 yılı mezunu
Bahadır Canfer Ekşioğlu	1987 yılı mezunu
Bedii Nezh Öz	1969 yılı mezunu
Berkan Ecevitoğlu	1973 yılı mezunu
Can Kırac	1946 yılı mezunu
Cemal Dönmezer	1974 yılı mezunu
Edis Adoran	1960 yılı mezunu
Emel Çabukoğlu	1974 yılı mezunu
Eyüp Ramazanoğulları	1964 yılı mezunu
Faruk Zabcı	1969 yılı mezunu
Genco Erkal	1951 yılı mezunu
Gülen Yamaner	1978 yılı mezunu
Gündoğdu Aytemur	1955 yılı mezunu
Güven Yenersoy	1959 yılı mezunu
Halil Demir Bolayırlı	1989 yılı mezunu
İsmail Arzu Açıkıl	1972 yılı mezunu

15 Mayıs-15 Kasım 2024

Korhan Uran	1998 yılı mezunu
Levent Kaplangı	1973 yılı mezunu
Mehmet Emre Tukur	1984 yılı mezunu
Mehmet Fadıl Kibarar	1965 yılı mezunu
Mehmet Selçuk Şerefli	1959 yılı mezunu
Metin Eralp	1958 yılı mezunu
Mithat Reşat Kuleli	1960 yılı mezunu
Mehmet Dirik	1965 yılı mezunu
Mustafa Neşet Altuğ	1951 yılı mezunu
Necdet Ulusoy	1961 yılı mezunu
Osman Ayşen	1977 yılı mezunu
Prof. Dr. Hamza Yüksel Dinçer	1976 yılı mezunu
Prof. Dr. Nur Emin Danişmend	1962 yılı mezunu
Prof. Dr. Oktay Ural	1953 yılı mezunu
Prof. Dr. Tülay Erkan	1979 yılı mezunu
Salahsun Hekimoğlu	1967 yılı mezunu
Şenol Ekin	1955 yılı mezunu
Şevket Tokuş	1951 yılı mezunu
Tarık Okan Altınbaşak	1954 yılı mezunu
Tayfun Tanrıverdi	1993 yılı mezunu
Uğurman Yelkencioğlu	1958 yılı mezunu
Yeşim Önsay Uslu	1984 yılı mezunu
Yılmaz Sezerel	1964 yılı mezunu
Yusuf Kırhallı	1968 yılı mezunu
Yücel Ezergül	1986 yılı mezunu

Alfabetik olarak listelenmiştir.

Mektepli Bulmaca

Sultan Abdülaziz, AğabeyAbdülmedic'in inşa ettirdiği Dolmabahçe Sarayı'nın biraz ilerisinde, Sarkis Balyan'a geniş kapsamlı Çırağan Sarayı'nı (1871) yaptırdı. Çırağan Sarayı'na ek olarak, Ortaköy yönüne doğru yan yana inşa edilen üç adet saraya ne adı verilmişti? Bunlar şehzade, harem, idare ve servis yapılarına tahsis edilen binalardı.

Feriye Sarayları

Feriye Sarayları'nın hangi binası, tuğla duvarlı ve kâgir yığma olarak inşa edilmiştir? Giriş katının döşemeleri tamamen kâgir, birinci ve ikinci katların döşemeleri ise ahşaptır. Katlar da birbirlerine ahşap merdivenlerle bağlanır. Yapı kırma çatıyla örtülü, çatının etrafı gizli dereyle çevrilidir. Eski fotoğraflarda, dönemin pek çok kâgir köşk, kasır ve sarayında olduğu gibi gizli dereyi saklayan bir parapet görülür. Giriş katının dışında, tüm katlarda giyotin pencere kullanılmıştır.

İbrahim Tevfik Efendi Sahil Sarayı

Günümüzde hangi kurum İbrahim Tevfik Efendi Sahil Sarayı'nı kullanmaktadır?

Galatasaray Üniversitesi

Mekteb-i Sultanî'nin 1924 yılında eğitim programı yenilenip yeni bir statüyle öğretime devam etmesinden sonra, 1928 yılında kimin müdürlüğü sırasında, Galatasaray Lisesi'ndeki öğrenci sayısının artması üzerine 1930 yılında İbrahim Tevfik Efendi Sarayı, Galatasaray Lisesi'ne tahsis edildi? Mustafa Kemal Atatürk'ün kuruma özel bir ilgi göstermesi ve sonraki yıllarda ziyaret etmeyi sürdürmesinde de önemli bir etkisi vardır.

Fethi İsmail İsfendiyaroğlu

1931 yılında tarihi binada ilk olarak hangi sınıflar açılmıştır?

İlkokul Sınıfları

Hangi yıllarda liseye kız öğrenciler alınmaya başlandı, ilkökul bölümü kapandı ve bina önce gündüzlü ortaokul ve kız bölümü oldu?

1965-1966

6 Aralık 1991 tarihinde Paris'te Elysées Sarayı'nda Türkiye ve Fransa heyetleri arasında hangi protokol imzalanmıştır?

Galatasaray Entegre Öğretim Kurumu (GEÖK) Protokolü

Galatasaray Üniversitesi'nin bulunduğu Ortaköy'deki Feriye Sarayı'nda, Osmanlı döneminde hangi önemli padişahın trajik ölümü gerçekleşmiştir?

Sultan Abdülaziz

Ortaköy'deki Galatasaray binası hangi mimari üslupla inşa edilmiştir?

Neo-Klasik mimari

Ortaköy'deki Galatasaray binası hangi tarihte büyük bir yangın geçirmiştir?

2013

Galatasaray Üniversitesi'nin Ortaköy'deki binası, mimari olarak hangi ünlü Osmanlı mimarının imzasını taşır ve bu mimarın Boğaz'daki diğer eserlerinden biri nedir? Diğer eserleri arasında Dolmabahçe Sarayı da bulunmaktadır.

Sarkis Balyan

Galatasaray Spor Kulübü'nün Boğaziçi'nde hangi spor branşlarında etkinliği olmuştur?

Yelken, kürek ve su sporları

İstanbul'da, Galatasaray Spor Kulübü bünyesinde bulunan Galatasaray Adası'nın kökeni, 1857 yılına kadar dayanmaktadır. O yıllarda Sultan Abdülaziz tarafından mimar Sarkis Balyan'a hediye edilen ada, 1957 yılında hangi Galatasaray Spor Kulübü Başkanı tarafından satın alınarak turizme açıldı?

Sadık Giz

Organize ettikleri trofelerle 7'den 70'e tüm Galatasaray Liseli denizcileri bir araya getiren oluşumun adı nedir?

Mektebi Sultani Denizcileri

"1914'te Birinci Dünya Savaşı'nın başlaması, yeni bir sporun başlamasına vesile oldu. Bu, denizcilik idi. Bütün kotra (yelkenli 5-8 metrelik motorsuz tekne) ve futarlar (kürek sporu yapılan ince uzun, dar tekne) müsadere edilmişti. Donanma Cemiyeti, su sporlarını yaymak için bunları kulüplere dağıttı. Başka şekilde malik olamayacağımız vasıtaları ele geçirmenin heyecanı içinde, tüm sevmeye kabiliyetimizle kendimizi bu spora verdik. Ben yakın seferler kaptanlığı sınavına hazırlandım. Porsunkluk (gemicilik işleri), vardabandırılık (denizde görsel haberleşme) öğrendim. Bir kotranın bütün hizmetleri aşamasından geçtim ve bugün Galatasaray Lisesi'nde bulunan bir küçük denizcilik müzesi vücuda getirdim." Denizcilik ve Galatasaray ile ilgili bu hatırat kime aittir?

Ali Sami Yen

1948 yılında Galatasaray Lisesi'nden mezun olan kimin en büyük tutkusu deniz, hayali ise kendi teknesiyle yapacağı dünya turu idi? 1965 yılında rüyalarını gerçeğe dönüştürmek için eşi Oda ile Kısmet adlı yelkenlisiyle İstanbul'dan mavi sulara açılmış ve 1968'de yola çıktığı şehre, dünya turunu tamamlayarak hedefine ulaşmanın ve Türkiye adına bir ilki gerçekleştirmenin mutluluğu ile dönmüştür.

Sadun Boro

Çiftlikten Sofralara Sütaş'ın Harika Dünyası

Mutlu inekler, sağlıklı sütler,
doğal lezzetler

İnceleyin!

15 Yıldır Türk Sporunun Destekçisiyiz!

HDI
SİGORTA

**Sporun, tutkunun, emeğin ve mücadalenin
destekçisi olmaktan gurur duyuyoruz.**

Galatasaray Erkek Voleybol Takımı İsim ve Forma Göğüs Sponsoru | Galatasaray Kadın Voleybol Takımı Forma Yan Sponsoru
Galatasaray Kadın Basketbol Takımı Forma Sırt Sponsoru | Galatasaray Tekerlekli Sandalye Basketbol Takımı Forma Sırt Sponsoru